

ปัจจัยทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน
ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

โดย

นางสาวภัทราพร อว้ชันการ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปัจจัยทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน
ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

โดย

นางสาวภัทราพร อาวีชนากการ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

MARKETING FACTOR AND BEHAVIOR OF SUSTAINABLE CUTURAL
TOURIST IN LABLAE DISTRICT, UTTARADIT PROVINCE

BY

MISS PATTARAPORN ARWATCHANAKARN

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION
FACULTY OF COMMERCE AND ACCOUNTANCY
THAMMASAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2015
COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

การค้นคว้าอิสระ

ของ

นางสาวภัทราพร อวชันการ

เรื่อง

ปัจจัยทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยววัฒนธรรมอย่างยั่งยืน
ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

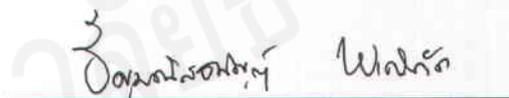
เมื่อวันที่ 11 3 ๒๕๖๑

ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เอกจิตต์ จีงเจริญ)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ชัญมนีสันตัญญ์ พาณิกค์)

คณบดี

(ศาสตราจารย์ ดร. ศิริลักษณ์ โรจนกิจอำนวย)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัด อุตรดิตถ์
ชื่อผู้เขียน	นางสาวภัทราพร อว้ชนาการ
ชื่อปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะ/มหาวิทยาลัย	คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	รองศาสตราจารย์ ดร. ธัญมณีสถันญ์ พาณิกค์
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวถือว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย เพราะมีความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจการขนส่ง ธุรกิจที่พักแรม ธุรกิจอาหาร บันเทิง ธุรกิจนำเที่ยว มัคคุเทศก์ และธุรกิจจำหน่ายสินค้าที่ระลึก ปัจจุบันการท่องเที่ยวได้พัฒนามีรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีรูปแบบแตกต่างกัน ซึ่งรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวนั้น กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมากไม่เพียงแต่ในกรุงเทพมหานคร แต่ยังสามารถขยายพื้นที่เข้าสู่ต่างจังหวัดที่เป็นเมืองท่องเที่ยวมากขึ้น

อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ มียุทธศาสตร์ที่สำคัญในเรื่องของการอนุรักษ์วัฒนธรรม ซึ่งหนึ่งในยุทธศาสตร์ดังกล่าวคือ การส่งเสริมและรณรงค์ให้คนในชุมชนมีการปั่นจักรยาน ดำเนินการมากกว่า 20 ปี และปัจจุบันได้มีเส้นทางจักรยานสำหรับนักท่องเที่ยว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนเส้นทางจักรยาน โดยการสร้างและพัฒนาชุมชนให้มีการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน ภายใต้การศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งศึกษาปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อนำข้อมูลมากำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยเลือกสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล ทั้งที่เคยและไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยว รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) และวิเคราะห์ผลด้วยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction)

ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุของการมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแลนั้น ได้แก่ การเดินทางสะดวก นิยมมาเที่ยวภายใน 1 วัน โดยไม่พักและมาเที่ยวในช่วงเทศกาลผลไม้ มีพฤติกรรมค้นหาข้อมูลเองจากอินเทอร์เน็ต ชื่นชอบเส้นทางการปั่นจักรยาน ผ่านสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย และมีหลายเส้นทาง เพื่อเป็นตัวเลือกให้กับนักท่องเที่ยวและต้องมีความปลอดภัยในการปั่นจักรยาน ดังนั้นควรประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้รับทราบอย่างทั่วถึง มีการปรับปรุงป้ายบอกทาง มีแผนที่และปรับปรุงศูนย์บริการนักท่องเที่ยวให้มีพนักงานและบรรยากาศได้มาตรฐาน ในส่วนของปัจจัยที่ช่วยส่งเสริม ได้แก่ การเป็นเมืองที่มีวัฒนธรรม 8 วิถี ที่เป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากที่อื่น และภาครัฐให้การส่งเสริมอย่างมากในการปั่นจักรยาน ทำให้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวสามารถกระทำได้อย่างสะดวกสบายในเมืองลับแล ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ได้แก่ การวางผังเมืองไม่รองรับการเป็นเมืองท่องเที่ยวอย่างเต็มรูปแบบ ถ้ามีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น จะก่อมลภาวะภายในชุมชน เกิดการทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อชุมชน จึงเสนอการท่องเที่ยวเกิดความยั่งยืน โดยกำหนดเส้นทางการปั่นจักรยานที่ทำให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับธรรมชาติและวิถีชีวิตของคนลับแลอย่างแท้จริง ภายใต้การดูแลอย่างเข้าใจในวิถีท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และบริหารงานอย่างมืออาชีพ การตั้งราคาที่ไม่สูงเกินไปเป็นการไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว การพัฒนาศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในรูปแบบเชิงอนุรักษ์ให้เป็นจุดศูนย์กลางและเป็นที่พักของนักท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมการปั่นจักรยานในช่วงฤดูหนาวเป็นประจำทุกปี เพื่อกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกปี การจัดทำสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์บนโลกออนไลน์ที่มีความทันสมัยและข้อมูลถูกต้องครบถ้วน เพิ่มและพัฒนาเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์บริการนักท่องเที่ยวให้รู้บทบาทตนเอง เพื่อให้เกิดการบริการได้อย่างทั่วถึง ปรับปรุงระบบการให้ยืมจักรยานให้มีมาตรฐาน และจัดการเรื่องจำนวนและคุณภาพจักรยานให้เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว ส่วนภาคเอกชนสามารถจะมาเปิดธุรกิจให้เช่าจักรยานสร้าง Bike Café เป็นแหล่งพบปะของนักปั่น ภายใต้แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นการร่วมมือระหว่างรัฐกับชุมชนและธุรกิจในการสร้างการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นการท่องเที่ยวควบคู่กับการดูแลธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งสามารถสรุปกลยุทธ์ได้ดังนี้

ความมีคุณภาพ ได้แก่ การมีเส้นทางการปั่นจักรยานที่มีความหลากหลาย เพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ที่ดีให้นักท่องเที่ยว การตั้งราคาของร้านค้าต่างๆ ต้องไม่สูงเกินไป การพัฒนาศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นจุดศูนย์กลางแก่นักท่องเที่ยว การเพิ่มบุคลากรที่ดูแลเรื่องของการปั่นจักรยานท่องเที่ยวโดยเฉพาะ เพื่อให้เกิดคุณภาพการให้บริการที่ดีแก่นักท่องเที่ยว และการพัฒนาระบบการให้ยืมจักรยานของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบาย และมีความพึงพอใจในการเดินทางมาท่องเที่ยว

ความต่อเนื่อง ได้แก่ การพัฒนาดูแลเส้นทางการปั่นจักรยานอย่างต่อเนื่อง ธุรกิจต้องสร้างความเป็นเอกลักษณ์ด้วยราคาที่สามารถเข้าถึงได้ทุกคน มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการบริการที่ดีอย่างต่อเนื่อง การดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมการตลาด เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบข้อมูล และเกิดการมาเที่ยวอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ภาครัฐต้องมีการรวบรวมข้อมูล กำหนดนโยบายที่ชัดเจนเพื่อให้เป็นเมืองท่องเที่ยว มีการประสานงาน ติดตาม ประเมินผล และประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

ความสมดุล ได้แก่ เส้นทางการปั่นจักรยานนั้นต้องไม่เป็นการทำลายธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และกระทบกับวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนล้าแล การดำเนินการปั่นจักรยานท่องเที่ยว จะเป็นโอกาสให้เกิดธุรกิจขึ้นมาใหม่ ซึ่งจะเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ ให้เกิดขึ้นกับคนในท้องถิ่น ในส่วนของภาครัฐควรมีการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกสภาพแวดล้อมต่างๆ พร้อมกับการสนับสนุนกิจกรรมของคนในท้องถิ่น การจัดอบรมให้ความรู้กับคนในชุมชนเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อให้คนในชุมชนเกิดความเข้าใจ จะได้เกิดการจัดการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง สมดุลระหว่างทุกฝ่าย ซึ่งจะนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: พฤติกรรมนักท่องเที่ยว, ปัจจัยทางการตลาด, การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม, การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์, การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

Independent Study Title	MARKETING FACTOR AND BEHAVIOR OF SUSTAINABLE CUTURAL TOURIST IN LABLAE DISTRICT, UTTARADIT PROVINCE
Author	Miss Pattaraporn Arwatchanakarn
Degree	Master of Business Administration
Faculty/University	Faculty of Commerce and Accountancy Thammasat University
Independent Study Advisor	Associate Professor Thanmanustanan Phaniphuk, Ph.D.
Academic Years	2015

ABSTRACT

Laplae district, in Uttaradit promotes ecotourism, especially cycling holidays. To develop related tourism projects, in-depth interviews were used. Samples were tourists, government officials, and tourist industry entrepreneurs. A triangulation approach analysed interview data. The interpretation and analysis were generated by analytic induction.

Results showed that convenient access was the most important reason for choosing to tour Laplae. Supporting factors for cyclists included the district's unique culture and the municipal council's actively promotion of cycling as cultural tourism. Such elements as road signs, maps, tourist service information, and staff development geared for cyclists, as well as the number and quality of bicycles available for rent, remain to be developed.

To achieve sustainable tourism, quality, continuity, and balance must grow. Quality would suggest a wide range of cycling routes, reasonable prices in shops, developing tourist service centers, and increasing cycling staffs.

Business strategies of continuity would mean developing and maintaining cycling pathways, building reasonably priced-business identities accessible to all, staff training, promotions, and marketing. The public sector should consider playing a

more active role in information collection, coordination, monitoring, evaluation, and public relations.

Balance would be assured by having cycling routes not disturb the natural environment or disrupt traditional lifestyles. The public sector might support local businesses through – educating and training program for sustainable tourism management. Residents would gain understanding and knowledge for systematic, continuous and balance in tourism management. Ultimately, this balance strategy should lead to sustainable tourism.

Keywords: Tourist behavior, Travel marketing, Cultural tourism, Sustainable tourism, Ecotourism in Northern Thailand.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สามารถดำเนินการและสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องมาจากได้รับความอนุเคราะห์จากรองศาสตราจารย์ ดร. ธัญมณีสถนัญญู พาณิชค์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ รวมถึงรองศาสตราจารย์ ดร. เอกจิตต์ จิงเจริญ ที่ได้ให้เกียรติเป็นกรรมการ ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ทำให้งานวิจัยฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ต่างๆ ทำให้เกิดงานวิจัยฉบับนี้ขึ้นมา รวมถึงกำลังใจและความช่วยเหลือจากเพื่อน รุ่นพี่ รุ่นน้อง ตลอดจนพี่ๆ เจ้าหน้าที่โครงการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทุกท่าน

ขอขอบพระคุณผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่าน ทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ประกอบการธุรกิจ ในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ รวมถึงนักปั่นจักรยานท่องเที่ยวทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาให้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ทำให้ผู้วิจัยสามารถรวบรวมข้อมูลที่มีคุณภาพได้เป็นมาก จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกคนในครอบครัวของผู้วิจัย ที่คอยช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจที่สำคัญที่สุดในการศึกษาและทำงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อภาคการศึกษา ภาครัฐ ภาคธุรกิจ และบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจ ซึ่งหากงานวิจัยฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

นางสาวภัทราพร อวัญนาการ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(6)
สารบัญตาราง	(12)
สารบัญภาพ	(13)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ปัญหาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	7
1.3 ขอบเขตงานวิจัย	7
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
1.5 นิยามศัพท์	8
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.1 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Conservation Tourism)	10
2.1.1 ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	10
2.1.2 รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	11
2.1.2.1 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	11
2.1.2.2 การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	12
2.2 การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism)	12
2.2.1 ความหมายและลักษณะของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	12

2.2.2 องค์ประกอบของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	13
2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	14
2.3.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	14
2.3.2 แนวคิดข้อมูลผู้บริโภคในเชิงลึก (Consumer Insight)	16
2.3.3 ทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7P's)	16
2.3.3.1 ผลิตภัณฑ์	17
2.3.3.2 ราคา	17
2.3.3.3 การจัดจำหน่าย	18
2.3.3.4 การส่งเสริมการตลาด	18
2.3.3.5 พนักงาน	19
2.3.3.6 กระบวนการให้บริการ	19
2.3.3.7 สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	19
2.4 การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
2.4.1 พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	19
2.4.2 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	21
2.4.3 การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	22
2.5 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23

บทที่ 3 วิธีการวิจัย 26

3.1 รูปแบบของการวิจัย	26
3.2 ประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง	27
3.2.1 ประชากร	27
3.2.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	27
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
3.3.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	29
3.3.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วน เกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยวเขตในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	29

3.3.3 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	30
3.4 ขั้นตอนและวิธีการในการเก็บข้อมูล	30
3.4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ	30
3.4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ	30
3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	30
3.5.1 การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า	31
3.5.2 การตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย	31
บทที่ 4 ผลการวิจัย	32
4.1 ข้อมูลของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	32
4.1.1 พฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	33
4.1.1.1 สาเหตุของการมาท่องเที่ยว	33
4.1.1.2 จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยว	34
4.1.1.3 การรับทราบข้อมูลการท่องเที่ยว	35
4.1.1.4 การพักค้างคืน	36
4.1.1.5 การกลับมาท่องเที่ยว	38
4.1.2 ความต้องการและความสนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	39
4.1.2.1 ความสนใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยว	39
4.1.2.2 ความคิดเห็นต่อเส้นทางจักรยานท่องเที่ยว	40
4.1.2.3 ความคิดเห็นต่อสถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทางจักรยาน	42
4.1.2.4 ความต้องการและข้อเสนอแนะอื่นๆ	44
4.2 ข้อมูลของเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ภายในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	46
4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	47
4.2.1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงที่ผ่านมา	47
4.2.1.2 การส่งเสริมการท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)	48

4.2.1.3 พัฒนาการของการท่องเที่ยว	48
4.2.1.4 แนวโน้มการท่องเที่ยวในอนาคต	49
4.2.1.5 สถานการณ์ที่พัก	49
4.2.2 ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	50
อย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	
4.2.2.1 สิ่งดึงดูดที่จะทำให้นักท่องเที่ยวอยากมาท่องเที่ยว	50
4.2.2.2 กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	51
4.2.2.3 จุดเริ่มต้นของกิจกรรมการปั่นจักรยานท่องเที่ยว ผลตอบรับจาก นักท่องเที่ยว และผลกระทบต่อภาคธุรกิจ	52
4.2.2.4 ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรค	53
4.2.2.5 มาตรการในการรองรับนักท่องเที่ยวที่อาจจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต	54
4.2.2.6 งบประมาณในการจัดการท่องเที่ยว	55
4.3 การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation)	56
4.4 สรุปผลการวิจัยที่ได้จากการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction)	82
4.4.1 พฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ของนักท่องเที่ยว	82
4.4.2 ความต้องการและความสนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	82
4.4.3 ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	83
4.4.4 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	83
บทที่ 5 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	86
5.1 อภิปรายผล	86
5.2 ข้อเสนอแนะ	87
5.2.1 ข้อเสนอแนะทางธุรกิจ	87
5.2.1.1 กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์	88
5.2.1.2 กลยุทธ์ด้านราคา	88
5.2.1.3 กลยุทธ์ด้านการจัดจำหน่าย	88

5.2.1.4	กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการตลาด	89
5.2.1.5	กลยุทธ์ด้านพนักงาน	89
5.2.1.6	กลยุทธ์ด้านกระบวนการให้บริการ	90
5.2.1.7	กลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	91
5.2.2	ข้อเสนอแนะทางวิชาการ	93
5.2.3	ข้อเสนอแนะทางสังคม	93
5.3	ข้อจำกัดของงานวิจัย	94
5.4	การวิจัยต่อเนื่อง	94
	รายการอ้างอิง	95
	ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก ข้อมูลการท่องเที่ยวอำเภอลี้บแล จังหวัดอุดรดิตถ์	99
	ภาคผนวก ข โครงร่างคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก	103
	ภาคผนวก ค บทสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึก	106
	ประวัติผู้เขียน	131

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยแบ่งแยกตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	2
1.2 จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติในจังหวัดอุดรดิตถ์ พิษณุโลก และสุโขทัย ระหว่างปี 2554 – 2556	3
1.3 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต จังหวัดอุดรดิตถ์	5
2.1 สรุปจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
4.1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุดรดิตถ์	33
4.2 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแล จังหวัดอุดรดิตถ์	46
4.3 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแล จังหวัดอุดรดิตถ์	46
4.4 การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุดรดิตถ์	57

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 รูปแบบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	14
2.2 องค์ประกอบของส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7P's)	17
ก.1 แผนที่จังหวัดอุตรดิตถ์	99
ก.2 เส้นทางการบินจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	100
ก.3 ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	102

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ปัญหาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวถือว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่งแต่ละจังหวัดในประเทศไทยต่างก็มีแหล่งท่องเที่ยวที่ดงามแตกต่างกันไป แต่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะมีความสำคัญมากหรือน้อยเพียงใดต่อระบบเศรษฐกิจภายในประเทศนั้นขึ้นอยู่กับ การส่งเสริมของภาครัฐและเอกชน และความร่วมมือของคนในประเทศ ซึ่งถ้ามีการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีการเจริญเติบโต สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มาก จะก่อให้เกิดการจ้างงานกว่า 2 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 6 – 7 ของแรงงานทั้งระบบ รวมทั้งช่วยกระจายรายได้ และสร้างรายได้ให้เกิดในท้องถิ่นตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ (แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ.2555 – 2559 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554)

สำหรับการท่องเที่ยวในประเทศไทยนั้นได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างต่อเนื่องในฐานะเป็นกลยุทธ์สำคัญในการขับเคลื่อนและกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น เนื่องจากรายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวถือว่าเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของประเทศเป็นอันดับ 2 รองจากภาคการเกษตร โดยก่อให้เกิดรายได้ประมาณปีละ 1.7 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 14.2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งสร้างงานโดยตรงในภาคกิจกรรมโรงแรม และการบริการด้านอาหาร รวมทั้งอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2558)

องค์การการท่องเที่ยวโลกได้กำหนดรูปแบบของการท่องเที่ยวไว้ 3 รูปแบบหลัก ได้แก่ (Tourism of the World, 2558)

1. รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ ประกอบไปด้วย การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล (Marine Ecotourism) การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา (Geo-Tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์ (Astrological Tourism)

2. รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม ประกอบไปด้วย การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Tourism) การท่องเที่ยวงานชมวัฒนธรรมและประเพณี (Cultural and Traditional Tourism) และการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท (Rural Tourism/Village Tourism)

3. รูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) การท่องเที่ยวแบบผจญภัย (Adventure Tourism) เป็นต้น

นอกจากนี้ในปัจจุบันยังได้มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีแนวคิดใหม่ๆ เพิ่มเติม เนื่องจากพฤติกรรมหรือความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Green Tourism) การท่องเที่ยวที่ต้องการสัมผัสกับสงครามในอดีต (War Tourism) และการท่องเที่ยวที่ต้องการบำเพ็ญประโยชน์ในสถานที่ท่องเที่ยว (Volunteer Tourism) เป็นต้น (Tourism of The World, 2558) ดังนั้น จากรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ทำให้เกิดสถานที่ท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ มากขึ้น เพื่อเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว และดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวกันมากขึ้น โดยข้อมูลของกรมการท่องเที่ยว ในประเทศไทยมีจำนวนแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด 4,586 แห่ง แบ่งตามประเภทต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1

จำนวนแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยแบ่งแยกตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว

ประเภท	จำนวนแหล่งท่องเที่ยว (แหล่ง)
ประวัติศาสตร์	1,630
ธรรมชาติ	1,703
ศิลปวัฒนธรรม	449
มนุษย์สร้างขึ้น	799
อื่นๆ	5
รวม	4,586

หมายเหตุ. จาก ระบบฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว, โดย กรมการท่องเที่ยว, 2558, สืบค้นจาก <http://61.19.236.136:8090/dotr/>.

จังหวัดอุตรดิตถ์ ถือได้ว่าเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย เนื่องจากเป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน โดยอุตรดิตถ์ได้ชื่อว่าเป็นเมืองแห่งพระแท่นศิลาอาสน์ ตำนานอันลึกลับของเมืองลับแล ดินแดนแห่งเมืองกลางสาตหวานหอม และบ้านเกิดของพระยาพิชัยดาบหัก ขุนศึกคู่บารมีของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช มีคำขวัญประจำจังหวัดว่า “เหล็กน้ำพี้ลือเลื่อง เมืองกลางสาตหวาน พระยาพิชัยดาบหัก ถิ่นสักใหญ่ของโลก”

(การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2558) เป็นเมืองที่ผู้คนยังมีวิถีชีวิตแห่งความเรียบง่าย ความมีน้ำใจ และความเป็นกันเองของผู้คน แต่อย่างไรก็ตาม จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวในปี 2554 – 2556 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวยังมีน้อย เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยรู้จักจังหวัดอุดรดิตถ์ และไม่เคยมคิดที่จะมาท่องเที่ยวที่จังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นแค่เมืองผ่านเพื่อเดินทางไปท่องเที่ยวยังจังหวัดอื่นในภาคเหนือ ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวยังไม่มากเมื่อเทียบกับจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดพิษณุโลก และสุโขทัย ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังแสดงในตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2

จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติในจังหวัดอุดรดิตถ์ พิษณุโลก และสุโขทัย
ระหว่างปี 2554 - 2556

	2554		2555		2556	
	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ
อุดรดิตถ์	1,156,484	16.70	1,524,424	17.71	1,513,866	16.50
พิษณุโลก	4,200,368	60.65	5,087,532	59.10	5,429,540	59.17
สุโขทัย	1,569,110	22.65	1,996,554	23.19	2,233,170	24.33
รวม	6,925,962	100	8,608,510	100	9,176,576	100

หมายเหตุ. จาก ฐานข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงการตลาด โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2558, สืบค้นจาก http://marketingdatabase.tat.or.th/ewt_w3c/ewt_news.php?nid=1621.

เมื่อพิจารณาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในแต่ละอำเภอของจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า อำเภอลับแล เป็นอำเภอที่มีจุดเด่นและเป็นที่ยุ้จักของนักท่องเที่ยวมากที่สุดในจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยอำเภอลับแล ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดอุดรดิตถ์ ห่างจากตัวเมืองอุดรดิตถ์เพียง 9 กิโลเมตร มีจุดเด่นในเรื่องของลักษณะทางภูมิประเทศที่เป็นป่าเขาสลับซับซ้อนเป็นเมืองในหุบเขา โดยในอดีตถ้ามองจากภายนอกจะไม่เห็นหมู่บ้าน และเมื่อได้เข้ามาในเมืองแล้วจะหาทางออกไม่ได้ จึงทำให้ได้ชื่อว่า “เมืองลับแล” (ไทยรัฐออนไลน์, 2558) เป็นเมืองที่เต็มไปด้วยความอุดมสมบูรณ์ของผลไม้ โดยเฉพาะทุเรียนหลงลับแลและหลินลับแลที่ปลูกกันอยู่บนภูเขาสูง ที่มีรสชาติเป็นเอกลักษณ์ คือ เนื้อไม่เละ และกลิ่นไม่แรง เหมือนกับทุเรียนอื่นๆ ทำให้เป็นที่ต้องการของตลาดมาก และมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจจำนวนมาก เช่น ชุมประตุมืองลับแล พิพิธภัณฑ์เมืองลับแล วัดพระแท่นศิลาอาสน์ วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง ม่อนลับแล น้ำตกแม่พูล เป็นต้น

ในด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมนั้น อำเภอลับแลเป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ทำให้มีวัฒนธรรมที่น่าสนใจ คือ เป็นเมืองที่มี 3 วัฒนธรรม ได้แก่ ล้านนา ล้านช้าง และเชียงแสน มีประเพณีที่มีแห่งเดียวในโลก คือ งานอัฐมีบูชา (งานถวายพระเพลิงพระบรมศพพระพุทธเจ้า) ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงหลังวันวิสาขบูชา 8 วัน (วันแรม 8 ค่ำ เดือน 6) ณ วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง เป็นประเพณีที่จัดสืบต่อกันมากกว่า 50 ปี (ผู้จัดการออนไลน์, 2558) นอกจากนี้ยังมีอาหารการกินที่เป็นเอกลักษณ์ ไม่ว่าจะเป็นหมี่พัน ข้าวพันผัก และข้าวแคบ ซึ่งหากินได้ที่ลับแลเพียงที่เดียว และเมืองลับแลยังได้ชื่อว่าเป็นเมืองแห่งจักรยาน เนื่องจากผู้คนส่วนใหญ่ใช้จักรยานเป็นยานพาหนะ พร้อมกับมีเส้นทางจักรยานสำหรับนักท่องเที่ยวให้ได้สัมผัสกับบรรยากาศที่ร่มรื่นและธรรมชาติที่สวยงาม (ที่นี้ลับแล, 2555) จึงทำให้อำเภอลับแลเป็นอำเภอหนึ่งที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อยู่มาก

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้เล็งเห็นศักยภาพดังกล่าว จึงได้เลือกให้อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็น 1 ใน 24 เมือง ที่มีความโดดเด่นด้านวัฒนธรรมและคุณธรรม ในโครงการ “24 เมือง เขาเล่าว่า” ในปี 2559 และมีคำขวัญว่า “มีเมืองอยู่เมืองหนึ่ง ที่คนมีบุญเท่านั้นที่จะเข้าไปถึง เมืองนี้เป็นเมืองของคนดี ถ้าวาจาสัตย์ ใครประพฤติดีไรซึ่งวajasัตย์ ต้องถูกออกไปจากเมืองทันที” เนื่องจากเมืองลับแลมีตำนานเล่าขานกันมาว่าเป็นเมืองที่ห้ามพูดโกหก จึงถือเป็นโครงการที่จะช่วยกระตุ้นการท่องเที่ยวให้คนไทยมาเที่ยวกันมากขึ้น เป็นการเปิดประสบการณ์ใหม่ให้กับนักท่องเที่ยวผ่านเรื่องเล่าเมืองลับแล (อุตรดิตถ์ 24 ชั่วโมง, 2558)

ดังนั้น หากอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์สามารถยกระดับและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภายในให้เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมมากขึ้น ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนซึ่งจะทำให้การท่องเที่ยวกลายเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของจังหวัด และเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัด เนื่องจากการท่องเที่ยวมีความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น ธุรกิจการขนส่ง ธุรกิจที่พักแรม ธุรกิจอาหารและบันเทิง ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ และธุรกิจจำหน่ายสินค้าที่ระลึก (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548) ซึ่งจากข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ของจังหวัดอุตรดิตถ์ ในปีที่ผ่านมา สัดส่วนรายได้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวยังน้อยมาก โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 1.3

ตารางที่ 1.3

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต จังหวัดอุดรธานี

หน่วย: ล้านบาท

สาขาการผลิต	2554		2555		2556	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
ภาคเกษตร	9,402	30.62	13,126	35.86	14,257	37.09
เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการ ป่าไม้	9,193	29.95	12,905	35.26	13,992	36.40
การประมง	209	0.67	221	0.60	265	0.69
ภาคนอกเกษตร	21,289	69.38	23,470	64.14	24,176	62.91
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	309	1.00	332	0.90	340	0.88
อุตสาหกรรม	5,553	18.09	5,866	16.03	5,529	14.39
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	706	2.31	767	2.10	830	2.16
การก่อสร้าง	1,300	4.25	1,715	4.69	1,687	4.39
การขายส่ง การขายปลีก การ ซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ใน ครัวเรือน	3,011	9.82	3,753	10.26	3,976	10.35
โรงแรมและภัตตาคาร	37	0.12	46	0.13	103	0.27
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และ การคมนาคม	699	2.28	738	2.02	732	1.90
ตัวกลางทางการเงิน	1,520	4.95	1,775	4.85	2,078	5.41
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้ เช่า และบริการทางธุรกิจ	1,381	4.50	1,481	4.05	1,899	4.94
การบริหารราชการแผ่นดินและการ ป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกัน สังคมภาคบังคับ	2,588	8.43	2,605	7.12	2,463	6.41
การศึกษา	3,138	10.22	3,199	8.74	3,208	8.35
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	704	2.29	783	2.14	825	2.15

ตารางที่ 1.3

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

สาขาการผลิต	2554		2555		2556	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
การให้บริการชุมชน สังคม และ บริการส่วนบุคคลอื่นๆ	271	0.88	308	0.84	325	0.85
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	75	0.24	102	0.27	180	0.46
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	30,691	100	36,596	100	38,433	100
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อคน (บาท)	70,084		83,645		87,966	
ประชากร (1,000 คน)	438	43.80	438	43.80	437	43.70

หมายเหตุ. จาก ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด โดย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558, สืบค้นจาก <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=96>.

จากปัญหาและการเล็งเห็นถึงโอกาสดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการตลาดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยการศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รวมถึงศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและปัจจัยที่จะช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาวางแผนกลยุทธ์ในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและเติบโตอย่างยั่งยืน

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและส่งเสริมที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

1.2.3 เพื่อศึกษากลยุทธ์การตลาดที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

1.3 ขอบเขตงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งจากการศึกษาเบื้องต้นพบว่า อำเภอลับแลเป็นอำเภอที่มีศักยภาพมากที่สุดในจังหวัดอุตรดิตถ์ ด้วยการที่มีสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่น่าสนใจ เช่น วัด โบราณสถาน และพิพิธภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงการที่ผู้คนในชุมชนมีวิถีชีวิตที่เรียบง่ายแบบดั้งเดิม ทำให้ยังคงมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ นอกจากนี้ เมืองลับแลยังได้ชื่อว่าเป็นเมืองแห่งจักรยาน ซึ่งกิจกรรมการปั่นจักรยานท่องเที่ยวกำลังได้รับความนิยม ทำให้เกิดการปั่นจักรยานท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เป็นจำนวนมาก ดังนั้น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวนั้น จึงเหมาะสมที่จะพัฒนาให้เป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ ภายใต้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ มีความต่อเนื่อง และให้เกิดความสมดุลระหว่างความต้องการของภาคส่วนต่างๆ

ดังนั้น ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลพฤติกรรมจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ และข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน อันได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงธันวาคม 2558

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ได้รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปศึกษาและพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวอื่นที่ดำเนินรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเหมือนกัน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

1.4.2 สามารถนำรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนไปต่อยอดในรูปแบบการท่องเที่ยวอื่นเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไปได้

1.4.3 เป็นประโยชน์ในการศึกษาด้านการวางแผนการตลาดการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อื่นๆสำหรับนักศึกษาผู้ประกอบการและผู้สนใจอื่นๆ

1.4.4 เป็นแนวทางให้หน่วยงานภาครัฐโดยเฉพาะท้องถิ่นนำไปใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในท้องถิ่นให้มีวิถีคิดในเชิงธุรกิจมากขึ้นซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

1.5 นิยามศัพท์

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism) หมายถึง การเดินทางของผู้คนจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง เพื่อชื่นชมกับเอกลักษณ์ความงดงามทางวัฒนธรรมของชุมชนอื่น ทั้งนี้ ต้องเคารพในวัฒนธรรมของกันและกัน เพื่อก่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในวัฒนธรรมของชุมชนนั้นๆ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548)

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวที่มีการจัดการด้านทรัพยากรท่องเที่ยวให้คงอยู่สภาพเดิมมากที่สุด โดยที่ธุรกิจท่องเที่ยวต้องมีการปรับปรุงคุณภาพและให้มีผลกำไรอย่างเป็นธรรม ส่วนชุมชนและท้องถิ่นสามารถมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์อย่างเหมาะสม โดยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมอย่างสม่ำเสมอและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดอย่างยั่งยืนยาว (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548)

การท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ หมายถึง การที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแลจังหวัดอุตรดิตถ์ และมีการทำกิจกรรมปั่นจักรยานท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยว หมายถึง บุคคลที่เดินทางมาจากถิ่นที่อยู่ปกติไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราว ด้วยความสมัครใจ ด้วยวัตถุประสงค์ที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้ต่างๆ ไม่ว่าจะเดินทางมาแบบอิสระหรือมาเป็นกลุ่มจากการจัดทัวร์ท่องเที่ยวโดยผู้ที่ให้บริการธุรกิจนำเที่ยวต่างๆ (International Union of Official Travel Organization, 2506)

การท่องเที่ยวแบบ Slow Life หมายถึง การท่องเที่ยวที่ไม่เร่งรีบ นักท่องเที่ยวได้ใช้เวลาอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวยาวนานขึ้น เพื่อทำกิจกรรมต่างๆ และหลีกเลี่ยงความวุ่นวายจากสังคมเมือง ได้อยู่ท่ามกลางความสงบในธรรมชาติและวิถีชีวิตความเป็นชนบท (ชลตรงค์ ทองสง, 2558)

ความต้องการเชิงลึกของผู้บริโภค (Consumer Insight) หมายถึง ข้อมูลที่จะทำให้เข้าใจผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายอย่างลึกซึ้ง เช่น ผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายคือใคร เข้าใจสิ่งที่ผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายต้องการ และสามารถคาดเดาได้ว่าผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายจะตอบสนองต่อสิ่งที่เสนอให้อย่างไร ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดต่อไป (ชาคริต ดิเรกวัฒน์ชัย, 2553)

กลยุทธ์การตลาดแบบยั่งยืน หมายถึง กลยุทธ์การตลาดที่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาด้วยปัญญา การเสียสละ การรักษาสິงต่างๆ การบริการ ให้ความช่วยเหลือ และการสร้างพลังร่วมในการแสวงหาสิ่งที่ดีที่สุดให้กับลูกค้า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สังคม และสิ่งแวดล้อม (ระพีพร ศรีจำปา, 2558)

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนด้านการตลาดของการจัดการการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปพัฒนารอบแนวคิดสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- 2.1 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Conservation Tourism)
- 2.2 การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism)
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 2.4 การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.5 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Conservation Tourism)

2.1.1 ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นกลยุทธ์หนึ่งในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว และกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มากขึ้น โดยมีผู้ให้คำนิยามเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไว้หลายแนวคิด ดังนี้

Ceballos Lascurain (1991) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่งที่มีการเดินทางไปยังสถานที่ที่เป็นธรรมชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อชื่นชม ศึกษา เรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาติเหล่านั้น โดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อธรรมชาติ

Elizabeth Boo (1991) ได้ให้นิยามของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไว้ว่า เป็นการท่องเที่ยวแบบที่ได้สัมผัสกับธรรมชาติ มีการอนุรักษ์ธรรมชาติ ปกป้องดูแลรักษาพื้นที่ มีการสร้างงานให้กับชุมชนหรือท้องถิ่น พร้อมทั้งให้การศึกษา และสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม

The Ecotourism Society (1991) ได้ให้นิยามของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไว้ว่า เป็นการเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ที่เป็นธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ด้วยความมีจิตสำนึกที่ดีที่จะไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือทำลายสิ่งแวดล้อม ในขณะที่เดียวกันก็ยังคงเป็นการช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้เกิดขึ้นกับชุมชนท้องถิ่น

The Commonwealth Department of Tourism (1994) ได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่า การท่องเที่ยวตามสถานที่ที่เป็นธรรมชาติ เพื่อศึกษาและให้เกิดความเข้าใจในธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และการจัดการเพื่อรักษาระบบนิเวศให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งคำว่าธรรมชาติสิ่งแวดล้อม หมายความว่ารวมถึงขนบธรรมเนียมและประเพณีท้องถิ่นด้วย ส่วนคำว่าการรักษา ระบบนิเวศให้เกิดความยั่งยืนนั้น หมายถึง การปันผลประโยชน์ต่างๆ กลับสู่ชุมชนท้องถิ่น พร้อมกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

จากข้อมูลข้างต้น จึงสามารถสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง การเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมอย่างมีความรับผิดชอบ โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบที่เป็นการรบกวนหรือสร้างความเสียหายใดๆ แก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคม ซึ่งรวมไปถึงวัฒนธรรม โบราณสถาน และโบราณวัตถุในแหล่งท่องเที่ยววันั้น แต่เป็นการศึกษาเรียนรู้ธรรมชาติและวัฒนธรรมในแหล่งท่องเที่ยววันั้น อันจะนำไปสู่การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) ที่จะสามารถรักษาเอกลักษณ์ความเป็นธรรมชาติและวัฒนธรรมของสถานที่ท่องเที่ยววันั้นไว้ได้นานที่สุด และก่อให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด

2.1.2 รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นำไปสู่การจัดการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ 2 รูปแบบ ได้แก่ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548)

2.1.2.1 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism)

เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น เพื่อให้ได้รับความสนุกสนานและเป็นการเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยววันั้น ภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยให้ชุมชนและคนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วม มุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกที่ดีต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน ประกอบไปด้วย การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวธรรมชาติ และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทางธรรมชาติ เป็นต้น

2.1.2.2 การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism)

เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม หรือชมงานประเพณีต่างๆ ที่ชุมชนท้องถิ่นนั้นได้จัดขึ้น เพื่อให้ได้รับความสนุกสนาน พร้อมกับการเรียนรู้สภาพสังคมและวัฒนธรรมต่างๆ โดยมุ่งเน้นให้มีจิตสำนึกที่ดีต่อการรักษาวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ประกอบไปด้วย การท่องเที่ยวงานประเพณีและศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท การท่องเที่ยวเชิงกีฬาและบันเทิง และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทางวัฒนธรรม เป็นต้น

ดังนั้น ในงานวิจัยฉบับนี้จะทำการศึกษาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในแง่ของวัฒนธรรมเป็นหลัก เนื่องจากศักยภาพของอำเภอลับแลที่มีวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ และการมีเส้นทางการบินจรวดยานท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเมืองลับแล ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่กำลังได้รับความนิยม และเหมาะสมกับการส่งเสริมให้เป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2.2 การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism)

2.2.1 ความหมายและลักษณะของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หมายถึง การท่องเที่ยวที่มีการจัดการอย่างดีเยี่ยม เพื่อดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวให้คงอยู่สภาพเดิมมากที่สุด ซึ่งธุรกิจท่องเที่ยวต้องมีการปรับปรุงคุณภาพ เพื่อให้มีผลกำไรอย่างเป็นธรรม ชุมชนและท้องถิ่นสามารถมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์อย่างเหมาะสม โดยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมเยี่ยมน้อยอย่างสม่ำเสมอ และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดอย่างยั่งยืนยาว ดังนั้น ลักษณะของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จะต้องมีลักษณะสำคัญอยู่ 6 ประการ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2549, น.7) ดังนี้

1. การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรมต่างๆ
2. การท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว
3. การท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว
4. การท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัส เรียนรู้ และได้รับประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและวัฒนธรรม
5. การท่องเที่ยวที่ให้ผลตอบแทนแก่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนยาว

6. การท่องเที่ยวที่ให้ผลประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น และคืนประโยชน์กลับสู่ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น

2.2.2 องค์ประกอบของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

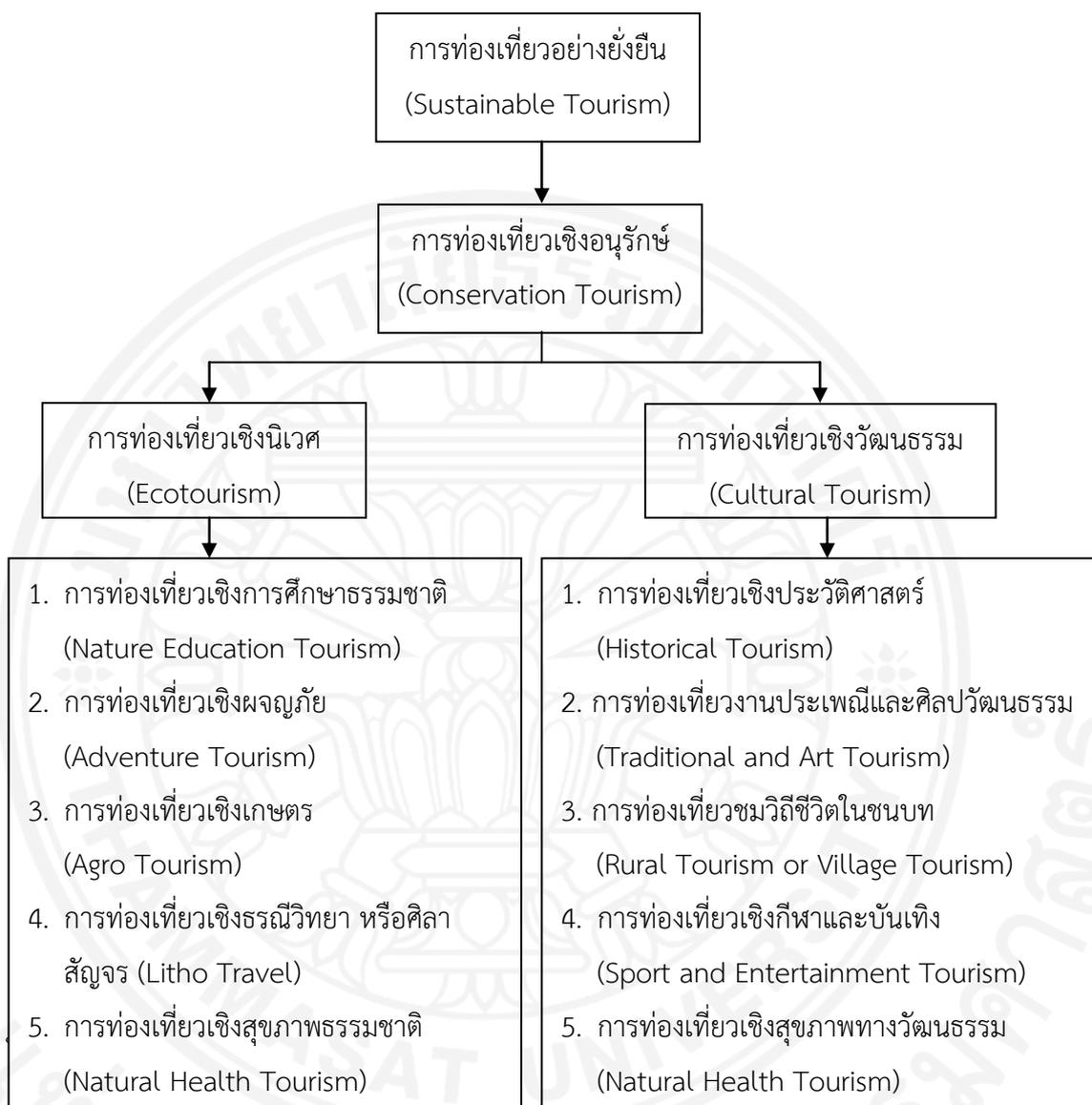
การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ควรมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ (อุซาวดี พูลพิพัฒน์พล, 2545)

ความมีคุณภาพ (Quality) หมายถึง การเน้นคุณภาพของประสบการณ์นักท่องเที่ยว คุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น และคุณภาพของสิ่งแวดล้อม

ความต่อเนื่อง (Continuity) หมายถึง ความต่อเนื่องของทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมที่สามารถส่งมอบคุณค่าและประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว

ความสมดุล (Balance) หมายถึง ความสมดุลระหว่างความต้องการขององค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนท้องถิ่น

ดังนั้น การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจะเป็นการท่องเที่ยวที่ต้องคำนึงถึงผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม จึงนำไปสู่รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งก็ยังสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ดังแสดงในภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 รูปแบบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. จาก การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (น.13) โดย บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548, กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์

2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

พฤติกรรมนักท่องเที่ยว หมายถึง การกระทำทุกอย่างของนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะ รู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม ต่อการใช้บริการและสินค้าในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ พฤติกรรมภายนอกของนักท่องเที่ยว (Tourist's Overt Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ผู้อื่นสังเกตได้

ด้วยประสาทสัมผัส และพฤติกรรมภายในของนักท่องเที่ยว (Tourist's Covert Behavior) ซึ่งเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ภายในจิตใจ โดยพฤติกรรมภายในจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอก องค์ประกอบของพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่สำคัญมีอยู่ 7 ประการ (ชวัลนุช อุทยาน, 2553) ดังนี้

เป้าหมาย หมายถึง พฤติกรรมนักท่องเที่ยวทุกๆ พฤติกรรม ต้องมีเป้าหมายในการกระทำ เช่น นักท่องเที่ยวกลุ่มอนุรักษ์ ต้องการแสดงให้เห็นว่า เมื่อตนได้เดินทางท่องเที่ยวแล้ว ไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม และความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยว นั้น โดยสภาพแวดล้อมยังคงอยู่เหมือนเดิม

ความพร้อม หมายถึง ความสามารถในการทำกิจกรรม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการ เช่น นักท่องเที่ยวกลุ่มผจญภัย ต้องการมีความพร้อมทั้งสภาพร่างกายและจิตใจ เพื่อให้สามารถทำในกิจกรรมที่ชอบได้

สถานการณ์ หมายถึง เหตุการณ์ที่เอื้ออำนวยให้เลือกกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการ เช่น การท่องเที่ยวในหมู่เกาะ ควรจะท่องเที่ยวในช่วงเวลาที่คลื่นลมสงบ ไม่ควรเที่ยวในช่วงที่มีพายุฝนฟ้าคะนอง

การแปลความหมาย หมายถึง วิธีคิดแบบต่างๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการ เช่น เวลาเที่ยง ควรเป็นเวลาให้นักท่องเที่ยวควรรับประทานอาหารกลางวัน

การตอบสนอง หมายถึง การตัดสินใจกระทำกิจกรรมตามที่ได้ตัดสินใจแล้ว เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ เช่น นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางในช่วงวันหยุดเพื่อพักผ่อน ดังนั้นจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้า ตั้งแต่การกำหนดสถานที่ท่องเที่ยว การเดินทาง การจองที่พัก เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

ผลลัพธ์ที่ตามมา หมายถึง ผลจากการกระทำใดๆ อาจได้ผลตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ตรงกับที่คาดหวัง เช่น นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางมาเที่ยวในประเทศไทย แต่เกิดเหตุซุ่มนุ่มปิดล้อมสนามบิน เครื่องบินไม่สามารถลงจอดได้ ทำให้นักท่องเที่ยวไม่บรรลุเป้าหมายตามที่คาดหวังไว้

ปฏิกิริยาต่อความผิดหวัง หมายถึง เมื่อลงมือกระทำสิ่งใดไปแล้ว เกิดไม่บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ จึงต้องกลับมาคิดหาวิธีใหม่ๆ หรืออาจจะล้มเลิกความต้องการ เช่น การเกิดวินาศกรรมในประเทศอินเดีย นักท่องเที่ยวที่ตั้งใจจะเดินทางไปเมืองดังกลาว อาจเกิดความกังวลและอาจยกเลิกการเดินทางไปเมืองดังกลาว

2.3.2 แนวคิดข้อมูลผู้บริโภคในเชิงลึก (Consumer Insight)

ข้อมูลผู้บริโภคในเชิงลึกเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นภายนอก และความรู้สึกนึกคิดที่อยู่ภายในจิตใจของผู้บริโภค เปรียบเสมือนกล่องดำ (Black Box) เนื่องจากไม่สามารถทราบข้อมูลในส่วนนี้ของผู้บริโภคได้ง่ายนัก ซึ่งมักจะได้รับอิทธิพลมาจากลักษณะส่วนตัวของผู้บริโภคและกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภค (Philip Kotler อ้างถึงใน ศรีนันททิพย์ คาวานอเบะ, 2554)

การศึกษาข้อมูลผู้บริโภคในเชิงลึก จึงไม่ได้ศึกษาแค่สิ่งที่มองเห็นได้เท่านั้น แต่ต้องศึกษาให้เห็นถึงสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในจิตใจของผู้บริโภค ทั้งในเรื่องของแรงจูงใจ การรับรู้ บุคลิกภาพ และทัศนคติ ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ นับว่ามีบทบาทสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมของผู้บริโภคอย่างแท้จริง (ดร.วิเลิศ ภูริวัชร, 2558)

นอกจากนี้ การเข้าใจผู้บริโภคอย่างลึกซึ้งและแท้จริง จะทำให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการและครองใจลูกค้าได้นาน โดยจะทราบว่าควรพัฒนาสินค้าหรือบริการไปในทิศทางใด จึงจะถูกใจลูกค้ามากที่สุด เป็นการนำเสนอแต่สิ่งที่ลูกค้าอยากได้จริงๆ และมีความโดดเด่นจากคู่แข่ง เพื่อให้ลูกค้าตัดสินใจลงสินค้าหรือบริการของเรา เมื่อได้ลองแล้วเกิดความพึงพอใจก็จะนำไปสู่การกลับมาซื้อสินค้าหรือใช้บริการซ้ำอีกและบอกต่อแนะนำให้กับผู้อื่นด้วย (ชาคริต ดิเรกวัฒนชัย, 2553)

ดังนั้น ในการศึกษาความต้องการเชิงลึกของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จึงมีความจำเป็นต้องค้นหาให้ได้ว่า อะไรคือสิ่งที่นักท่องเที่ยวชาวไทยต้องการอย่างแท้จริง ซึ่งจะนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนการตลาดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ต่อไป

2.3.3 ทฤษฎีสี่ส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7P's)

ในอดีตนั้นจะมีการกล่าวถึงแค่ส่วนประสมทางการตลาดสำหรับสินค้า (4P's) ซึ่งจะประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด (Kotler, 1997) แต่ปัจจุบันได้เกิดธุรกิจบริการเพิ่มมากขึ้นและการขายสินค้านั้นจะประกอบไปด้วยการบริการเพิ่มขึ้นมา จึงทำให้เกิดแนวคิดใหม่ คือ ส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7P's) ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกธุรกิจ โดยเพิ่มในส่วนของพนักงาน กระบวนการในการให้บริการ และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สามารถสรุปได้ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 องค์ประกอบของส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7P's). จาก *Service Marketing Mix*, โดย Philip Kotler, 1997

ส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7P's) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (Philip Kotler, 1997)

2.3.3.1 ผลิตภัณฑ์ (Product)

สำหรับธุรกิจบริการนั้น ผลิตภัณฑ์ไม่มีตัวตน ไม่สามารถจับต้องได้ มีลักษณะเป็นการกระทำ ซึ่งคุณภาพของการบริการจะมาจากหลายปัจจัย เช่น ความรู้ความสามารถ และการให้บริการที่ดีของพนักงาน ความพร้อมของเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการให้บริการ ความสะอาดของสถานที่ให้บริการ เป็นต้น

2.3.3.2 ราคา (Price)

การตั้งราคาเป็นสิ่งที่กำหนดรายได้ของกิจการ แต่ก็ไม่สามารถตั้งราคาตามใจชอบได้ ขึ้นอยู่กับสภาวะการแข่งขันภายในตลาดและความต้องการของลูกค้า โดยการตั้งราคาจะมีผลต่อการตัดสินใจซื้อบริการของลูกค้า และเป็นตัวบ่งบอกคุณภาพของการให้บริการ กล่าวคือ

ถ้าตั้งราคาสูงจะสะท้อนถึงคุณภาพการให้บริการที่ดี และลูกค้าก็จะมีความคาดหวังที่สูงตามไปด้วย ทั้งนี้ การที่ลูกค้าก็ต้องจ่ายเงินมากขึ้น ก็จะมีการเปรียบเทียบกับคู่แข่งและความคุ้มค่ากับสิ่งที่จะได้รับ แต่ถ้าตั้งราคาต่ำ ลูกค้าบางส่วนมักคิดว่าจะได้รับบริการที่ไม่ดี ทำให้ไม่ตัดสินใจใช้บริการก็ได้ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการตั้งราคาสำหรับธุรกิจบริการนั้น เป็นเรื่องที่มีความซับซ้อนมากกว่าการตั้งราคาสินค้าทั่วไป

2.3.3.3 การจัดจำหน่าย (Place)

ในการให้บริการนั้นจะแบ่งเป็น 4 รูปแบบด้วยกันดังนี้

(1) การให้บริการผ่านร้าน (Outlet)

การให้บริการผ่านร้าน คือ การให้บริการด้วยการเปิดร้านตามชุมชน ห้างสรรพสินค้า หรือสถานที่ต่างๆ และอาจจะมีการขยายสาขา เพื่อให้บริการลูกค้าได้มากขึ้นโดยจะเป็นการทำให้ผู้ที่ต้องการใช้บริการและผู้ให้บริการมาพบกัน ณ สถานที่แห่งหนึ่ง เช่น ร้านอาหาร ร้านเสริมสวย ร้านอาหาร ธนาคาร เป็นต้น

(2) การให้บริการถึงสถานที่ที่ลูกค้าต้องการ (Delivery)

การให้บริการถึงสถานที่ที่ลูกค้าต้องการ คือ การส่งพนักงานไปให้บริการยังสถานที่ที่ลูกค้าต้องการ เช่น บริการจัดส่งอาหาร การส่งพนักงานไปทำความสะอาดอาคาร การจ้างวิทยากรมาอบรมพนักงานยังสถานที่ทำงาน เป็นต้น ซึ่งการให้บริการในรูปแบบนี้อาจจะไม่จำเป็นต้องตั้งสำนักงานก็ได้

(3) การให้บริการผ่านตัวแทน (Agent)

การให้บริการผ่านตัวแทน คือ การบริการที่มีการขายแฟรนไชส์ (Franchise) หรือจัดตั้งตัวแทนในการให้บริการ เช่น ร้านแมคโดนัลด์ที่ขยายธุรกิจไปทั่วโลกผ่านการขายแฟรนไชส์ เป็นต้น

(4) การให้บริการผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce)

การให้บริการผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ คือ การใช้เทคโนโลยีในการให้บริการ เพื่อให้ผู้ใช้บริการเกิดความสะดวกรวดสบาย เช่น การบริการตู้เอทีเอ็ม การทำธุรกรรมต่างๆ ผ่านเว็บไซต์ ซึ่งผู้ใช้บริการสามารถใช้บริการได้ตลอดเวลา 24 ชั่วโมง

2.3.3.4 การส่งเสริมการตลาด (Promotion)

การส่งเสริมการตลาดของธุรกิจบริการจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับธุรกิจขายสินค้า โดยสามารถทำได้หลากหลายรูปแบบ เช่น การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ การลดแลกแจกแถม การตลาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การสมัครสมาชิก เป็นต้น

2.3.3.5 พนักงาน (People)

พนักงาน หมายถึง ทุกคนในองค์กร โดยพนักงานจะประกอบไปด้วย 2 ส่วน ได้แก่ พนักงานส่วนหน้า คือ พนักงานที่ให้บริการลูกค้าโดยตรง และพนักงานส่วนหลัง คือ พนักงานที่ทำงานสนับสนุนพนักงานส่วนหน้า เพื่อให้บริการอย่างดีที่สุดแก่ลูกค้า ซึ่งจะต้องมีการประสานงานอย่างดี เพราะหากเกิดปัญหากับลูกค้า ลูกค้าย่อมตำหนิพนักงานส่วนหน้า โดยไม่สนใจว่า จะเกิดจากพนักงานส่วนไหนก็ตาม ดังนั้น การบริหารจัดการพนักงานจึงมีส่วนสำคัญอย่างมาก เพื่อให้ เกิดประสิทธิภาพที่ดีในการให้บริการ

2.3.3.6 กระบวนการให้บริการ (Process)

กระบวนการให้บริการ หมายถึง เมื่อลูกค้าเข้ามาใช้บริการแล้วจะต้องมี ขั้นตอนการให้บริการอย่างไรบ้างตั้งแต่ต้นจนจบ เพราะธุรกิจบริการจะประกอบไปด้วยหลายขั้นตอน เช่น การต้อนรับ การสอบถามข้อมูล การให้บริการการชำระเงิน เป็นต้น ซึ่งในแต่ละขั้นตอนจะต้องมีการประสานงานและเชื่อมโยงกันเป็นอย่างดี เพราะถ้ามีขั้นตอนใดที่ไม่ดีย่อมส่งผลให้ลูกค้าเกิดความ ไม่พึงพอใจต่อการให้บริการทั้งหมดได้

2.3.3.7 สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Evidence)

สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สถานที่ของธุรกิจบริการ การตกแต่ง เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ให้บริการ เป็นต้น ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่ลูกค้าสามารถมองเห็น ได้ง่าย จึงเป็นปัจจัยหนึ่งในการเลือกใช้บริการ ดังนั้น ถ้าสิ่งเหล่านี้ดูดีและสวยงามจะสะท้อนให้เห็นถึง การบริการที่น่าจะมีคุณภาพที่ดีด้วย

2.4 การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนนี้จะเป็นการทบทวนและศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.4.1 พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

จากการศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยว ทั้งหมด 3 สถานที่ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัด สมุทรสาคร และบ่อน้ำพุร้อนรักษะวาริน จังหวัดระนอง ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผลการศึกษาที่ สำคัญมีดังนี้

จากงานวิจัยของ อาทิตย์ แซ่ย่าง (2553) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวโดยรถส่วนตัว เพื่อต้องการมาพักผ่อน และมีระยะเวลาในการท่องเที่ยว 1 วัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิษา เพ็ญทรัพย์ และปวีณรัตน์ แสงสิริโรจน์ (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ กรณีศึกษา บ่อน้ำพุร้อนรักษะวาริน อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการมาพักผ่อนหย่อนใจเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว และมีระยะเวลาในการท่องเที่ยว 1 วัน รวมทั้งงานวิจัยของ วรชมน จันทิษฐ์ (2552) ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยศึกษากรณี ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร ผลการศึกษา พฤติกรรมนักท่องเที่ยวก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน

ในส่วนของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ นั้น จากงานวิจัยของสุนิษา เพ็ญทรัพย์ และปวีณรัตน์ แสงสิริโรจน์ (2555) นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก บุคลากร และกิจกรรมอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของ วรชมน จันทิษฐ์ (2552) ในส่วนของความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ด้านประชาชนในท้องถิ่น และร้านค้าต่างๆ อยู่ในระดับมาก แต่การให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ อยู่ในระดับปานกลาง

เรื่องของความต้องการและข้อเสนอแนะอื่นๆ ในแต่ละสถานที่ท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวก็มีความต้องการและข้อเสนอแนะที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในแต่ละสถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าว งานวิจัยของ อาทิตย์ แซ่ย่าง (2553) พบว่า มีนักท่องเที่ยวบางส่วนรู้สึกไม่ปลอดภัยในการเดินทาง เนื่องจากถนนมีความคดเคี้ยวและลาดชัน ทำให้เกิดอาการวิงเวียนศีรษะพร้อมกับมีข้อเสนอแนะจากนักท่องเที่ยวให้มีการประชาสัมพันธ์สถานที่พักในอุทยาน และปรับปรุงห้องน้ำให้สะอาดมากขึ้น ในส่วนงานวิจัยของวรชมน จันทิษฐ์ (2552) พบปัญหาเรื่องการจราจรและที่จอดรถ เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมเดินทางโดยรถส่วนตัวเป็นจำนวนมาก นักท่องเที่ยวจึงมีข้อเสนอแนะให้ขยายพื้นที่จอดรถไปยังบริเวณใกล้เคียง พร้อมกับมีรถบริการรับ-ส่งฟรี หรือจัดโปรแกรมท่องเที่ยวตลาดน้ำอัมพวา-กทม. ในทุกวันเสาร์และอาทิตย์ เพื่อลดปัญหาการจราจรในบริเวณตลาดน้ำอัมพวา

จากการศึกษาในส่วนนี้ ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมในการท่องเที่ยว รวมถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ โดยสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวได้

2.4.2 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

จากการศึกษาการจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของสถานที่ท่องเที่ยวทั้งหมด 3 สถานที่ ได้แก่ บ้านวังน้ำมอก จังหวัดหนองคาย ตลาดน้ำวัดไทร กรุงเทพมหานคร และตลาดน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ซึ่งแต่ละสถานที่ท่องเที่ยวก็มีวิธีการศึกษาที่แตกต่างกันไป ผลการศึกษาที่สำคัญ มีดังนี้

อิทธิพล โกมลิล (2553) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์: กรณีศึกษา บ้านวังน้ำมอก จังหวัดหนองคาย วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของบ้านวังน้ำมอก จังหวัดหนองคาย โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นกับนักท่องเที่ยว และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เกี่ยวข้องในชุมชน ซึ่งวิธีการศึกษามีความคล้ายคลึงกับงานวิจัยของธีราภรณ์ นกแก้ว (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์: กรณีศึกษาตลาดน้ำวัดไทร กรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้ตลาดน้ำวัดไทรได้รับความนิยมน้อยลง และศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของตลาดน้ำวัดไทร พร้อมกับเสนอแนวทางพัฒนาตลาดน้ำวัดไทรให้กลับมาได้รับความนิยมอีกครั้ง แต่การศึกษานี้จะใช้การแจกแบบสอบถามกับกลุ่มชาวบ้านในชุมชน และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับนักท่องเที่ยวและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในขณะที่งานวิจัยของสำรวย เมฆวรรุฒิ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาตลาดน้ำตลิ่งชัน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบในการจัดการท่องเที่ยวที่ตลาดน้ำตลิ่งชัน ดำเนินการโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ชาวบ้าน และนักท่องเที่ยว พร้อมกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

ในส่วนของผลการศึกษา งานวิจัยของอิทธิพล โกมลิล (2553) พบว่า รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เกิดจากการรวมกลุ่มโฮมสเตย์ โดยอาศัยจุดขายในเรื่องของทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ สำหรับแนวทางการพัฒนาต่อไป ควรพัฒนาใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่พักปรับปรุงให้ดีขึ้น ด้านสถานที่ท่องเที่ยว จัดทำป้ายบอกทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวให้ชัดเจน เพิ่มบริการนวดแผนไทยและสปา และด้านบุคลากร จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ เกิดความเป็นระบบ และต่อเนื่อง

นอกจากนี้ งานวิจัยของ สำรวย เมฆวรรุฒิ (2550) พบว่า การพัฒนาตลาดน้ำตลิ่งชันนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย ภาครัฐต้องเข้ามาจัดการในเรื่องสาธารณูปโภค การประชาสัมพันธ์ การจัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และการของบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่วนชาวบ้านก็ต้องช่วยกันประชาสัมพันธ์ นำสินค้ามาจำหน่าย และดูแลสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพดีตลอด

อย่างไรก็ตาม รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อาจจะไม่เหมาะสมกับบางสถานที่ จากงานวิจัยของธีราภรณ์ นกแก้ว (2555) พบว่า ตลาดน้ำวัดไทรได้รับความนิยมน้อยลง เพราะเกิดความขัดแย้งในการบริหารจัดการภายใน ความเจริญเข้ามาในพื้นที่ทำให้วิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงไป การสัญจรทางน้ำก็ลดลง เมื่อนักท่องเที่ยวน้อยลงเรื่อยๆ พ่อค้าแม่ค้าต่างๆ ก็ทยอยออกไปที่ละราย ในส่วนของแนวทางการพัฒนาตลาดน้ำวัดไทรนั้น การพัฒนาตามแนวทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อาจจะไม่ผล เนื่องจากทรัพยากรต่างๆ นั้นเหลือน้อยมาก และคนในชุมชนขาดความร่วมมือกันในการพัฒนา แต่ก็ยังสามารถพัฒนาให้เป็นตลาดบักได้ และถ้ามีการบริหารจัดการที่ดีก็สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้

จากการศึกษางานวิจัยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พบว่าส่วนใหญ่จะดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก จากนักท่องเที่ยวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวภายในพื้นที่นั้นๆ เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมถึงปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

2.4.3 การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

เนื่องจากงานวิจัยนี้ ต้องการศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน เป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยว ดังนั้น จึงได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าว ซึ่งในงานวิจัยของพนนภฤช อุดมกิตติ (2556) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร พบว่า พื้นที่เขตตลิ่งชันมีประวัติศาสตร์และทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ซึ่งพื้นที่ที่มีความเหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นเส้นทางจักรยานท่องเที่ยวได้ ดังนั้น แนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืนจะต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม การเน้นให้ทุกคนในทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา และภาครัฐต้องเข้ามาสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของจรินทร์ อาสาทรธรรม (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำอย่างยั่งยืน ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนตลาดน้ำเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การท่องเที่ยวเกิดความยั่งยืน พร้อมกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว เช่น ถนน ป้ายบอกทางที่จอดรถ ห้องน้ำ ถึงขยะ เป็นต้น ให้เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

นอกจากนี้ งานวิจัยของจรินทร์ อาสาทรธรรม (2553) ยังได้ศึกษาพบว่า ความหลากหลายของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนต่างๆ สามารถนำมาพัฒนา และเป็นจุดขายด้านการท่องเที่ยวได้ ซึ่งต้องมีการบริหารจัดการที่ดี รวมถึงการนำกลยุทธ์ด้านการตลาดท่องเที่ยว (4P's) เข้ามาใช้ จะช่วยให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจและเกิดการกลับมาท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

2.5 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1

สรุปจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประเด็น	รายละเอียด	ผู้วิจัย
พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	ต้องการมาพักผ่อนหย่อนใจ	อาทิตย์ แซ่อย่าง
	เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว	วรธรรมน จันทดิษฐ์
	ท่องเที่ยวภายใน 1 วัน	สุนิษา เพ็ญทรัพย์ และ ปวีณรัตน์ แสงสิริโรจน์
ความพึงพอใจ		
ด้านสถานที่ท่องเที่ยว	ความร่มรื่น บรรยากาศดี เหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ และมีการดูแลสภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว	สุนิษา เพ็ญทรัพย์ และ ปวีณรัตน์ แสงสิริโรจน์
	ความน่าสนใจ และความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว	วรธรรมน จันทดิษฐ์
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	มีการให้บริการที่เพียงพอกับนักท่องเที่ยว และป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	สุนิษา เพ็ญทรัพย์ และ ปวีณรัตน์ แสงสิริโรจน์
	ร้านค้าต่างๆ มีความสะอาด ตั้งราคาเหมาะสม และมีจำนวนเพียงพอกับนักท่องเที่ยว	วรธรรมน จันทดิษฐ์
ด้านบุคลากร หรือประชาชนในท้องถิ่น	ความเต็มใจและความพร้อมในการให้บริการ ความสุภาพอ่อนโยน และการให้คำแนะนำต่างๆ	สุนิษา เพ็ญทรัพย์ และ ปวีณรัตน์ แสงสิริโรจน์
	การอำนวยความสะดวก การมีมิตรไมตรีที่ดีต่อนักท่องเที่ยว	วรธรรมน จันทดิษฐ์
ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	มีสปา นวดแผนไทย และเช่าจักรยานให้บริการ	สุนิษา เพ็ญทรัพย์ และ ปวีณรัตน์ แสงสิริโรจน์

ตารางที่ 2.1

สรุปจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ประเด็น	รายละเอียด	ผู้วิจัย
ด้านการให้บริการของ ภาครัฐ	การให้บริการที่จืดจาง การทำป้ายบอก ทาง การจัดการจราจร และการดูแลความ ปลอดภัยของเจ้าหน้าที่	วรธรรมน จันทดิษฐ์
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์		
รูปแบบการจัดการ ท่องเที่ยว	อาศัยจุดขายในเรื่องของ ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่	อิทธิพล โกมล
แนวทางการพัฒนา	ด้านที่พัก ปรับปรุงให้ดีขึ้น ด้านสถานที่ ท่องเที่ยว จัดทำป้ายบอกทางไปยังสถานที่ ท่องเที่ยวให้ชัดเจน เพิ่มบริการนวดแผน ไทยและสปา และด้านบุคลากร จัดอบรม ให้ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ เกิดความ เป็นระบบ และต่อเนื่อง	อิทธิพล โกมล
	ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย ภาครัฐจัดการในเรื่องสาธารณูปโภค การ ประชาสัมพันธ์ การจัดอบรมบุคลากรที่ เกี่ยวข้อง และการของบประมาณในการ จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่วน ชาวบ้านก็ต้องช่วยกันประชาสัมพันธ์ นำ สินค้ามาจำหน่าย และดูแลสภาพแวดล้อม ให้อยู่ในสภาพดีตลอด	สำรวย เมฆวรรุณี
การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน		
แนวทางการพัฒนา	คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม การเน้นให้ทุกคนใน ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา และภาครัฐต้องเข้ามาสนับสนุนสิ่งอำนวย ความสะดวกต่างๆ	พนนภฤช อุดมกิตติ จรินทร์ อาสาทรงธรรม

ตารางที่ 2.1

สรุปจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ประเด็น	รายละเอียด	ผู้วิจัย
	นำความหลากหลายของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนต่างๆ มาเป็นจุดขาย รวมถึงการนำกลยุทธ์ด้านการตลาดท่องเที่ยว (4P's) เข้ามาใช้	จรินทร์ อาสาทรงธรรม

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยจะทำการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับนักท่องเที่ยวที่เคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์การตลาดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ในบทที่ 3 นี้ จะอธิบายถึงการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยเพื่อใช้สำหรับตอบวัตถุประสงค์ข้างต้น โดยจะแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- 3.1 รูปแบบของการวิจัย
- 3.2 ประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 ขั้นตอนและวิธีในการเก็บข้อมูล
- 3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 รูปแบบของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง และศึกษากลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นจึงทำการสรุปผลการวิจัย เพื่อนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตารางและการบรรยายประกอบ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ ประกอบไปด้วย 3 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

สาเหตุที่เลือกกลุ่มประชากรนี้ เนื่องจากคนที่เคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์เท่านั้นถึงจะบอกได้ว่ามีพฤติกรรมและความต้องการอย่างไรต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

2. เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

เนื่องจากเป็นผู้ที่ดำเนินงานโดยตรง ซึ่งจะทราบข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมและความต้องการนักท่องเที่ยวและทราบถึงปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

3. ผู้ประกอบการเอกชนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

เนื่องจากเป็นผู้ที่ใกล้ชิดและต้อนรับนักท่องเที่ยวอยู่เป็นประจำ ซึ่งจะทราบถึงพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวในบางส่วน และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

3.2.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากงานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จึงมีการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

โดยแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวตามพฤติกรรมการท่องเที่ยวออกเป็น 3 กลุ่ม ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวนกลุ่มละ 2 คน ซึ่งแต่ละกลุ่มมีลักษณะดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 นักท่องเที่ยวที่เคยมาปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ หรือเป็นการมาท่องเที่ยวเป็นครั้งแรก โดยเป็นการนำจักรยานมาเอง มีอายุ 25 – 60 ปี

กลุ่มที่ 2 นักท่องเที่ยวที่เคยมาปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ หรือเป็นการมาท่องเที่ยวเป็นครั้งแรก โดยการมาปั่นจักรยานที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตำบลศรีพนมมาศ มีอายุ 25 – 60 ปี

กลุ่มที่ 3 นักท่องเที่ยวที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ และมีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ มีอายุ 25 – 60 ปี

2. เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

มีลักษณะ คือ เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารงานและส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแล เนื่องจากจะทำให้ทราบปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน รวมถึงผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงกับการจัดการเส้นทางการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ดำเนินการสัมภาษณ์ จำนวน 3 คน ดังนี้

คนที่ 1 นายการบริหารส่วนตำบลศรีพนมมาศ อำเภอลับแล ซึ่งเป็นผู้ที่ริเริ่มโครงการปั่นจักรยานภายในอำเภอลับแล และเป็นผู้ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแลอย่างจริงจัง

คนที่ 2 นายการบริหารส่วนตำบลแม่พูล อำเภอลับแล ซึ่งเป็นอีกตำบลหนึ่งที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่น น้ำตกแม่พูล สวนผลไม้ และวัดต่างๆ และปัจจุบันดำเนินการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในรูปแบบการชมวิถีชีวิตชาวสวน

คนที่ 3 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวของอำเภอลับแล

3. ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

มีลักษณะ คือ เป็นผู้ที่ดำเนินธุรกิจภายในอำเภอลับแลไม่น้อยกว่า 2 ปี เนื่องจากในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา เป็นช่วงที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแลมากขึ้นกว่าในอดีตมาก จึงต้องการสัมภาษณ์ธุรกิจที่ต้องต้อนรับนักท่องเที่ยวอยู่เป็นประจำ ซึ่งจะทราบถึงปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน ดำเนินการสัมภาษณ์ 3 คน ได้แก่ ธุรกิจที่พัก (โรงแรมและโฮมสเตย์) จำนวน 2 คน และธุรกิจสถานที่ท่องเที่ยว จำนวน 1 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยเป็นการสัมภาษณ์กึ่งมีแบบแผน (Semi-Structure Interview) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเก็บข้อมูล ทั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้คำถามปลายเปิด (Open-end Question) เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์สามารถ

ตอบได้อย่างอิสระและเป็นการให้แสดงความคิดเห็น (ศรีเพ็ญ ทรัพย์มนชัย มนวิภา ผดุงสิทธิ์ และ นภดล ร่มโพธิ์, 2557) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.3.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแลจังหวัดอุตรดิตถ์

ลักษณะของการสัมภาษณ์เชิงลึกจะเป็นการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว (Face-to-Face Interview) หรือสัมภาษณ์กับนักท่องเที่ยวที่มาเป็นกลุ่มที่มาท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยโครงสร้างคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก จะแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการปั่นจักรยานท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ส่วนที่ 3 ความต้องการและความสนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ส่วนที่ 4 ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ และที่อยู่ปัจจุบัน

ทั้งนี้ อาจจะมีการปรับเปลี่ยนลักษณะของคำถามและลำดับการถามของคำถามระหว่างการสัมภาษณ์ได้ตามความเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์และลักษณะของผู้ถูกสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและถูกต้องมากที่สุด

3.3.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ลักษณะของการสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มนี้จะเหมือนกับการสัมภาษณ์เชิงลึกนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ แต่ลักษณะของโครงสร้างคำถามจะแตกต่างจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ส่วนที่ 3 ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล ตำแหน่ง และสถานที่ทำงาน

3.3.3 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ลักษณะของการสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มนี้จะเหมือนกับการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มอื่นๆ ลักษณะของโครงร่างคำถามจะคล้ายคลึงกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่จะแตกต่างกันในส่วนที่ 1 ที่จะเป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ส่วนที่ 3 ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ชื่อธุรกิจ และสถานที่ตั้ง

3.4 ขั้นตอนและวิธีการในการเก็บข้อมูล

ในการศึกษาปัจจัยทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่ง ดังนี้

3.4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้วิจัยได้มีการจัดทำโครงร่างคำถามเพื่อเป็นแนวทางในการเก็บข้อมูล จากนั้นทำการลงพื้นที่จริงตามสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ และติดต่อขอสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ทั้งภาครัฐและเอกชน ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2558

3.4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

เป็นการศึกษาข้อมูลที่มีผู้รวบรวมและจัดทำไว้แล้ว เช่น งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของบทความ และข้อมูลจากการค้นหาทางอินเทอร์เน็ต เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนั้น จะใช้การวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

3.5.1 การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation)

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า คือ การตรวจสอบด้านข้อมูล ผู้วิจัย และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.2 การตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction)

การตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย คือ เป็นการวิเคราะห์โดยการตีความจากข้อมูลที่ได้และสรุปเป็นประเด็นตามกรอบแนวคิดในการวิจัย (สุมิตร สุวรรณ, 2558)

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ หลังจากการเก็บข้อมูลจริง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกแล้ว สามารถนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ด้วยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า และการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็นส่วนต่างๆ ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
- 4.2 ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวภายในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
- 4.3 การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation)
- 4.4 สรุปผลการวิจัยที่ได้จากการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction)

4.1 ข้อมูลของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

จากการแบ่งกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ตามพฤติกรรมการท่องเที่ยวได้เป็น 3 กลุ่มนั้น มีการสุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 2 คน รวมเป็น 6 คน และใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) สรุปข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

กลุ่มที่	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่	เพศ	อายุ	ที่อยู่
1	1	ชาย	60 ปี	จ.อุตรดิตถ์
	2	ชาย	35 ปี	กทม.
2	3	ชาย	38 ปี	จ.เชียงใหม่
	4	หญิง	28 ปี	จ.พิษณุโลก
3	5	ชาย	42 ปี	จ.เชียงใหม่
	6	หญิง	27 ปี	จ.แพร่

ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมีดังต่อไปนี้

4.1.1 พฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ในส่วนนี้จะประกอบไปด้วย 5 ประเด็น ได้แก่ สาเหตุของการมาท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยว การรับทราบข้อมูลการท่องเที่ยว การพักค้างคืน และการกลับมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

4.1.1.1 สาเหตุของการมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

สาเหตุหลักที่นักท่องเที่ยวเลือกที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ มีดังต่อไปนี้

(1) การเดินทางสะดวก

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเดินทางมาจากจังหวัดใกล้เคียง ทำให้มีความคิดเห็นว่า การเดินทางมาเที่ยวในอำเภอลับแลนั้นสะดวกและใช้เวลาไม่มาก

“คือบ้านอยู่ในเมือง ก็เลยเดินทางไม่ไกลจากบ้าน ถนนหนทางดี เดินทางสะดวก ขับรถมาแบบเดียวเอง ใช้เวลาประมาณ 15 นาที”

“ก็เดินทางสะดวกดี ไม่ไกลจากบ้าน ขับรถใช้เวลาประมาณชั่วโมงครึ่ง ก็แวะเที่ยวไปเรื่อย มาเที่ยวแบบไปเช้าเย็นกลับได้”

(2) มารุระ หาเพื่อน ก็เลยมาเที่ยวด้วย

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีญาติ เพื่อน หรือคนรู้จัก อยู่ในจังหวัดอุตรดิตถ์ จึงมีการเดินทางมาบ่อย คือ นอกจากจะมาทำธุระหรือมาเยี่ยมญาติแล้ว ก็เลยถือโอกาสนี้มาท่องเที่ยวในอำเภอลับแลด้วย

“พอดีมีเพื่อนอยู่อุตรดิตถ์ด้วย ก็เลยมาเที่ยวด้วย แล้วก็แวะเยี่ยมเขาด้วย”

“พอดีมาธุระ แล้วก็พาลูกมาเที่ยวด้วย จะได้สัมผัสกับธรรมชาติ ได้ไหว้พระทำบุญ ซึ่งก็มาเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว”

(3) เคยได้ยินเรื่องราวของเมืองลับแล

นอกจากนี้ ยังมีนักท่องเที่ยวบางส่วนทราบเรื่องราวของเมืองลับแลมานาน แต่ยังไม่เคยมาท่องเที่ยว ก็เลยตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวยังอำเภอลับแล

“อยากมาพักผ่อน เปลี่ยนบรรยากาศ และเคยได้ยินมาว่า เมืองลับแลเป็นเมืองแห่งจักรยาน ก็เลยอยากเอากักรยานมาปั่นที่นี่”

“ได้ยินเรื่องราวของเมืองลับแลมานานแล้วว่าเป็นเมืองที่มีแต่ผู้หญิง และเมืองที่ห้ามพูดโกหก ก็เลยอยากมาเห็นเมืองลับแลของจริงว่าเป็นอย่างไร”

(4) อยากมาทานอาหารลับแล

ผู้ให้สัมภาษณ์รายหนึ่ง มาท่องเที่ยวเพราะเพื่อนชวนมา และอยากมาทานอาหารลับแลกัน จึงเดินทางมาท่องเที่ยวยังอำเภอลับแล

“วันนี้เพื่อนชวนมา อยากมากินข้าวพันผักกัน แล้วก็เลยไปวัดทำบุญซะหน่อย”

4.1.1.2 จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล

จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล มีดังต่อไปนี้

(1) มาเที่ยวเป็นประจำ ส่วนใหญ่ในช่วงเทศกาลผลไม้ (ทุเรียน-กลางสาด)

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต่างเคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล และมาเที่ยวเป็นประจำอยู่แล้ว โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลผลไม้ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคมไปจนถึงปลายปี ซึ่งเป็นช่วงที่ผลไม้กำลังออก ทั้งทุเรียน กลางสาด และลองกอง

“เกือบทุกเดือน ส่วนใหญ่ก็จะมาเที่ยววัดทำบุญ มาทานอาหารอร่อยๆ และเที่ยวงานเทศกาลทุเรียน-กลางสาดเป็นประจำทุกปี”

“ประมาณ 3 ครั้ง ต่อปี ส่วนใหญ่ก็จะมาในช่วงเทศกาลผลไม้ทุเรียน-กลางสาด ที่มาเป็นประจำทุกปี”

“ในปีนึ่งก็จะมาประมาณ 3 - 4 ครั้ง ในช่วงเดือนกรกฎาคม เป็นช่วงที่
ทุเรียนออก ก็จะมาซื้อทุเรียน แล้วก็เคยมาเที่ยวงานพระแท่นฯ ในเดือนกุมภาพันธ์”

“มาเที่ยวเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่เด็กๆ แล้ว ก็จะมาทำบุญกับครอบครัว
และก็ช่วงที่ทุเรียนออก ก็จะมาซื้อทุเรียน”

(2) มาเที่ยวเป็นครั้งแรก

มีนักท่องเที่ยวจำนวน 2 คน ที่เพิ่งเคยเดินทางมาเที่ยวลับแลเป็นครั้งแรก

4.1.1.3 การรับทราบข้อมูลการท่องเที่ยวของอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่ค่อยทราบข้อมูลการท่องเที่ยวของอำเภอลับแล
แต่ทั้งนี้ จะทราบข้อมูลการท่องเที่ยวบ้าง ตามป้ายโฆษณา รายการโทรทัศน์ เว็บไซต์ และญาติที่อยู่ใน
จังหวัดอุตรดิตถ์

(1) ป้ายโฆษณาตามถนน และวิทยุชุมชน

นักท่องเที่ยวที่รับทราบข้อมูลจากป้ายโฆษณานั้น ส่วนใหญ่จะเห็นเมื่อ
เวลาจะมีจัดงานเทศกาลต่างๆ แต่ถ้าโดยปกติแล้ว ก็จะไม่ค่อยทราบข้อมูลเท่าไร แต่ถ้าเป็นงาน
เทศกาลที่จัดเป็นประจำทุกปี นักท่องเที่ยวก็จะพอทราบช่วงเวลาในการจัดงาน ทำให้เวลามีงานหรือ
กิจกรรมใหม่ๆ นักท่องเที่ยวจะไม่ค่อยทราบข้อมูลมากนัก

“นี่ขนาดอยู่ในเมืองนะ ยังไม่ค่อยทราบข่าวในลับแลเลยว่าจะมีจัดงาน
กิจกรรมอะไรบ้าง ส่วนใหญ่ก็จะเห็นมีป้ายโฆษณาบ้างตามถนน อย่างจะมีจัดงานเทศกาลผลไม้
เมื่อไหร่ ก็จะเห็นจากป้าย บางทีเปิดวิทยุก็ได้ยินข่าวบ้าง แต่ก็ไม่ค่อยเยอะนะ อย่างเส้นทางจักรยานก็
เพิ่งทราบไม่นานมานี้นะ พอตีชักรมาแล้วเห็นคนปั่นกัน ก็เลยรู้ว่าเดี๋ยวนี้มีจักรยานให้ยืมอีกด้วย”

“ไม่ค่อยทราบข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแลมากนัก
เคยเห็นตามป้ายโฆษณาเวลาที่จะมีจัดงานอะไรก็ตาม ที่ศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยวของแพร์ ก็มี
โปสเตอร์บ้าง เพราะส่วนใหญ่มาเที่ยวเรื่อยๆ อยู่แล้ว ถ้างานที่จัดเป็นประจำๆ เราก็จะรู้ว่าช่วงใดมี
งานอะไรบ้าง”

(2) รายการโทรทัศน์

ผู้ให้สัมภาษณ์รายนี้ รับทราบข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านรายการโทรทัศน์
ต่างๆ โดยเฉพาะช่วงที่ทุเรียนออก รายการโทรทัศน์จะมีการโฆษณากันมาก

“นี่เคยเห็นออกรายการโทรทัศน์บ้างนะ เกี่ยวกับทุเรียนหลง-หลินลับแล
เห็นคนพูดถึงกันเยอะ”

(3) หาข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ Facebook Fanpage, Pantip

นอกจากนี้ ยังมีนักท่องเที่ยวบางกลุ่มที่มีความตั้งใจมาเที่ยวในอำเภอลับแล โดยมีการหาข้อมูลเองจากเว็บไซต์ต่างๆ และมีการอ่านรีวิวจากคนที่เคยมาท่องเที่ยวยังอำเภอลับแล ก็จะมีการท่องเที่ยวตามรอยดังกล่าว

“search หาในอินเทอร์เน็ตไปเรื่อยๆ จนเห็นเมืองลับแลจาก Facebook ILikeLablae ส่วนโฆษณาตามทีวียังไม่เคยเห็นนะ แต่ในอินเทอร์เน็ตก็มีข้อมูลเยอะอยู่ คนที่ทำรีวิวไว้เกี่ยวกับการมาปั่นจักรยานที่นี่นะ”

“หาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เห็นในเว็บ Pantip ที่มีคนมาปั่นจักรยานกัน ส่วนที่เที่ยวอื่นๆ ก็ยังไม่ค่อยรู้จัก ไม่ค่อยประชาสัมพันธ์หรือเปล่า หรือเราไม่รู้เองก็ไม่รู้สิ”

(4) เพื่อนหรือญาติที่อยู่จังหวัดอุดรดิตถ์

นักท่องเที่ยวที่มีเพื่อนหรือญาติที่อยู่จังหวัดอุดรดิตถ์ มีการชวนมาท่องเที่ยวยังอำเภอลับแล

“พอดีมีเพื่อนอยู่ที่นั่นะ เวลาว่างท่องเที่ยวอะไร เขาก็จะชวนพี่มาเที่ยวอย่างมาคราวนี้ที่พี่มาปั่นจักรยานกัน ก็เพราะเพื่อนบอกมา เขาเห็นพี่กับครอบครัวชอบปั่นจักรยานกันนะ พี่ก็เลยพาครอบครัวมาเที่ยว”

“ญาติที่อยู่ที่นี่ชวนกันมาเที่ยว”

4.1.1.4 การพักค้างคืนในอำเภอลับแล จังหวัดอุดรดิตถ์

จากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการพักค้างคืนในอำเภอลับแลนั้น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่เคยพักในอำเภอลับแล มีนักท่องเที่ยวเพียง 1 คนเท่านั้น ที่เคยพักในอำเภอลับแล โดยนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อสถานที่พักภายในอำเภอลับแล ดังต่อไปนี้

(1) ราคาที่พักไม่ควรแพงมากนัก

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการอยากให้ที่พักมีราคาไม่เกิน 500 บาท ต่อคืน ซึ่งมองว่ามีความเหมาะสมสำหรับอำเภอลับแล

“พักที่ ณ ลับแลรีสอร์ท ก็หาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ตอน search หาโรงแรมก็ดูอยู่หลายที่ แต่ดูแล้วที่นี้น่าจะดูดีสุดแล้ว และก็หาไม่ยาก เข้ามาลับแลก็เจอเลย ก็เลยเลือกพักที่นี่ ราคาคืนละ 600 บาท เป็นโรงแรมเล็กๆ มีแค่ 5 ห้องเอง สภาพห้องก็โอเคนะ ไม่ได้มีอะไรเป็นพิเศษ เหมือนโรงแรมทั่วไป ราคาอาจจะสูงไปนะสำหรับต่างจังหวัด ซึ่งไม่ได้มีอะไรมา ราคาซักประมาณ 400 -500 บาท น่าจะโอเค แล้วก็โรงแรมมันอยู่ติดกับถนนใหญ่พอตอนกลางคืนจะนอนก็ได้ยินเสียงรถวิ่งตลอด นอนไม่ค่อยหลับเลย”

“สนใจการพักโฮมสเตย์ น่าจะบรรยากาศดี ไว้โอกาสหน้าจะมาเที่ยวอีก ถ้าราคาไม่เกิน 500 บาท น่าจะกำลังดี”

(2) ที่พักส่วนใหญ่เป็นรูปแบบโฮมสเตย์ คนยังไม่ค่อยรู้จัก

นักท่องเที่ยวยังไม่เคยพักแบบโฮมสเตย์ ทำให้ไม่เข้าใจว่ามีลักษณะเป็นแบบใด ซึ่งที่พักในรูปแบบโฮมสเตย์นั้นถือว่าได้เป็นจุดเด่นของอำเภอลับแล จึงต้องมีการพัฒนาและประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้

“ที่บ้านอยู่ในเมือง จะพักทำไมมาเที่ยวซักชั่วโมง สองชั่วโมงก็กลับแล้ว ถ้าถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโฮมสเตย์ คิดว่า คนทั่วไปยังไม่ค่อยรู้จักที่พักแบบโฮมสเตย์ ว่าลักษณะเป็นแบบไหน ต้องมีการให้ความรู้และประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้”

“เคยได้ยินนะ โฮมสเตย์ แต่ก็ยังไม่เคยเห็นว่าเป็นอย่างไร และไม่เคยพักแบบโฮมสเตย์ด้วย ถ้าที่พักดี ราคาไม่แพงมาก ก็น่าสนใจ แล้วมีกิจกรรมอะไรให้ทำ มีที่เที่ยวอื่นๆ ก็อยากจะมาลองพักดูนะ”

(3) จำนวนที่พักที่ดีๆ ยังน้อย

ผู้ให้สัมภาษณ์บางราย ยังไม่มีความเชื่อมั่นในที่พักของอำเภอลับแล คือต้องการความสะดวกสบาย มีมาตรฐาน บรรยากาศที่ดี และมีที่พักให้เลือกหลากหลายรูปแบบมากกว่านี้

“แล้วก็คนยังติดชอบความสะดวกสบายก็เลยไม่อยากพักแบบโฮมสเตย์ ซึ่งในลับแลยังไม่ค่อยมีแบบโรงแรม ที่พักดีๆ มีแต่แบบโฮมสเตย์ คนก็เลยไม่ค่อยมาพัก”

“จะพักค้างคืนในตัวเมือง เพราะลับแลยังไม่ค่อยมีที่พักที่ดีๆ ถ้าเป็นรูปแบบโฮมสเตย์ อยากได้ที่ดูดีหน่อย สะอาด มีมาตรฐาน มีบรรยากาศที่ดี ติดริมแม่น้ำ หรืออยู่ในสวน ก็น่าสนใจนะ จะได้ชมบรรยากาศธรรมชาติตอนกลางคืนด้วย น่าจะสวยไปอีกแบบ”

“พักในตัวเมือง มีโรงแรมให้เลือกมากกว่า เคยได้ยินมาว่าโรงแรมในลับแล ราคาคืนละ 500 บาท ก็เคยไปดูอยู่นะ รู้สึกเฉยๆ จำนวนห้องก็น้อย ไม่ได้มีอะไรมาก แล้วก็ เป็นแบบโฮมสเตย์เลย ก็ไม่รู้ว่าแบบไหน อยากให้มีแบบรีสอร์ทบรรยากาศดีๆ วิวสวยๆ มีกิจกรรมให้ทำ เหมือนกับได้มาพักผ่อนดื่มด่ำธรรมชาติจริงๆ ราคาไม่เกิน 500 บาท น่าจะกำลังดี สำหรับลับแล”

(4) สามารถเดินทางไปกลับได้ และมาเที่ยวแค่วันเดียว

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในจังหวัดใกล้เคียงกับจังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งเดินทางไม่ไกล สามารถเดินทางไปกลับและเที่ยวภายใน 1 วันได้ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องพักในอำเภอลับแล

“ไม่ได้พักค้างคืนในอำเภอลับแล เนื่องจากมาเที่ยวครั้งนี้งบน้อย ตั้งใจมาปั่นจักรยานเที่ยวเล่น เย็นก็กลับแล้ว ก็เลยยังไม่อยากค้างคืน”

“ไม่เคยพักค้างคืนในลับแล เพราะสามารถเดินทางไปกลับได้ มันไม่ได้มีอะไรให้เที่ยวมากนัก มาถึงสายๆ กินข้าวเสร็จ เทียนุ่นเทียนนี้ บ่ายๆ ก็กลับแล้ว”

4.1.1.5 การกลับมาท่องเที่ยวยังอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนอยากกลับมาท่องเที่ยวยังอำเภอลับแลอีกด้วยเหตุผลต่างๆ ดังต่อไปนี้

(1) ชื่นชอบบรรยากาศ

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชื่นชอบบรรยากาศของอำเภอลับแล ในการที่เป็นเมืองที่สงบ มีวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม และมีความแตกต่างจากที่อื่นๆ จึงทำให้อยากกลับมาท่องเที่ยวอีก

“มาเที่ยวเป็นประจำอยู่แล้ว ก็อาจจะลองปั่นจักรยานไปยังสถานที่เส้นทางใหม่ๆ ที่ยังไม่เคยไป ชอบบรรยากาศโดยเฉพาะตอนเช้า อากาศดี”

“บรรยากาศสวย ปั่นจักรยานสนุก คือ ไม่เคยปั่นจักรยานท่ามกลางทุ่งนา เห็นวิวภูเขา ได้ขึ้นไปน้ำตก ได้เห็นอะไรแปลกๆ ใหม่ๆ ในอนาคตก็จะกลับมาอีก”

(2) ผลไม้ อาหารอร่อย และราคาไม่แพง

การที่อำเภอลับแลเป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยผลไม้ต่างๆ มีอาหารการกินที่เป็นเอกลักษณ์ และค่าครองชีพที่ไม่สูง ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เกิดความประทับใจ และอยากกลับมาท่องเที่ยวอีก

“ชอบมาหาของกินอร่อยๆ พวกกล้วยเตี๋ยราคาไม่แพง”

“ชอบมาซื้อทุเรียน แล้วก็ชอบข้าวพันผัก อร่อยดี หากินได้ที่นี้ที่เดียว แถมราคาก็ยังถูกด้วย อาหารจานละ 10 บาท 20 บาท ก็ยังหากินได้จากที่นี่”

“ได้มาชิมผลไม้อร่อย อาหารอร่อยและถูก แล้วยังได้ท่องเที่ยวตามวัดต่างๆ ได้ร่วมทำบุญด้วย”

“ชอบมาซื้อทุเรียนหลง-หลินลับแล”

(3) ชอบท่องเที่ยวตามวัดและทำบุญ

นอกจากนี้ ภายในอำเภอลับแลยังมีวัดจำนวนมาก และมีประเพณีต่างๆ ทำให้นักท่องเที่ยวบางส่วนที่ชอบมาท่องเที่ยวตามวัด ก็จะมีการมาทำบุญเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว

“ที่ลับแล วัดเยอะดี แล้วแต่ละวัดก็มีความเป็นเอกลักษณ์ต่างกันไป ชอบท่องเที่ยวทำบุญตามวัดต่างๆ ถ้ามีเวลาว่าง ก็จะพาครอบครัวมาเที่ยวอยู่เรื่อยๆ อยู่แล้ว”

“มาเที่ยวทำบุญทุกปีกับครอบครัวอยู่แล้ว”

4.1.2 ความต้องการและความสนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ในส่วนี้จะประกอบไปด้วย 4 ประเด็น ได้แก่ ความสนใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยว ความคิดเห็นต่อเส้นทางจักรยาน สถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทางจักรยาน และความต้องการด้านอื่นๆ

4.1.2.1 ความสนใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล

ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนมีความสนใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล โดยมีเหตุผลและความคิดเห็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

(1) ถ้ามีสถานที่ท่องเที่ยวที่ดี

นักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการปั่นจักรยานท่องเที่ยว มองว่าถ้ามีเส้นทางที่ดี มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ก็จะทำให้เส้นทางจักรยานนั้นมีความน่าสนใจมากขึ้น

“การปั่นจักรยานถือว่าเป็นการออกกำลังกายที่ดี สามารถปั่นมาจากบ้านได้เลยนะ ได้เที่ยวพร้อมกับออกกำลังกายไปด้วย แล้วถ้ามีเส้นทางดีๆ มีวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม อากาศไม่ร้อน ก็จะเป็นยิ่งชอบ”

“โดยส่วนตัวชื่นชอบการปั่นจักรยานมาก เพราะได้เรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ทุกครั้งที่ได้ออกไปปั่น ถ้ามีที่เที่ยวใหม่ๆ ก็อยากจะมาปั่นจักรยานที่ลับแลอีก เพราะการที่ได้ไปปั่นจักรยานตามท้องที่ต่างๆ ที่แปลกใหม่ด้วย ยิ่งชอบและสนใจ”

(2) ถ้าปั่นเป็นกลุ่ม น่าจะสนุกดี เป็นการท่องเที่ยวแบบสบายๆ

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชื่นชอบการปั่นจักรยานท่องเที่ยวแบบเป็นกลุ่ม เพราะได้รับความสนุก เพลิดเพลิน และเป็นการท่องเที่ยวในรูปแบบสบายๆ

“เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สนใจนะ เป็นการเที่ยวที่ไม่ต้องเร่งรีบมาก จะได้เห็นมุมมองที่แปลกใหม่ไปจากเดิม ก็จะมีกลุ่มที่ไปปั่นจักรยานด้วยกันบ่อยๆ เวลาที่มีทริปจะไปไหน ถ้าว่างเราก็จะไปด้วย คือ มันนอกจากจะได้เรื่องของสุขภาพแล้ว ยังได้เจอกลุ่มเพื่อน พูดคุยทำกิจกรรมกัน สนุกดี”

“สนใจนะ การได้มาปั่นจักรยานกับเพื่อนๆ ปั่นกันหลายๆ คน น่าจะสนุกดี”

“สนใจมาก เพราะชอบปั่นจักรยานอยู่แล้วเป็นการเที่ยวที่แบบสบายๆ ชิวๆ และได้ออกกำลังกายด้วย”

(3) มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจำนวนมาก เช่น วัด พิพิธภัณฑสถานปัตยกรรมเก่าๆ

นอกจากนี้ การที่เมืองลับแลมีสถานที่ท่องเที่ยวจำนวนมาก ทำให้มีความน่าสนใจที่จะส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยว

“ลับแลก็มีที่เที่ยวยะนะ เป็นเมืองประวัติศาสตร์แล้วก็มีวัดสวยๆ เยอะ”

4.1.2.2 ความคิดเห็นต่อเส้นทางการปั่นจักรยานท่องเที่ยว

หลังจากที่ได้นำเสนอเส้นทางการปั่นจักรยานท่องเที่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์แล้ว และได้สอบถามความคิดเห็นว่า เส้นทางเป็นอย่างไร มีความสนใจหรือไม่ หรืออยากให้มีส่วนเพิ่มเติม สามารถสรุปความคิดเห็น ได้ดังนี้

(1) เส้นทางมีความเหมาะสม น่าสนใจ และน่าจะปั่นได้ทุกเพศทุกวัย ภายใน 1 วัน

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อเส้นทางการปั่นจักรยานท่องเที่ยวว่า มีความเหมาะสมและน่าสนใจ เพราะผ่านสถานที่ท่องเที่ยวหลายที่ สามารถเลือกปั่นได้ตามความต้องการ เป็นการท่องเที่ยว Slow Life ที่สามารถปั่นได้ทุกเพศทุกวัย

“เท่าที่ดูเส้นทางน่าจะประมาณ 10 กิโลเมตร ปั่นกันไปเรื่อยๆ ก็น่าจะใช้เวลาซัก 3 ชั่วโมง ก็กำลังดี ไม่มากหรือน้อยเกินไป”

“เส้นทางผ่านวัดเยอะดี ถนนข้าวแคบ ร้านค้าต่างๆ นักท่องเที่ยวน่าจะชอบกันนะ เป็นเส้นทางที่จะได้เรียนรู้เรื่องราวเมืองลับแลด้วย อย่างที่ท่องเที่ยวบางที่ก็เพิ่งเคยได้ยินนะ”

“มีจุดให้แวะเที่ยว พักผ่อน ทานอาหาร แล้วก็กิจกรรมอื่นๆ ให้ทำ ซึ่งเส้นทางจักรยานที่นำเสนอมานั้น เท่าที่ฟังก็ดูครบถ้วนนะ อย่างวันนี้ที่ไปปั่นมารอบเมืองลับแลแล้ว ก็เห็นว่าทำได้นะเส้นทางจักรยาน ดูรถก็ไม่ค่อยเยอะเท่าไร ชาวบ้านก็เห็นมีปั่นกันบ้าง บรรยากาศดีแบบชาวบ้าน ดู Slow Life ดี วิววิวทัศนียภาพ ติดอยู่อย่างเดียว อากาศร้อนไปหน่อย คนก็เลยอาจจะไปนิยมปั่นกัน ก็เป็นระยะทางที่เหมาะสมกับการเที่ยว 1 วัน”

“เป็นเส้นทางที่ดีนะ จุดแวะเที่ยวเยอะดี ก็เลือกได้ แล้วแต่ว่ามีเวลามากน้อยแค่ไหน ความน่าสนใจดูแล้วเส้นทางมันผ่านเข้าไปชุมชนต่างๆ ก็น่าจะได้สัมผัสกับวิถีชีวิตของลับแลอย่างแท้จริง แค่ว่าบ้านเมืองที่นี้ก็ดูแปลกไม่เหมือนที่อื่นแล้ว ปั่นไปชมวิวไป ไม่ต้องเร่งรีบ แบบมาใช้ชีวิตแบบ Slow Life บ้าง ก็ดีนะ”

“น่าสนใจนะ เพราะดูแล้วมีเส้นทางให้แวะเที่ยวหลายจุด ชอบแบบชมบรรยากาศเมืองลับแล ได้แวะกินอาหารอร่อยๆ ชมธรรมชาติทุ่งนา อยากรวมสัมผัสกับวิถีชีวิตของคนลับแลจริงๆ เที่ยวภายในวันเดียวก็น่าจะได้ครบทุกที่”

“ผ่านวัดเยอะดี โดยส่วนตัวชอบเที่ยววัด สถานที่ท่องเที่ยวน่าสนใจดี มีความหลากหลาย ก็ดีนะ แล้วแต่ว่าชอบแบบไหน เลือกแวะเที่ยวได้ตามชอบใจเลย”

“ดูน่าสนใจมาก เป็นเส้นทางที่ระยะทางไม่ไกลเกินไปนัก คิดว่าตัวเองน่าจะปั่นไหว สามารถปั่นเป็นกลุ่มได้ ปั่นได้ทุกเพศ ทุกวัย ดูแล้วน่าจะเส้นทางสบายๆ ชิวๆ มีจุดแวะเที่ยวเยอะดี ทั้งวัด ร้านอาหาร พิพิธภัณฑสถานต่างๆ แบบว่าเที่ยวได้ครบรสเลย ฟังแล้วก็อยากจะมาปั่นนะ เดี่ยวจะไปชวนเพื่อนๆ มาปั่นที่นี่”

(2) อยากรให้มีเส้นทางจักรยานหลายๆ เส้นทาง เป็นตัวเลือกให้กับนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวบางส่วนอยากรให้มีเส้นทางจักรยานหลากหลายเส้นทาง ทั้งเส้นทางระยะไกล และเส้นทางระยะใกล้ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกได้ตามความชอบ พละกำลังของตนเอง และระยะเวลาในการท่องเที่ยว

“แล้วก็อยากรให้มีหลายๆ เส้นทาง เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เลือกปั่นกัน เช่น เส้นทางจากในเมืองมาลับแล เส้นทางไหว้พระ 9 วัด”

“ก็ควรมีหลายๆ เส้นทางให้ได้เลือก สำหรับคนที่มียุเวลามาก ปั่นได้ไกลหน่อย ก็อาจจะปั่นไปได้ถึงน้ำตกแม่พูล แต่ถ้าสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไป ระยะทางไม่ต้องไกลมาก ซัก 5 – 10 กม. น่าจะกำลังพอดี”

(3) อยากรให้มี Bike Lane โดยเฉพาะ

ผู้ให้สัมภาษณ์หนึ่งรายอยากรให้มีช่องทางสำหรับการปั่นจักรยาน โดยเฉพาะ เพื่อความปลอดภัยสำหรับผู้ที่ใช้จักรยานเป็นยานพาหนะ

“จริงๆ ถ้าเป็นไปได้ก็อยากรให้ทำเป็น Bike Lane นะ จะดีมากและก็ปลอดภัยสำหรับผู้ขี่จักรยาน”

(4) สภาพถนนบางช่วง ต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ

สภาพถนนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการปั่นจักรยาน เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของอำเภอลับแลที่เป็นเมืองในหุบเขา ทำให้ถนนในบางช่วงแคบ เป็นเนิน และมีความขรุขระ จึงมีนักท่องเที่ยวบางส่วนแสดงความคิดเห็นว่า การปั่นจักรยานท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแลนั้น ต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ

“บางช่วงที่ปั่นถนนขรุขระ ถนนแคบ และต้องปั่นขึ้นเนินด้วย ก็อาจจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ โดยเฉพาะกับคนที่ปั่นจักรยานไม่เก่ง”

“ต้องระมัดระวังในการปั่นจักรยานในทางโค้ง ทางแคบ ซึ่งถนนในลับลแเป็นแบบนี้ค่อนข้างเยอะ”

“แต่ต้องอาศัยความระมัดระวัง บางที่ช่วงมีงานเทศกาลต่างๆ หรือตอนเย็นๆ รถก็เยอะอยู่ตรงถนนข้าวแคบก็เคยผ่านนะ จะมีร้านขายข้าวแคบอยู่ริมฟุตบาท ก็จะมีรถจอดซื้อกันเยอะ ก็ต้องระมัดระวัง”

4.1.2.3 ความคิดเห็นต่อสถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทางจักรยาน

จากการสัมภาษณ์นั้น พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์เคยไปท่องเที่ยวยังสถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทางจักรยานอยู่หลายที่ เช่น พิพิธภัณฑลับลแ วัด และร้านอาหารต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่มีความชื่นชอบ สามารถสรุปความคิดเห็นต่อสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ได้ดังนี้

(1) พิพิธภัณฑลับลแ เป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องราวเมืองลับลแ

นักท่องเที่ยวที่เคยไปเที่ยวพิพิธภัณฑลับลแ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่ได้ดีมาก เป็นแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของเมืองลับลแได้เป็นอย่างดี แต่ทั้งนี้ ควรหากิจกรรมใหม่ๆ อยู่เสมอ เพื่อให้เกิดการมาท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

“เพิ่งเปิดใหม่ ก็ทำดีนะ เป็นศูนย์การเรียนรู้ของลับลแด้วย”

“พิพิธภัณฑลับลแทำดีนะ ได้รู้ประวัติศาสตร์ ตำนานเรื่องราวต่างๆ ของเมืองลับลแ”

“ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของเมืองลับลแ มีจัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้สมัยก่อน ชอบบรรยากาศดี มาแล้วได้ความรู้เยอะ แต่ก็ควรหากิจกรรมมาเรื่อยๆ นะ ตรงสนามหญ้าน่าจะเหมาะทำกิจกรรมต่างๆ ได้ ไม่งั้นคนก็จะเบื่อ เพราะเคยมาแล้ว ให้มาอีกก็ไม่มีอะไรแปลกใหม่นะ”

(2) ถนนข้าวแคบ ร้านอาหาร ร้านของฝากต่างๆ และม่อนลับลแ อาหารอร่อย ราคาไม่แพง

ในส่วนองร้านอาหาร ร้านขายของฝากต่างๆ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต่างมีความประทับใจ ด้วยบรรยากาศที่ดี อาหารที่มีความเป็นเอกลักษณ์ รสชาติอร่อย และราคาไม่แพง โดยเฉพาะม่อนลับลแ ซึ่งเป็นทั้งพิพิธภัณฑลับลแ ร้านขายอาหาร และของฝาก

“ร้านของกินต่างๆ ก็ไปมาหมดแล้ว ทั้งม่อนลับลแ ร้านก้วยเตี๋ยวรักไอดิม ก็เป็นจุดเด่นของเมืองลับลแนะ ที่นี้ราคาอาหารไม่แพง”

“วิวทิวทัศน์ตรงม่อนลับลแสวยดี มีทุ่งนา”

“มาเที่ยวครั้งนี้ได้ขึ้นไปตามถนนข้าวแคบ ได้เห็นชาวบ้านทำข้าวแคบกัน ก่อนหน้านี้ไปแวะม่อนลับแลมา ประทับใจกับบรรยากาศ เป็นร้านอาหาร ของฝาก และพิพิธภัณฑ์ รวมไว้อยู่ที่เดียวกัน เล็กๆ น่ารักดี แล้วก็เคยไปกินก๋วยเตี๋ยวรักไอติม เพื่อนแนะนำมา อาหารที่นี้ ราคาถูกดี”

“เคยไปชมพิพิธภัณฑ์ผ้าชิ้นดินจกที่ม่อนลับแล มีร้านอาหารด้วยนะ ประทับใจที่นี้แหละ ที่ส่งเสริมภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นแหล่งรวมงานฝีมือของชาวบ้าน แล้วก็บรรยากาศดี ร้านก๋วยเตี๋ยวรักไอติม ร้านนี้เคยไปกินอร่อยดี ราคาไม่แพง ซามละ 25 บาท แล้วก็มีการพัฒนา ให้ เลือกเยอะ เป็นร้านสะอาดสะอาดประจำลับแลเลยก็ว่าได้”

“ชอบไปซื้อข้าวแคบนะ หากินได้ที่นี้ที่เดียว เดียวนี้มีการพัฒนา มี หลากหลายรสชาติให้เลือก”

“ร้านม่อนลับแล อาหารอร่อย มีของฝากพวกผ้าทอพื้นเมือง ร้าน บรรยากาศดี มองไปเห็นทุ่งนาและภูเขา ชอบไปกินอาหารกันที่นั่น”

(3) วัดต่างๆ เช่น วัดม่อนอารักษ์ วัดดอนสัก วัดทองลับแล และวัด ม่อนปรางค์ มีเอกลักษณ์ความน่าสนใจที่แตกต่างกันไป

นอกจากนี้ ในสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นวัดต่างๆ นั้น นักท่องเที่ยวมีความ คิดเห็นว่า ในอำเภอลับแล มีวัดเยอะ ซึ่งแต่ละวัดก็มีความสวยงามที่เป็นเอกลักษณ์แตกต่างกันไป แต่ ขาดการดูแลและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้สภาพของวัดดูทรุดโทรม และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ยังไม่ค่อยรู้จักกัน

“เคยไปวัดม่อนอารักษ์แต่นานมาแล้ว วัดตั้งอยู่บนภูเขา ถ้าขึ้นไปข้างบน นะจะเห็นวิวสวยมาก พุดแล้วก็อยากปั่นจักรยานไปนะ”

“วัดดอนสักมีบานประตูไม้สักสวยดี แต่เสียดายวัดดูรกไปหน่อย น่าจะมี ป้ายข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวไม่ค่อยรู้จักนะ ตอนไปเที่ยวก็ไม่มีใครเลย เสียดายวัดดีๆ แบบนี้ น่าจะทำนุบำรุงให้ดีกว่านี้”

“อยากให้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้วย อย่างวัดดอนสักที่เคยไปมา ก็ขาด การดูแล ปล่อยให้ดูรกร้างน่ากลัว ไม่น่าไปเที่ยว ทั้งที่ๆ มีสิ่งสวยงามอยู่ภายใน เสียดาย”

“วัดทองลับแลก็ดูเป็น Unseen Lablao ดินะ เพิ่งเคยได้ยินเหมือนกัน ยังไม่เคยไปเที่ยว”

“เคยไปวัดม่อนปรางค์ ไปทำบุญ เพิ่งรู้ว่าตรงนั้นมีโอมงค์ลีลาวดี เห็นเป็น ต้นไม้ใหญ่ดูร่มรื่นดี แต่ไม่รู้ว่าเป็นต้นลีลาวดี ไม่เคยเห็นมันออกดอก ก็น่าจะมีป้ายติดไว้นะ ถ้าจะทำ

เป็นจุดท่องเที่ยว ก็ควรโปรโมทช่วงไหนที่ดอกบานให้คนมาถ่ายรูปน่าจะสวยงาม เหมือนกับดอกพญาเสือโคร่งนะที่จะมีฤดูกาลท่องเที่ยว”

4.1.2.4 ความต้องการและข้อเสนอแนะอื่นๆ

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ยังมีความต้องการและข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมภายในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยสามารถแบ่งเป็นประเด็นด้านต่างๆ ได้ดังนี้

(1) การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้มากขึ้น

นักท่องเที่ยวมีข้อเสนอแนะต่อการท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแลว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้ เนื่องจากยังไม่ค่อยทราบข้อมูลข่าวสารการจัดงานต่างๆ ภายในอำเภอลับแล

“ภาครัฐต้องโปรโมทเยอะๆ รมรณรงค์ให้มาปั่นจักรยานท่องเที่ยวกัน”

“นี่ขนาดอยู่ในเมืองยังไม่ค่อยได้ยินข่าวจัดงานท่องเที่ยวในลับแลเลย”

(2) ป้ายบอกทาง ป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว และแผนที่ ข้อมูลไม่ชัดเจน

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยากให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ โดยเฉพาะป้ายบอกทางสถานที่ท่องเที่ยวยังมีไม่มาก ตัวหนังสือค่อนข้างเล็ก ปรับปรุงแผนที่เส้นทางจักรยาน ต้องมีข้อมูลให้ครบถ้วน บอกระยะทางให้ชัดเจน รวมถึงป้ายข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ

“ปรับปรุงป้ายบริการนักท่องเที่ยว ต้องเห็นชัดเจนและมีมากกว่านี้”

“เส้นทางจักรยานควรมีป้ายบอกทางเป็นระยะๆ ต้องทำแผนที่ให้ชัดเจน พร้อมกับมีข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวและร้านค้าต่างๆ เช่น เวลาเปิด-ปิด ตั้งอยู่ตรงไหน มีอะไรบ้าง เพื่อเป็นข้อมูลให้กับนักท่องเที่ยวจะได้วางแผนการปั่นจักรยานได้”

“ป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยวไม่ค่อยมี เวลามาเที่ยวที่นี่ อาศัยว่าญาติพา มา หรือไปก็เปิด google map มา ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ค่อยรู้จัก ขั้บรถหลงได้”

“เรื่องของป้ายบอกทางยังไม่ค่อยชัดเจน ตัวเล็กเกินไป คือ ถ้าขับรถมา ไหวๆ มองไม่เห็น บางป้ายก็มีต้นไม้บัง แต่อาศัยว่ามาบ่อยก็เลยรู้ว่าอยู่ตรงไหน

“ในส่วนของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างวัด ก็ไม่มีป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวเลย ถ้าจะเป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมก็ควรจะต้องมีสิ่งเหล่านี้ด้วยให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้”

(3) การจัดทริปปั่นจักรยานในช่วงฤดูหนาว

ผู้ให้สัมภาษณ์หนึ่งราย มีความคิดเห็นต่อการปั่นจักรยานท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแลว่า อยากให้มีการจัดทริปปั่นจักรยานในช่วงฤดูหนาว ก็จะเป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแล

“อยากให้จัดกิจกรรมปั่นจักรยานเป็นทริป พร้อมมีไกด์แนะนำเส้นทาง และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ซึ่งควรจัดในช่วงฤดูหนาว เพราะอากาศดี เหมาะแก่การปั่นจักรยาน”

(4) ร้านซ่อมจักรยาน

นอกจากนี้ ยังมีความต้องการในเรื่องของร้านซ่อมจักรยาน เนื่องจากถ้าจะพัฒนาเมืองลับแลให้เป็นเมืองแห่งจักรยานแล้ว จะต้องมามีบริการเหล่านี้ด้วย เพื่อจะได้เป็นการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว

“ยังไม่เห็นร้านที่ให้บริการซ่อมจักรยานเลย ซึ่งถ้ามีคนมาปั่นจักรยานเยอะๆ แล้วระหว่างปั่นไปเกิดปัญหา จะทำอย่างไร ดังนั้น ถ้าจะพัฒนาเส้นทางจักรยาน ก็ควรคำนึงถึงจุดนี้ด้วย ต้องมีธุรกิจบริการเข้ามา Support เพื่อให้ครบวงจรและจะเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวด้วย”

(5) พัฒนาศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในเรื่องของเจ้าหน้าที่ให้บริการ ขั้นตอนในการยืมจักรยาน บรรยากาศ และเอกสารการท่องเที่ยว

ความคิดเห็นต่อศูนย์บริการนักท่องเที่ยวฯ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการให้มีการพัฒนาในเรื่องของบรรยากาศให้มีความสะดวกสบายมากกว่านี้ เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการต้องมีเพียงพอ ระบบในการยืมจักรยาน และเอกสารแนะนำการท่องเที่ยวต่างๆ ต้องพัฒนาให้ดีกว่านี้ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่อาจจะเพิ่มขึ้นในอนาคต และนักท่องเที่ยวจะได้เกิดความประทับใจ

“ตอนจะไปยืมจักรยานนะ รอนาน ไม่มีใครอยู่เลย แล้วก็ดูไม่มีระบบเลย อย่างงี้คนที่เอาจักรยานไปขี่กันเฉยๆ ได้เลย สภาพจักรยานก็ดูไม่ค่อยดีเท่าไร คือ แค่อัปได้ก็ใกล้ๆ นะ ถ้าปั่นไกลๆ อาจจะไม่สะดวก พนักงานที่อยู่ประจำก็ยังคงดูเป็นเด็กๆ อยู่เลย ก็ไม่เห็นแนะนำอะไรเลย ไม่น่าจะรู้อะไรมาก บอกว่าจะมายืมจักรยาน เขาก็บอกให้เซ็นชื่อแล้วเอาไปได้เลย น่าจะต้องปรับปรุงในส่วนนี้ด้วยนะ ถ้าจะมีการพัฒนาเส้นทางจักรยานอย่างจริงจัง ต้องเตรียมพร้อมรับมือกับนักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มมากขึ้น”

“อยากให้พัฒนาศูนย์บริการนักท่องเที่ยวฯ ให้ดีกว่านี้ เอกสารการท่องเที่ยวไม่ค่อยอัปเดตเลย อย่างเนี่ยปั่นจักรยานมาเหนื่อยๆ อากาศร้อนๆ ก็อยากมานั่งพักดื่มน้ำเย็นๆ หน่อย ก็ไม่มีอะไรเลย แม้กระทั่งที่นั่งเล่นสำหรับนักท่องเที่ยวก็ไม่มีเลย”

4.2 ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแลจังหวัดอุตรดิตถ์จำนวน 6 คน มีรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ดังแสดงในตารางที่ 4.2 และ 4.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2

ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

เจ้าหน้าที่ของรัฐคนที่	ตำแหน่ง
1	นายกเทศมนตรีตำบลศรีพนมมาศ อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
2	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การท่องเที่ยว อบต.แม่พูล (รับผิดชอบการท่องเที่ยวในตำบลแม่พูล)
3	พนักงานการท่องเที่ยวเทศบาล ตำบลศรีพนมมาศ

ตารางที่ 4.3

ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ผู้ประกอบการคนที่	ธุรกิจ	ที่อยู่
1	โฮมสเตย์พลอย พนา ลับแล	ตำบลแม่พูล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
2	ณ ลับแล รีสอร์ท	531 ถนนอินใจมี ตำบลศรีพนมมาศ อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
3	ม่อนลับแล	98 หมู่ 6 ตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ประกอบผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ มีดังต่อไปนี้

4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ในส่วนนี้จะประกอบไปด้วย 5 ประเด็น ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงที่ผ่านมา การส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) พัฒนาการของการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล แนวโน้มการท่องเที่ยวในอนาคต และสถานการณ์ที่พักในอำเภอลับแล

4.2.1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงที่ผ่านมา

จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในอำเภอลับแลเพิ่มขึ้นมากจากเมื่อก่อน เนื่องจากมีสถานที่ท่องเที่ยวเกิดขึ้นมาใหม่ มีผลไม้ที่มีชื่อเสียงที่เป็นที่ต้องการของตลาด และมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวจากหน่วยงานต่างๆ แต่นักท่องเที่ยวยังไม่นิยมพักในอำเภอลับแล

“การท่องเที่ยวในลับแลเพิ่งจะมาบูมในช่วง 1 - 2 ปีนี้ ตั้งแต่พิพิธภัณฑ์เมืองลับแลสร้างเสร็จ เพราะพอสร้างเสร็จ หลากๆ หน่วยงานเข้ามาจับงานนี้กันหมดเลย มันมีเหตุแรงจูงใจที่ทำให้ออกทีวีได้ตลอดเวลา กลายเป็นสิ่งที่เสริมแรงกัน ทีวีทุกช่องมาถ่ายทำหมด”

“จำนวนนักท่องเที่ยวมีมากขึ้นกว่าเดิมเพิ่มขึ้น 30-50% เฉพาะในตำบลแม่พูล ส่วนใหญ่มาตามรอยทุเรียนหลง-หลินลับแล เพราะชอบและอยากกินทุเรียน แล้วก็มาเที่ยวตำบลศรีพนมมาศแล้ว ก็เลยมาเที่ยวตำบลแม่พูลด้วย”

“มีกลุ่มนักท่องเที่ยวติดต่อเข้ามาเที่ยวเยอะมาก ทั้งหน่วยงานราชการ ครูงาน นักเรียน กรู๊ปทัวร์ และรายการทีวี มีคนมาปั่นจักรยานกันเกือบทุกวัน เนื่องจากมีสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น”

“เปิดมาได้ 2 ปี มีนักท่องเที่ยวเรื่อยๆ ตลอดทั้งปี โดยนักท่องเที่ยวจะเยอะเป็นพิเศษช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และฤดูหนาว”

“โรงแรมเปิดมา 3 ปีช่วงเปิดใหม่ๆ ก็เจียบเหงา เพราะการท่องเที่ยวยังไม่บูม พอปีที่ 2 พิพิธภัณฑ์สร้างเสร็จ คนมาพักเยอะขึ้น แต่ปีนี้นักท่องเที่ยวมาพักลดลง 20% จากปีที่แล้ว นักท่องเที่ยวจะเยอะช่วงต้นปี”

“จำนวนนักท่องเที่ยวมีมาเรื่อยๆ แต่ช่วงนี้นักท่องเที่ยวน้อย เพราะเราปรับปรุงพื้นที่บางส่วน ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คิดว่า เราปิด แต่จริงๆ ก็ยังเปิดอยู่ นักท่องเที่ยวจะเยอะช่วงทุเรียนหลง-หลินลับแลออก นักท่องเที่ยวแน่นเลย และวันเสาร์-อาทิตย์ พวกวันหยุด”

4.2.1.2 การส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจะมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในอำเภอลับแล โดยเริ่มในปี 2559 กับแคมเปญ “24 เมือง เรื่องราว เขาเล่าว่า”

“ในปี 2559 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจะมีแคมเปญใหม่ขึ้นมา ซึ่งต่อเนื่องมาจากของปี 2558 ในแคมเปญ 12 เมืองต้องห้ามพลาด ในปีหน้าก็จะเป็นแคมเปญ 24 เมือง เรื่องราว เขาเล่าว่า ดังนั้น เมืองลับแลจะใช้คอนเซ็ปต์ของ เมืองห้ามพลาดโกหก เมืองแห่งลัจจะวาจา เข้าไปอยู่ในแคมเปญของ ททท. ในปี 2559”

“แคมเปญการท่องเที่ยวของ ททท. ในปี 2559 ได้บรรจุเมืองลับแลเป็นหนึ่งใน 24 เมืองของโครงการ เขาเล่าว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมาย คือ กลุ่มผู้สูงอายุที่เกษียณ มีเงินและมีเวลา กลุ่มคนที่แต่งงานแต่ยังไม่มีลูก และกลุ่ม Gen Y ที่ทำงานมีกำลังซื้อ ใช้เวลานานเมืองลับแลเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว โครงการนี้เป็นโครงการแรก ในอดีตยังไม่เคยมีมาส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองลับแล”

“ในปีหน้าจะมีโครงการสนับสนุนการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ของ ททท. ซึ่งได้เลือกให้เมืองลับแลเป็นหนึ่งใน 24 เมือง เขาเล่าว่า ก็จะทำให้เมืองลับแลดังและเป็นที่รู้จักมากขึ้น”

4.2.1.3 พัฒนาการของการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล

เมื่อเปรียบเทียบสถานการณ์การท่องเที่ยวในอำเภอลับแลในอดีตจนถึงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าการพัฒนาเป็นอย่างมาก เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐต่างให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวในอำเภอลับแล และเกิดการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่

“การท่องเที่ยวในอำเภอลับแล ถ้าเทียบกับสมัยก่อน ตอนนี้นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับเมืองลับแลมากขึ้น เนื่องจากกว่าเมืองลับแลเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญของการพัฒนาจังหวัด เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม เมื่อ 5 ปีที่แล้ว ดังนั้น หลากๆ อย่างก็เกิดขึ้น ซึ่งในส่วนของการต้อนรับนักท่องเที่ยว ก็หยิบตำนานของเมืองแม่หม้ายมาขาย”

“การท่องเที่ยวในอดีตของเมืองลับแล นักท่องเที่ยวจะเป็นกลุ่มคนท้องถิ่นภายในจังหวัด แต่ในอนาคตเมืองลับแลจะดังเป็นเหมือนเมืองปายและเชียงคาน เกิดเป็นกระแสการท่องเที่ยวแบบ Slow Life”

“จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมากหลายเท่าตัวจากเมื่อก่อน เนื่องจากมีสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น”

4.2.1.4 แนวโน้มการท่องเที่ยวในอนาคต

แนวโน้มการท่องเที่ยวในอนาคต นอกจากจะมาท่องเที่ยวแบบพักผ่อน กับธรรมชาติและทานอาหารอร่อยแล้ว การมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแลยังจะได้รับความรู้จากการเรียนรู้วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตของชาวบ้านและชาวสวน

“แนวโน้มการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่เป็นการเรียนรู้ภูมิปัญญาของชาวบ้าน เช่น การทำผักกาดดอง การทอผ้า ซึ่งที่ลับแลมีมาก ซึ่งทัวร์ส่วนใหญ่ชอบมาท่องเที่ยวแบบนี้ การได้เรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ซึ่งถือว่าเป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ไม่ใช่การไปดูของเก่าเพียงอย่างเดียว ไปดูแหล่งการประกอบอาชีพว่าเป็นอย่างไร นักท่องเที่ยวก็จะได้รับทั้งความสนุกและความรู้ด้วย รวมถึงการมีเส้นทางจักรยาน คนปั่นจักรยานท่องเที่ยวก็ไปดูข้าวพอกผักว่าทำอย่างไร การฝึกทำข้าวแคบ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชอบรูปแบบนี้”

“การมาสัมผัสชีวิตชาวสวน ซึ่งแนวโน้มมีมากขึ้น เพราะจากกระแส Slow Life”

“ตอนนี้ลับแลบูมที่สุดในเรื่องของอาหาร พิพิธภัณฑสถานเมืองลับแล การท่องเที่ยวชมทุเรียนกลางสาด ถนนวันวาน และมีกิจกรรมของเด็ก คือ สวนน้ำ ที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก”

4.2.1.5 สถานการณ์ที่พักในอำเภอลับแล

จำนวนที่พักในอำเภอลับแลยังน้อย และส่วนใหญ่จะเป็นในรูปแบบโฮมสเตย์ ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังไม่นิยมพัก โดยจะแบ่งเป็นที่พักในตำบลศรีพนมมาศและตำบลแม่พูล

(1) ที่พักในตำบลศรีพนมมาศ

ที่พักในตำบลศรีพนมมาศจะมีที่พักแบบรีสอร์ท กึ่งโฮมสเตย์ และโฮมสเตย์ โดยราคาโฮมสเตย์จะคิดเป็นรายหัว คนละ 150 บาท ต่อคืน ส่วนรีสอร์ท ราคาคนละ 500 – 700 บาท

“ที่พักโฮมสเตย์มีหลากหลายรูปแบบ ปัจจุบันรองรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 200 คน มีทั้งรูปแบบรีสอร์ท กึ่งโฮมสเตย์ และโฮมสเตย์ โดยส่วนใหญ่จะนำบ้านที่ไม่มีคนอยู่มาทำเป็นโฮมสเตย์ พวกบ้านเก่าๆ โบราณ ทำจัดเป็นห้องๆ นอนได้หลายคน มีแอร์ ห้องน้ำในตัว ค่าใช้จ่ายคิดเป็นรายหัวประมาณ 150 บาท แต่ถ้าเป็นรีสอร์ท คิดเป็นห้อง ห้องละ 500 – 700 บาท มีอาหารเช้าให้ เป็นกาแฟ”

“ที่พักในลั๊บล้านไม่ค่อยมี ส่วนใหญ่คนพักในเมืองแล้วมาเที่ยวลั๊บล้าน ที่พักในลั๊บล้านส่วนใหญ่จะเป็นแบบโฮมสเตย์ มีโฮมสเตย์ป่าเปลี่ยนและป่าช่วย อยู่แถวถนนคนเดิน คิคราคาคนละ 150 บาท ซึ่งโฮมสเตย์บางที่ก็จะมีจัดพาไปเที่ยวชมสวนผลไม้ด้วย คิคราคาเพิ่ม”

“รีสอร์ทที่มีที่พักแค่ 5 ห้อง คิคราคา 600 บาท ฟรีกาแฟ ราคาของที่นี่ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับที่อื่นๆ เพราะต้องการคัดกลุ่มคนที่จะมาเข้าพัก โดยส่วนใหญ่ราคาที่พักในลั๊บล้านจะไม่เกิน 500 บาท”

(2) ที่พักในตำบลแม่พูล

ที่พักในตำบลแม่พูลจะเป็นในรูปแบบโฮมสเตย์ ซึ่งถือว่าเป็นเอกลักษณ์ของอำเภอลั๊บล้านอย่างแท้จริง และนักท่องเที่ยวที่มาพักส่วนใหญ่จะต้องตั้งใจมาเที่ยว

“โฮมสเตย์แบบที่ได้นอนกับชาวบ้านจริงๆ มันไม่ค่อยมี จะมีแค่ในตำบลแม่พูล ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวต้องตั้งใจมาเที่ยวที่นี่ ช่วงเสาร์-อาทิตย์ ที่พักมักเต็ม เพราะมีอยู่แค่ 5 หลัง รองรับนักท่องเที่ยวได้สูงสุดวันละ 100 คน โฮมสเตย์อยู่เส้นทางไปน้ำตกแม่พูล”

“มีห้องพักทั้งหมด 4 ห้อง แบ่งเป็น ห้องพักขนาดเล็ก 2 ห้อง พักได้ 2 คน ราคาคนละ 500 บาท ห้องใหญ่ 2 ห้อง พักได้ไม่เกิน 6 คนราคาคนละ 1,200 – 1,500 บาท มีบริการกาแฟ-โอวัลตินตอนเช้าฟรี บริการจัดเลี้ยงและคาราโอเกะ ราคา 1,000 – 1,500 บาท ต่อวัน”

4.2.2 ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ในเขตอำเภอลั๊บล้าน จังหวัดอุตรดิตถ์

ในส่วนนี้จะประกอบไปด้วย 6 ประเด็น ได้แก่ สิ่งดึงดูดที่จะทำให้นักท่องเที่ยวอยากมาท่องเที่ยวยังอำเภอลั๊บล้าน กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน กิจกรรมการปั่นจักรยาน ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน มาตรการในการรองรับนักท่องเที่ยวที่อาจจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต และงบประมาณในการจัดการท่องเที่ยว

4.2.2.1 สิ่งดึงดูดที่จะทำให้นักท่องเที่ยวอยากมาท่องเที่ยวยังอำเภอลั๊บล้าน

อำเภอลั๊บล้านมีสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของวัฒนธรรม 8 วิถี วิถีชีวิตของชาวสวนผลไม้ การมาตามรอยทุเรียนหลง-หลินลั๊บล้าน และการมีสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่

“เมืองลั๊บล้านมีจุดเด่นวัฒนธรรม 8 วิถี ได้แก่ วัฒนธรรมด้านที่อยู่อาศัย ภาษา อาชีพ การแต่งกาย อาหาร ศิลปะท้องถิ่น ประเพณี และความเชื่อ ทั้งหมดนี้เป็นวิถีการดำเนินชีวิตของคนลั๊บล้านที่สามารถนำมาขายได้ คือ คนลั๊บล้านมีหลายเชื้อชาติมาผสมกัน ประกอบด้วย

เชียงใหม่ ล้านช้าง (ลาว) เชื้อสายจีน คนไทยกลาง เพราะฉะนั้น 8 วิถี เป็นการผสมผสานระหว่าง 4 เชื้อชาติ กลายเป็นอัตลักษณ์ของชาวลับแล”

“การท่องเที่ยวในตำบลแม่พูลเป็นการท่องเที่ยวไม่ปรุงแต่ง เราหยิบวิถีชีวิตที่เป็นของเขาเลยให้นักท่องเที่ยวได้ดู แต่การขนส่งผลไม้ด้วยรถมอเตอร์ไซด์ ก็ดูเป็นเรื่องแปลก นักท่องเที่ยวก็ชอบแล้ว การขนส่งผลไม้ด้วยรถดสลิ่งข้ามภูเขา จะขนเยอะช่วงหน้าทุเรียน จะมีป้ายแสดงบอกว่า จุดขนส่งผลไม้ด้วยรถดสลิ่ง”

“อาหาร พวกข้าวพอกผัก ข้าวแคบ หมี่พัน ลอดช่อง คนอยากมาชิม นอกจากนั้นชอบมาซื้อผลไม้ ลางสาด ลองกอง ทุเรียนหลง-หลินลับแล ผ้าขึ้นตีนจก ไม้กวาดตองกง และหอมแดง และมาชมสถาปัตยกรรมของที่อยู่อาศัย บ้านโบราณ”

“ทุเรียนหลง-หลินลับแล คนตามมากินทุเรียน ก็จะมาเที่ยวชมสวนทุเรียนด้วย ซึ่งสวนทุเรียนที่นี่ไม่เหมือนใคร เป็นสวนที่อยู่บนเขา ใช้รถมอเตอร์ไซด์ในการขนทุเรียนลงมาจากบนเขา ซึ่งนักท่องเที่ยวจะไม่เคยเห็นมาก่อน ก็เลยเป็นเรื่องแปลกสำหรับนักท่องเที่ยว และก็มีน้ำตกแม่พูล ที่นี้อยู่ไม่ไกลจากน้ำตกแม่พูล อากาศดี เป็นธรรมชาติ”

“ตั้งแต่มีพิพิธภัณฑ์ลับแลก็ดูเหมือนนักท่องเที่ยวเยอะขึ้น จะเห็นได้จากจำนวนรถที่สัญจรไปมาเยอะขึ้น จึงน่าจะเป็นจุดดึงดูดให้คนมาเที่ยว เป็นสถานที่ท่องเที่ยวใหม่ และก็มีบริการนั่งรถรางเที่ยวทั้งในเมืองและลับแล ซึ่งก็เห็นวังให้บริการทุกวันไม่ได้หยุดเลย”

“เกิดจากความตั้งใจของเรา เราตั้งใจทำอนลับแลขึ้นมา คือ มีบ้านที่อยู่ ที่พอจะรับแขกได้ ใช้ประโยชน์ให้นักท่องเที่ยวเข้ามาได้โดยที่ไม่เสียหาย หมายความว่า มีที่นั่งพักผ่อน อ่านหนังสือ ซื่อปิ้ง เหมือนเป็นเชิงวัฒนธรรมจริงๆ ไม่ได้ต้องการเป็นเชิงพาณิชย์มากเกินไป เราก็พยายามสร้างตรงนี้เป็นต้นแบบ”

4.2.2.2 กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในอำเภอลับแล

กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในอำเภอลับแล ได้แก่ การมีเส้นทางจักรยาน การมีวัด ประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ รวมถึงการจัดการแสดงต่างๆ

“ในอนาคตจะมีเส้นทางจักรยานเพิ่มขึ้นอีก 5 เส้นทาง ตอนนี้อยู่ระหว่างให้อาจารย์และนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์กำลังสำรวจเส้นทาง โดยอาจจะแบ่งเป็นสายวัฒนธรรม สายอาหาร สายไหว้พระ หรืออื่นๆ”

“การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอลับแลก็มีวัดเยอะ มีประเพณี วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งน่าจะนำมาเป็นจุดขายได้ แต่ก็ต้องทำร่วมกับชุมชนเพื่อให้เกิดความยั่งยืน”

“เห็นมีจัดกิจกรรมงานต่างๆ พวกการแสดงตรงบริเวณลานด้านหน้า พิพิธภัณฑสถาน จัดตอนเย็นๆ ถึงกลางคืน ก็เห็นคนไปเที่ยวค่อนข้างเยอะ”

“การท่องเที่ยวที่นี้จะยึดรูปแบบเดิม คนเฒ่าคนแก่ทำมาอย่างไร ก็ทำแบบนั้น อย่าไปเปลี่ยนของเขา เพียงแต่เราดีไซน์ขึ้นมาใหม่ให้มันดูครีเอทีฟขึ้น เปลี่ยนแปลงนิดๆ หน่อยๆ ให้เข้ากับสภาวะปัจจุบัน เช่น งานประเพณีก้างบูยาตามวัดต่างๆ เป็นประเพณีที่อุทิศส่วนบุญให้กับบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว จะจัดในวันพระระหว่างเทศกาลเข้าพรรษา ที่เราทำร่วมกับ ททท. โปรโมทเป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม”

4.2.2.3 จุดเริ่มต้นของกิจกรรมการปั่นจักรยานท่องเที่ยวผลตอบรับจากนักท่องเที่ยว และผลกระทบต่อภาคธุรกิจภายในอำเภอลับแล

กิจกรรมการปั่นจักรยานท่องเที่ยวของอำเภอลับแลนั้น จากการสัมภาษณ์จะแบ่งเป็น การปั่นจักรยานท่องเที่ยวในตำบลศรีพนมมาศ และการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในตำบลแม่พูล ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกัน และก่อให้เกิดผลกระทบที่ดีต่อภาคธุรกิจอื่นๆ ดังต่อไปนี้

(1) การปั่นจักรยานท่องเที่ยวในตำบลศรีพนมมาศ

การปั่นจักรยานท่องเที่ยวในตำบลศรีพนมมาศมีมานานกว่า 20 ปี จากการสร้างยุทธศาสตร์อนุรักษ์วัฒนธรรม และโครงการสร้างบ้านแปลงเมืองลับแล แต่จำนวนคนที่ปั่นจักรยานยังไม่มาก จะจำกัดอยู่ในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ชอบผจญภัย และส่วนใหญ่จะปั่นกันในตอนเช้า-เย็น เพราะอากาศดี

“จุดเริ่มต้นมาจากการสร้างยุทธศาสตร์อนุรักษ์วัฒนธรรม เพราะเมืองลับแลเป็นแหล่งอารยธรรมเก่า ซึ่งจริงๆ การขี่จักรยานในเมืองลับแลมีมานานกว่า 20 ปีแล้ว เรียกว่าโครงการสร้างบ้านแปลงเมืองลับแล แต่ประชาชนทั่วไปยังไม่ค่อยกระตือรือร้น นักท่องเที่ยวยังจำกัดอยู่ในวงแคบ จะเป็นกลุ่มคนที่ชอบความสนุกสนานและผจญภัย ซึ่งจะมีกลุ่มนักปั่นจากในเมืองเข้ามายังอำเภอลับแลช่วงเช้า-เย็นทุกวัน ทำให้ร้านค้าเกิดขึ้นมาก ร้านกาแฟเปิดตั้งแต่ 5 เพื่อรองรับนักปั่นจักรยาน”

“นักท่องเที่ยวไม่นิยมปั่นจักรยานกันเพราะร้อน จะชอบนั่งรถรางมากกว่า ถ้าจะปั่นกันนิยมตอนเช้า อากาศดี ในหนึ่งเดือนจะเจอ 1 คน ที่มาพักที่นี่แล้วก็ปั่นจักรยานท่องเที่ยว”

(2) การปั่นจักรยานท่องเที่ยวในตำบลแม่พูล

การปั่นจักรยานท่องเที่ยวในตำบลแม่พูล เพิ่งเริ่มได้ไม่นาน จุดเริ่มต้นมาจากกลุ่มนักปั่นจักรยานที่มาท่องเที่ยว แล้วเจอเส้นทางสถานที่สวยๆ ซึ่งปัจจุบันนี้ตามโฮมสเตย์ก็จะมีจักรยานให้ยืมไปปั่นเที่ยวเล่น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะปั่นไปเที่ยวน้ำตกแม่พูลกัน

“จุดเริ่มต้นมาจากกลุ่มคนปั่นจักรยานกลุ่มเล็กๆ รวมตัวกัน มาปั่นเที่ยวเล่นกัน แล้วเจอเส้นทางสวยๆ เจอร้านอาหารต่างๆ ก็ถ่ายรูปลง Facebook แชร์กันต่อไปเรื่อยๆ ยิ่งร้านที่อยู่ในชอกหลืบ ยิ่งขายดี เพราะคนชอบอะไรแปลกๆ”

“ตามโฮมสเตย์ก็จะมีจักรยานประจำบ้านของตนเอง ก็จะมีปั่นจักรยานไปเที่ยวน้ำตกแม่พูลตอนเช้าและตอนเย็น ระยะทางไม่ไกล เวลาที่นักท่องเที่ยวมาปั่นจักรยานกันเป็นกลุ่ม จะมีการจัดทริปกันมา เช่น ทริปไปห้วยเรือ ก็ต้องสั่งอาหารขึ้นไป จะเคลื่อนย้ายกันก็ลำบาก ทริปไปน้ำตกแม่พูล ร้านค้าก็จะขายดี ขึ้นอยู่กับว่าจะกำหนดจุดหมายที่ใด ดังนั้น เจ้าของธุรกิจก็ต้องทำอะไรรองรับนักท่องเที่ยวเหล่านี้ ขึ้นอยู่กับว่าอยากได้กลุ่มลูกค้าแบบไหน”

“คนที่ตั้งใจมาปั่นจักรยานมีน้อยมาก ทำการตลาดได้น้อย เพราะการนั่งรถรางสบายกว่า ก็มีกิจกรรมพาปั่นจักรยานบ้าง”

“เริ่มมีนักท่องเที่ยวมาปั่นจักรยานที่นี่น่าจะประมาณ 2 - 3 ปีที่แล้ว ปั่นไปเที่ยวน้ำตกแม่พูล ส่วนใหญ่จะมากันเป็นกลุ่มจัดทริปกันมา ปั่นมาจากในเมืองมาเที่ยวที่ลับแล”

4.2.3.4 ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล

ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในอำเภอลับแลนั้นมีปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ดังต่อไปนี้

(1) ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริม

ในปี 2559 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้มีแคมเปญส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเลือกให้เมืองลับแล เป็นหนึ่งใน 24 เมือง เรื่องราว เขาเล่าว่า ซึ่งอำเภอลับแลมีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้

“เราคือ 1 ในหลายๆ พันเมืองที่เขาเลือกมาเหลือแค่ 24 เมือง กลายเป็น 24 เรื่องราว เขาเล่าว่า แล้วของเราน่าจะเป็นระดับต้นๆ ของ 24 เมือง โครงการนี้เริ่มปี 2559 ตอนนี่เริ่มมีผู้สื่อข่าวเข้ามาทำข่าวแล้วมาจากกรุงเทพฯ มานอนที่ลับแล มาชิมलगก่อน อย่างตอนนี้ก็ทยอยออกทีวีทีละครึ่งชั่วโมง ปลายปีนี้ก็มีแถลงข่าวที่กรุงเทพฯ ด้วย เพราะฉะนั้นเมืองลับแลตั้งแน่นอนรับรองใครก็ต้องมา”

“อำเภอลับแลมีความเข้มแข็งอยู่แล้วในเรื่องวัฒนธรรมและประเพณีที่ยังคงแบบดั้งเดิม เป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้อยากมาเที่ยวที่นี่”

(2) ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค

จากการสัมภาษณ์ ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ได้แก่ ลักษณะการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ เมืองลับแลไม่ได้ถูกวางผังเมืองเพื่อรองรับกับการเป็นเมืองท่องเที่ยว และนโยบายของผู้นำ

“ความร่วมมือของภาครัฐต่อชุมชน เพราะข้าราชการยังไม่เข้าใจในการบริการสาธารณะในเรื่องของการท่องเที่ยว ยังยึดติดความเป็นราชการสูง เป็นปัญหาที่สำคัญ เช่น เกิดเหตุการณ์ไฟดับ ต้องรอนานกว่าจะมาแก้ไข”

“เมืองลับแล ไม่ได้ถูกวางผังเมืองมาเพื่อรองรับกับการเป็นเมืองท่องเที่ยวว่าบริเวณไหนควรเป็นแหล่งท่องเที่ยว บริเวณไหนเป็นแหล่งชุมชน ไม่มีการวางแผนไว้ นักท่องเที่ยวก็สะเปะสะปะ เข้ามาคนละทิศคนละทาง จริงๆ ประตูที่เปิดสำหรับนักท่องเที่ยว คือ ตำบลศรีพนมมาศ แต่ตำบลอื่นๆ ยังนิ่งๆ อยู่ เป็นการตั้งรับมากกว่า”

“ปั่นจักรยานอากาศมันร้อน ถ้าจะพัฒนาการท่องเที่ยวในรูปแบบของการปั่นจักรยานท่องเที่ยวนั้น ก็จะมีเส้นทางจักรยานที่ตำบลศรีพนมมาศ แต่ถ้าอากาศร้อนๆ คนก็ไม่นิยมปั่น คงปั่นได้แค่สั้นๆ”

“ขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้นำ ถ้าผู้นำดีส่งเสริมดีก็จะทำให้การท่องเที่ยวดี และร่วมกับชุมชนในการพัฒนาร่วมกันถึงจะยั่งยืน ก็ไม่รู้ถ้าเปลี่ยนผู้นำไปจะเป็นอย่างไร เขายังจะสนับสนุนให้มีการปั่นจักรยานอยู่หรือเปล่า”

“เรื่องการเมือง เพราะว่ามีการแข่งขันในพื้นที่เหมือนเป็นการหาเสียงไปในตัว ทำให้เราต้องเดินตามมันถึงจะสนับสนุน แล้วเราจะไปตามใครได้ มันไม่ได้นะ ถ้าไปตามเขาแล้วเขาเปลี่ยนหัว เราก็แย่ลิ เราเลยทำแบบยึดหลักของเดิมประเพณีเดิม”

“หน่วยงานภาครัฐควรจะเข้ามาคุยกับภาคเอกชน ชุมชน ว่าจะให้สนับสนุนแบบไหน เพราะปัจจุบันถ้าให้งบมา เขาจะกลายเป็นผู้ควบคุม ต้องทำอย่างนั้น อย่างนี้ มันไม่ใช่ในเรื่องของการท่องเที่ยว มันควรจะให้อิสระกับชุมชน”

4.2.3.5 มาตรการในการรองรับนักท่องเที่ยวที่อาจจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

ในอนาคต ถ้ามีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ทางหน่วยงานภาครัฐก็ได้มีมาตรการที่จะพัฒนาเรื่องของที่พักให้เพียงพอกับความต้องการ เพิ่มเส้นทางจักรยาน และปรับปรุงภูมิทัศน์ต่างๆ

“ต่อไปถ้ามีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ต้องมีการเตรียมตัวในเรื่องของที่พัก”

“ในอนาคตก็จะมีการพัฒนาเส้นทางจักรยาน กำลังศึกษาเส้นทางใหม่ๆ ระหว่างในเมืองมายังลับแล เป็นเส้นทางใหญ่ประมาณ 20 กิโลเมตร นอกจากนี้ ยังมีงบประมาณสำหรับเส้นทางจักรยานภายในชุมชนอีก ซึ่งมองว่าตำบลศรีพนมมาศมีความเหมาะสมที่สุด มีการออกทีวี เป็นเมืองแห่งจักรยาน จึงได้งบประมาณมา 4.5 ล้านบาท น่าจะเสร็จในอีก 4-5 เดือนข้างหน้า”

“การปรับปรุงภูมิทัศน์ เช่น การปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่น สร้างศาลาที่พัก มีจุดถ่ายรูปตามกระแส มีหน่วยงานท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะทำแผนที่พร้อม GPS เป็นเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร”

“จำนวนจักรยานที่ให้บริการที่ศูนย์บริการฯ มีประมาณ 20 คัน และยังมีจักรยานในเทศบาลอีกหลายร้อยคันสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้จำนวนมาก เพียงพออยู่แล้ว ซึ่งถ้ามาเป็นกรุปทัวร์แล้วจะมายืมจักรยานจำนวนมาก ต้องติดต่อล่วงหน้า เราก็จะจัดทริบให้”

4.2.3.6 งบประมาณในการจัดการท่องเที่ยว

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ของรัฐพบว่า งบประมาณเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งต้องมีการวางแผนล่วงหน้าและค่อนข้างของบประมาณได้ยาก

“การของบประมาณ ถ้าเป็นงบประมาณจาก ททท. ต้องทำเป็นโครงการเสนอเข้าไป เช่น การประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์ งบประมาณไม่เกิน 50,000 บาท ททท. จะเน้นเรื่อง Marketing ถ้าเป็นของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จะเป็นเรื่องของโครงสร้าง เคยได้มาหลักล้าน นายกไปขอได้มาเป็นเส้นทางขึ้นแหล่งท่องเที่ยวดอยใจโก้เก่าแก ได้มา 7.7 ล้านบาท การจะได้งบประมาณเข้ามาขึ้นอยู่กับโครงการที่เสนอไป และการติดต่อประสานงานที่ดี ต้องมีการเขียนแผนล่วงหน้า ประมาณราคาไว้ก่อน”

“ส่วนในเรื่องของงบประมาณในการซ่อมจักรยานเป็นของเทศบาล เขาก็จะมาซ่อมให้ มีอะไหล่ให้ อยู่ในส่วนของกองสาธารณสุขส่วนการของงบประมาณอื่นๆ ค่อนข้างยากใช้เวลาเป็นปี แล้วมี สตง. มาตรวจ ดังนั้น จะทำอะไรก็ยาก”

4.3 การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation)

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวภายในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยานมาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่มามีจักรยานที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และนักท่องเที่ยวที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้ทำการสรุปเป็นตารางการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ดังนี้

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มายืมจักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
1. พฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์		
1.1 สาเหตุของการมาท่องเที่ยว		
การเดินทางสะดวก		
“คือบ้านอยู่ในเมือง อยู่ไม่ไกลจากบ้าน ถนนหนทางดี เดินทางสะดวก ขับรถมาแบบเดี่ยวเอง ใช้เวลาประมาณ15 นาที”		“ก็เดินทางสะดวกดี ไม่ไกลจากบ้าน ขับรถใช้เวลาประมาณ ชั่วโมงครึ่ง ก็แวะเที่ยวไปเรื่อย มาเที่ยวแบบไปเช้าเย็นกลับได้”
มาธุระ หาเพื่อน ก็เลยมาเที่ยวด้วย		
	“พอดีมีเพื่อนอยู่อุตรดิตถ์ด้วย ก็เลยมาเที่ยวด้วย แล้วก็แวะเยี่ยมเขาด้วย”	“พอดีมาธุระ แล้วก็พาลูกมาเที่ยวด้วย จะได้สัมผัสกับธรรมชาติ ได้ไหว้พระทำบุญ ซึ่งก็มาเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว”

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มาขี่จักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
เคยได้ยินเรื่องราวของเมืองลับแล		
“อยากมาพักผ่อน เปลี่ยนบรรยากาศ และ เคยได้ยินมาว่า เมืองลับแลเป็นเมืองแห่ง จักรยาน ก็เลยอยากเอาจักรยานมาปั่นที่นี่”	“ได้ยินเรื่องราวของเมืองลับแลมานาน แล้วว่าเป็นเมืองที่มีแต่ผู้หญิง และเมือง ที่ห้ามพูดโกหก ก็เลยอยากมาเห็นเมือง ลับแลของจริงว่าเป็นอย่างไร”	
อยากมาทานอาหารลับแล		
		“วันนี้เพื่อนชวนมา อยากมากินข้าวพันผักกัน แล้วก็เลยไปวัด ทำบุญซะหน่อย”

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มามีจักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
1.2 จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล		
มาเที่ยวเป็นประจำ ส่วนใหญ่ในช่วงเทศกาลผลไม้ (ทุเรียน-กลางสาด)		
“เกือบทุกเดือน ส่วนใหญ่ก็จะมาเที่ยววัด ทำบุญ มาทานอาหารอร่อยๆ และเที่ยวงาน เทศกาลทุเรียน-กลางสาดเป็นประจำทุกปี”	“ประมาณ 3 ครั้ง ต่อปี ส่วนใหญ่ก็จะ มาในช่วงเทศกาลผลไม้ทุเรียน-กลางสาด ที่มาเป็นประจำทุกปี”	“ในปีนี้จะมาประมาณ 3 - 4 ครั้ง ในช่วงเดือน ก.ค. เป็นช่วง ที่ทุเรียนออก ก็จะมาซื้อทุเรียน แล้วก็เคยมาเที่ยวงานพระแทน ๆ ในเดือน ก.พ.” “มาเที่ยวเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่เด็กๆ แล้ว ก็จะมาทำบุญกับ ครอบครัว และก็ช่วงที่ทุเรียนออก ก็จะมาซื้อทุเรียน”
มาเที่ยวเป็นครั้งแรก		
“เพิ่งเคยมาเป็นครั้งแรก”	“เพิ่งเคยมาเป็นครั้งแรก”	

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มายืมจักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
1.3 การรับทราบข้อมูลการท่องเที่ยวของอำเภอลับแล		
ป้ายโฆษณาตามถนน และวิทยุชุมชน		
<p>“นี่ขนาดอยู่ในเมืองนะ ยังไม่ค่อยทราบข่าวในลับแลเลย ว่าจะมีจัดงานกิจกรรมอะไรบ้าง ส่วนใหญ่ก็จะเห็นมีป้ายโฆษณาบ้างตามถนน อย่างจะมีจัดงานเทศกาลผลไม้เมื่อไหร่ ก็เห็นจากป้าย บางทีเปิดวิทยุก็ได้ยินข่าวบ้าง แต่ก็ไม่ค่อยละเอียดนะ อย่างเส้นทางจักรยานก็เพิ่งทราบไม่นานมานี้แหละ พอดีซักรถมาแล้วเห็นคนปั่นกัน ก็เลยรู้ว่าเดี๋ยวนี้มีจักรยานให้ยืมอีกด้วย”</p>		<p>“ไม่ค่อยทราบข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแลมากนัก เคยเห็นตามป้ายโฆษณาเวลาที่มีจัดงานอะไรก็ตามที่ศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยวของแพร์ ก็มีโปสเตอร์บ้าง เพราะส่วนใหญ่มาเที่ยวเรื่อยๆ อยู่แล้ว ถ้างานที่จัดเป็นประจำๆ เราก็จะรู้ล่วงหน้าช่วงใดมีงานอะไรบ้าง”</p>

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มาขี่จักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
รายการโทรศัพท์		
		“เคยเห็นออกรายการโทรศัพท์บ้างนะ เกี่ยวกับทุเรียนหลง- หลินลับแลเห็นคนพูดถึงกันเยอะ”
หาข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ Facebook Fanpage, Pantip		
“search หาในอินเทอร์เน็ตไปเรื่อยๆ จน เห็น เมืองลับแล จาก Facebook ILikeLablae ส่วนโฆษณาตามทีวียังไม่เคย เห็นนะ แต่ในอินเทอร์เน็ตก็มีข้อมูลเยอะอยู่ คนที่ทำรีวิวไว้เกี่ยวกับการมาปั่นจักรยาน ที่นี่นะ”	“หาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เห็นในเว็บ pantip ที่มีคนมาปั่นจักรยานกัน ส่วนที่ เที่ยวอื่นๆ ก็ยังไม่ค่อยรู้จัก ไม่ค่อย ประชาสัมพันธ์หรือเปล่า หรือเราไม่รู้ เองก็ไม่รู้จ้ะ”	

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มาขี่จักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
เพื่อนหรือญาติที่อยู่อุตรดิตถ์		
	“พอดีมีเพื่อนอยู่ที่นี่นะ เวลาทีมงาน ท่องเที่ยวอะไร เขาก็จะชวนพี่มาเที่ยว อย่างมาครานี้ที่พี่มาปั่นจักรยานกัน ก็ เพราะเพื่อนบอกมา เขาเห็นพี่กับ ครอบครัวชอบปั่นจักรยานกันนะ พี่ก็ เลยพาครอบครัวมาเที่ยว”	“ญาติที่อยู่ที่นี่ชวนกันมาเที่ยว”

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยานมาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มายืมจักรยานที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
1.4 การพักค้างคืนในอำเภอลับแล		
ราคาที่พักไม่ควรแพงมากนัก		
“พักที่ ณ ลับแลรีสอร์ท ราคาคืนละ 600 บาท เป็นโรงแรมเล็กๆ มีแค่ 5 ห้องเอง สภาพห้องก็โอเคนะ ไม่ได้มีอะไรเป็นพิเศษเหมือนโรงแรมต่างๆ ไป ราคาอาจจะสูงไปนะสำหรับต่างจังหวัด ซึ่งไม่ได้มีอะไรมาก ราคาซักประมาณ 400 -500 บาท น่าจะโอเค”	“สนใจการพักโฮมสเตย์ น่าจะบรรยากาศดี ไว้โอกาสหน้าจะมาเที่ยวอีก ถ้าราคาไม่เกิน 500 บาท น่าจะกำลังดี”	

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มาขี่จักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
ที่พักรส่วนใหญ่เป็นรูปแบบโฮมสเตย์ คนยังไม่ค่อยรู้จัก		
“คนทั่วไปยังไม่ค่อยรู้จักที่พักแบบโฮมสเตย์ ว่าลักษณะเป็นแบบไหน ต้องมีการให้ ความรู้และประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้”		“เคยได้ยินนะ โฮมสเตย์ แต่ก็ยังไม่เคยเห็นว่าเป็นอย่างไร และ ไม่เคยพักแบบโฮมสเตย์ด้วย ถ้าที่พักดี ราคาไม่แพงมาก ก็ น่าสนใจ แล้วมีกิจกรรมอะไรให้ทำ มีที่เที่ยวอื่นๆ ก็อยากจะมา ลองพักดูนะ”
จำนวนที่พักที่ดีๆ ยังน้อย		
“คนยังติดชอบความสะดวกสบาย ก็เลยไม่ อยากพักแบบโฮมสเตย์ ซึ่งในลับแลยังไม่ ค่อยมีแบบโรงแรม ที่พัคดีๆ มีแต่แบบโฮมส เตย์ คนก็เลยไม่ค่อยมาพัก”	“จะพักค้างคืนในตัวเมือง เพราะลับแล ยังไม่ค่อยมีที่พักที่ดีๆ ถ้าเป็นรูปแบบ โฮมสเตย์ อยากได้ที่ดูดีหน่อย สะอาด มีมาตรฐาน มีบรรยากาศที่ดี ติตริม แม่น้ำ หรืออยู่ในสวน ก็น่าสนใจนะ จะ ได้ชมบรรยากาศธรรมชาติตอน กลางคืนด้วย น่าจะสวยไปอีกแบบ”	“เคยได้ยินมาว่าโรงแรมในลับแลราคาคืนละ 500 บาท ก็เคยไป ดูอยู่นะ รู้สึกเฉยๆ จำนวนห้องก็น้อย ไม่ได้มีอะไรมาก แล้วก็ เป็นแบบโฮมสเตย์เลย ก็ไม่รู้ว่าแบบไหน อยากให้มีแบบรี สอร์ทบรรยากาศดีๆ บ้านเป็นหลังๆ วิวสวยๆ มีกิจกรรมให้ทำ สามารถทำอาหารกินกันเองได้ เหมือนกับได้มาพักผ่อนเต็มตัว ธรรมชาติจริงๆ”

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มาขี่จักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
สามารถเดินทางไปกลับได้ และมาเที่ยวแค่วันเดียว		
	“ไม่ได้พักค้างคืนในอำเภอลับแล เนื่องจากมาเที่ยวครั้งนี้นับน้อย ตั้งใจ มาปั่นจักรยานเที่ยวเล่น เย็นก็กลับ แล้ว ก็เลยยังไม่อยากค้างคืน”	“ไม่เคยพักค้างคืนในลับแล เพราะสามารถเดินทางไปกลับได้ มันไม่ได้มีอะไรให้เที่ยวมากนัก มาถึงสายๆ กินข้าวเสร็จ เที่ยว นุ่นเที่ยวนี้ ปายๆ ก็กลับแล้ว”
1.5 เหตุผลที่จะกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้ง		
ชื่นชอบบรรยากาศ		
“มาเที่ยวเป็นประจำอยู่แล้ว ก็อาจจะลอง ปั่นไปยังเส้นทางใหม่ๆ ที่ยังไม่เคยไป ชอบ บรรยากาศโดยเฉพาะตอนเช้า อากาศดี” “บรรยากาศสวย ปั่นจักรยานสนุก คือ ไม่ เคยปั่นจักรยานท่ามกลางทุ่งนา เห็นวิว ภูเขา ได้เห็นอะไรแปลกใหม่	“ได้ชมบรรยากาศวิวทิวทัศน์สวยๆ ของภูเขา ทุ่งนา และชมบ้านเรือนเก่าๆ เป็นหนึ่ง วันที่มีความสุขมาก และในอนาคตจะ มาเที่ยวที่ลับแลอีกครั้งอย่างแน่นอน”	

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มายืมจักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
ผลไม้ อาหารอร่อย และราคาไม่แพง		
“ชอบมาหาของกินอร่อยๆ พวกกล้วยเดี่ยว ราคาไม่แพง”	“ชอบมาซื้อทุเรียน แล้วก็ชอบข้าวพัน ผัก อร่อยดี หากินได้ที่นี้ที่เดียว แถม ราคาก็ยังถูกด้วย อาหารจานละ 10 บาท 20 บาท ก็ยังหากินได้จากที่นี่”	“ได้มาชิมผลไม้อร่อย อาหารอร่อยและถูก แล้วยังได้ท่องเที่ยว ตามวัดต่างๆ ได้ร่วมทำบุญด้วย” “ชอบมาซื้อทุเรียนหลง-หลินลับแล”
ชอบท่องเที่ยวตามวัดและทำบุญ		
		“ที่ลับแล วัดเยอะดี แล้วแต่ละวัดก็มีความเป็นเอกลักษณ์ ต่างกันไป ชอบท่องเที่ยวทำบุญตามวัดต่างๆ ถ้ามีเวลาว่าง ก็จะ พาครอบครัวมาเที่ยวอยู่เรื่อยๆ อยู่แล้ว” “มาเที่ยวทำบุญทุกปีกับครอบครัวอยู่แล้ว”

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มายืมจักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
2. ความต้องการและความสนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยว		
2.1 ความสนใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล		
สนใจ ถ้ามีสถานที่ท่องเที่ยวที่ดี		
<p>“การปั่นจักรยานถือว่าการออกกำลังกายที่ดี สามารถปั่นมาจากบ้านได้เลยนะ ได้เที่ยวพร้อมกับออกกำลังกายไปด้วย แล้วก็ถ้ามีเส้นทางดีๆ วิวสวย อากาศไม่ร้อน ก็</p> <p>จะดี”</p> <p>“ชื่นชอบการปั่นจักรยานมาก เพราะได้เรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ทุกครั้ง ถ้ามีที่เที่ยวใหม่ๆ ก็อยากจะมาปั่นจักรยานอีก เพราะการที่ได้ไปปั่นจักรยานตามที่ต่างๆ ที่แปลกใหม่ด้วย ยิ่งชอบและสนใจ”</p>		

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มาปั่นจักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
สนใจ ถ้าปั่นเป็นกลุ่ม น่าจะสนุกดี เป็นการท่องเที่ยวแบบสบายๆ		
	<p>“เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สนใจนะ เป็นการเที่ยวที่ไม่ต้องเร่งรีบมาก จะได้เห็นมุมมองที่แปลกใหม่ไปจากเดิม ก็จะมีกลุ่มที่ไปปั่นจักรยานด้วยกันบ่อยๆ เวลาที่รีบจะไปไหน ถ้าว่างเราก็จะไปด้วย คือมันนอกจากจะได้เรื่องของสุขภาพแล้ว ยังได้เจอกลุ่มเพื่อนพูดคุยทำกิจกรรมกัน สนุกดี”</p> <p>“สนใจนะ การได้มาปั่นจักรยานกับเพื่อนๆ ปั่นกันหลายๆ คน น่าจะสนุก”</p>	<p>“สนใจมาก เพราะชอบปั่นจักรยานอยู่แล้วเป็นการเที่ยวที่แบบสบายๆ ชิวๆ และได้ออกกำลังกายด้วย”</p>

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มายืมจักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
สนใจ เพราะมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจำนวนมาก เช่น วัด พิพิธภัณฑสถาน สถาปัตยกรรมเก่าๆ		
	“ลับแลก็มีที่เที่ยวเยอะนะ เป็นเมือง ประวัติศาสตร์แล้วก็มีวัดสวยๆ เยอะ”	

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มาขี่จักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
2.2 ความคิดเห็นต่อเส้นทางการปั่นจักรยานท่องเที่ยว		
เส้นทางมีความเหมาะสม น่าสนใจ และน่าจะปั่นได้ทุกเพศทุกวัย ภายใน 1 วัน		
<p>“เท่าที่ดูเส้นทางน่าจะประมาณ 10 กิโลเมตร ปั่นกันไปเรื่อยๆ ก็น่าจะใช้เวลาซัก 3 ชั่วโมง ก็กำลังดี ไม่มากหรือน้อยเกินไป”</p> <p>“เส้นทางผ่านวัดเยอะดี ถนนข้าวแคบ ร้านค้าต่างๆ นักท่องเที่ยวน่าจะชอบกันนะ เป็นเส้นทางที่จะได้เรียนรู้เรื่องราวเมืองลับแลด้วย อย่างที่ท่องเที่ยวบางที่ก็เพิ่งเคยได้ยินนะ”</p>	<p>“เป็นเส้นทางที่ดีนะ จุดแวะเที่ยวเยอะดี ก็เลือกได้ แล้วแต่ว่ามีเวลามากน้อยแค่ไหน ความน่าสนใจดูแล้วเส้นทางมันผ่านเข้าไปชุมชนต่างๆ ก็น่าจะได้สัมผัสกับวิถีชีวิตของลับแลอย่างแท้จริง แค่ว่าบ้านเมืองที่นี้ก็ดูแปลกไม่เหมือนที่อื่นแล้ว ปั่นไปชมวิวไป ไม่ต้องเร่งรีบ แบบมาใช้ชีวิตแบบ Slow Life บ้าง ก็ดีนะ”</p>	<p>“ผ่านวัดเยอะดี โดยส่วนตัวชอบเที่ยววัด สถานที่ท่องเที่ยว น่าสนใจดี มีความหลากหลาย ก็ดีนะ แล้วแต่ว่าชอบแบบไหน เลือกแวะเที่ยวได้ตามชอบใจเลย”</p>

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มายืมจักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
<p>“มีจุดให้แวะเที่ยว พักผ่อนทานอาหาร แล้วก็ยังมีกิจกรรมอื่นๆ ให้ทำ ซึ่งเส้นทางจักรยานที่นำเสนอมานั้น เท่าที่ฟังก็ดูครบถ้วนนะ อย่างวันนี้ก็ไปปั่นมารอบเมืองลับแลแล้ว ก็เห็นว่าทำได้นะเส้นทางจักรยาน ดูรถก็ไม่ค่อยเยอะเท่าไร ชาวบ้านก็เห็นมีปั่นกันบ้าง บรรยากาศดีแบบชาวบ้าน ดู slow life ดี วิววิวทัศนียภาพสวย ติดอยู่อย่างเดียวอากาศร้อนไปหน่อย คนก็เลยอาจจะไปนิยมปั่นกัน ก็เป็นระยะทางที่เหมาะสมกับการเที่ยว 1 วัน”</p>	<p>“น่าสนใจนะ เพราะดูแล้วมีเส้นทางให้แวะเที่ยวหลายจุด ชอบแบบชมบรรยากาศเมืองลับแล ได้แวะกินอาหารอร่อยๆ ชมธรรมชาติทุ่งนา อยากรมาสัมผัสกับวิถีชีวิตของคนลับแลจริงๆ เที่ยวภายในวันเดียวก็น่าจะครบทุกที่”</p>	<p>“ดูน่าสนใจมาก เป็นเส้นทางที่ระยะทางไม่ไกลเกินไปนัก คิดว่าตัวเองน่าจะปั่นไหว สามารถปั่นเป็นกลุ่มได้ ปั่นได้ทุกเพศ ทุกวัย ดูแล้วน่าจะเส้นทางสบายๆ ชิวๆ มีจุดแวะเที่ยวเยอะดี ทั้งวัด ร้านของกิน พืชพันธุ์ต่างๆ แบบว่าเที่ยวได้ครบรสเลย ฟังแล้วก็อยากจะมาปั่นนะ เดี่ยวจะไปชวนเพื่อนๆ มาปั่นที่นี่”</p>

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มายืมจักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
อยากให้มีส่วนเส้นทางปั่นจักรยานหลายๆ เส้นทาง เป็นตัวเลือกให้กับนักท่องเที่ยว		
“แล้วก็อยากให้มีหลายๆ เส้นทาง เพื่อให้ นักท่องเที่ยวได้เลือกปั่นกัน เช่น เส้นทาง จากในเมืองมาลับแล เส้นทางไหว้พระ 9 วัด”	“ก็ควรมีหลายๆ เส้นทางให้ได้เลือก สำหรับคนที่มีความเร็วมาก ปั่นได้ไกล หน่อย ก็อาจจะปั่นไปได้ถึงน้ำตกแม่พูล แต่ถ้าสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไป ระยะทางไม่ต้องไกลมาก ซัก 5 - 10 กม. น่าจะกำลังพอดี”	
อยากให้มีส่วน Bike Lane โดยเฉพาะ		
“จริงๆ ถ้าเป็นไปได้ก็อยากให้ทำเป็น Bike Lane นะ จะดีมากและก็ปลอดภัยสำหรับผู้ ขี่จักรยาน”		

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มาขี่จักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
สภาพถนนบางช่วง ต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ		
“บางช่วงที่ปั่นถนนขรุขระ ถนนแคบ และ ต้องปั่นขึ้นเนินด้วย ก็อาจจะทำให้เกิด อุบัติเหตุได้ โดยเฉพาะกับคนที่ปั่นจักรยาน ไม่เก่ง”	“ต้องระมัดระวังในการปั่นจักรยาน ในทางโค้ง ทางแคบ ซึ่งถนนในลับแล เป็นแบบนี้ค่อนข้างเยอะ”	“แต่ต้องอาศัยความระมัดระวัง บางที่ช่วงมีงานเทศกาลต่างๆ หรือตอนเย็นๆ รถก็เยอะอยู่ตรงถนนข้าวแคบก็เคยผ่านนะ จะ มีร้านขายข้าวแคบอยู่ริมฟุตบาท ก็จะมีรถจอดซื้อกันเยอะ ก็ ต้องระมัดระวัง”

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มายืมจักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
2.3 ความคิดเห็นต่อสถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทางการจักรยาน		
พิพิธภัณฑสถานเมืองลับแล		
<p>“เพิ่งเปิดใหม่ ก็ทำดินะ เป็นศูนย์การเรียนรู้ ของลับแลด้วย”</p> <p>“พิพิธภัณฑสถานนี้ทำดินะ ได้รู้ประวัติศาสตร์ ตำนานเรื่องราวต่างๆ ของเมืองลับแล”</p>	<p>“ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรมของเมืองลับแลมีจัดแสดง เครื่องมือเครื่องใช้สมัยก่อน ชอบ บรรยากาศดี มาแล้วได้ความรู้เยอะ แต่ก็ควรหากิจกรรมมาเรื่อยๆนะ ตรง สนามหญ้าน่าจะเหมาะทำกิจกรรม ต่างๆ ได้ ไม่งั้นคนก็จะเบื่อ เพราะเคย มาแล้ว ให้มาอีกก็ไม่มีอะไรแปลกใหม่ นะ”</p>	

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มายืมจักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
ถนนข้าวแคบ ร้านอาหาร ร้านของฝากต่างๆ และม่อนลับแล		
<p>“ร้านของกินต่างๆ ก็ไปมาหมดแล้ว ทั้งม่อนลับแล ร้านกล้วยเตี๋ยรักไอดีม ก็เป็นจุดเด่นของเมืองลับแลนะ ที่นี้ราคาอาหารไม่แพง”</p> <p>“วิวทิวทัศน์ตรงม่อนลับแลสวยดี มีทุ่งนา”</p>	<p>“มาเที่ยวครั้งนี้ได้ปั่นไปตามถนนข้าวแคบ ได้เห็นชาวบ้านทำข้าวแคบกันก่อนหน้านี้ไปแวะม่อนลับแลมาประทับใจกับบรรยากาศ เป็นร้านอาหารของฝากและพิพิธภัณฑน์รวมไว้อยู่ที่เดียวกัน เล็กๆ น่ารักดี แล้วก็เคยไปกินกล้วยเตี๋ยรักไอดีม เพื่อนแนะนำมา อาหารที่นี้ราคาถูกดี”</p>	<p>“เคยไปชมพิพิธภัณฑน์ผ้าขึ้นตีนจกที่ม่อนลับแล มีร้านอาหารด้วยนะ ประทับใจที่นี้นะ ที่ส่งเสริมภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นแหล่งรวมงานฝีมือของชาวบ้าน แล้วก็บรรยากาศดี ร้านกล้วยเตี๋ยรักไอดีม ร้านนี้เคยไปกินอร่อยดี ราคาไม่แพงชามละ 25 บาท แล้วก็ยังมีของหวานให้เลือกเยอะ เป็นร้านฮอตฮิตประจำลับแลก็ว่าได้”</p> <p>“ชอบไปซื้อข้าวแคบนะ หากินได้ที่นี้ที่เดียว เดียวนี้มีหลายรสชาติให้เลือก”</p> <p>“ร้านม่อนลับแล อาหารอร่อย มีของฝากพวกผ้าทอพื้นเมือง ร้านบรรยากาศดีมองไปเห็นทุ่งนาและภูเขารายล้อม ชอบไปกินอาหารกันที่นั่น”</p>

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยานมาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มามีจักรยานที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
วัดต่างๆ เช่น วัดม่อนอารักษ์ วัดดอนสัก วัดทองลับแล และวัดม่อนปรางค์		
<p>“เคยไปวัดม่อนอารักษ์แต่นานมาแล้ว วัดตั้งอยู่บนภูเขา ถ้าขึ้นไปข้างบนจะเห็นวิวสวยมาก พูดแล้วก็อยากปั่นจักรยานไปนะ”</p>		<p>“วัดดอนสักมีบ้านประตูไม้สักสวยดี แต่เสียดายวัดดูรกไปหน่อย น่าจะมีป้ายข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวไม่ค่อยรู้จักนะ ตอนไปเที่ยวก็ไม่มีใครเลย เสียดายวัดดีๆ แบบนี้ น่าจะทำบำรุงให้ดีกว่านี้”</p> <p>“อยากให้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้วย อย่างวัดดอนสักที่เคยไปมา ก็ขาดการดูแล ปล่อยให้ดูรกร้างน่ากลัว ไม่น่าไปเที่ยว ทั้งที่ๆ มีสิ่งสวยงามอยู่ภายใน เสียดาย”</p> <p>“วัดทองลับแลก็ดูเป็น Unseen Lablae ดินะเพิ่งเคยได้ยินเหมือนกัน ยังไม่เคยไปเที่ยว”</p>

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยานมาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มาขี่จักรยานที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
		“เคยไปวัดม่อนปรางค์ ไปทำบุญ เพิ่งรู้ว่าตรงนั้นมีอุโมงค์ลีลาวดี เห็นเป็นต้นไม้ใหญ่ดูร่มรื่นดี แต่ไม่รู้ว่าเป็นต้นลีลาวดีไม่เคยเห็นมันออกดอก ก็น่าจะมีป้ายติดไว้นะ ถ้าจะให้เป็นจุดท่องเที่ยว ก็ควรโปรโมทช่วงไหนที่ดอกบานให้คนมาถ่ายรูปน่าจะสวยงามนะ เหมือนกับดอกพญาเสือโคร่งนะที่จะมีฤดูกาลท่องเที่ยว”
2.4 ความต้องการและข้อเสนอแนะอื่นๆ		
การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้มากขึ้น		
“ภาครัฐต้องโปรโมทเยอะๆ รณรงค์ให้มาปั่นจักรยานท่องเที่ยวกัน” “นี่ขนาดอยู่ในเมืองยังไม่ค่อยได้ยินข่าวจัดงานท่องเที่ยวในลับแลเลย”		“เท่าที่ฟังดูลับแลก็มีที่เที่ยวเยอะนะ แต่คนยังไม่ค่อยรู้จัก”

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มายืมจักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
ป้ายบอกทาง ป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว และแผนที่ ข้อมูลไม่ชัดเจน		
“ปรับปรุงป้ายบริการนักท่องเที่ยวต้องเห็น ชัดเจนและมีมากกว่านี้”	“เส้นทางจักรยานควรมีป้ายบอกทาง เป็นระยะๆ ต้องทำแผนที่ให้ชัดเจน พร้อมก็มีข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวและ ร้านค้าต่างๆ เช่น เวลาเปิด-ปิด ตั้งอยู่ ตรงไหน มีอะไรบ้าง เพื่อเป็นข้อมูล ให้กับนักท่องเที่ยวจะได้วางแผนการ ปั่นจักรยานได้”	“ป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยวไม่ค่อยมี เวลามาเที่ยวที่นี่ อาศัย ว่าญาติพามา หรือไปก็เปิด google map มา ทำให้ นักท่องเที่ยวไม่ค่อยรู้จัก ขั้บรถหลงได้” “เรื่องของป้ายบอกทางยังไม่ค่อยชัดเจน ตัวเล็กเกินไป คือ ถ้า ขั้บรถมาไวๆ มองไม่เห็น บางป้ายก็มีต้นไม้บังแต่อาศัยว่ามา บ่อยก็เลยรู้ว่าอยู่ตรงไหน “ในส่วน of สถานที่ท่องเที่ยวอย่างวัด ก็ไม่มีป้ายแนะนำ สถานที่ท่องเที่ยวเลย ถ้าจะเป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมก็ ควรจะต้องมีสิ่งเหล่านี้ด้วยให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้”

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มาขี่จักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
การจัดทริปปั่นจักรยานในช่วงฤดูหนาว		
“อยากให้มียุทธศาสตร์ปั่นจักรยานเป็นทริป พร้อมมีไกด์แนะนำเส้นทางและสถานที่ ท่องเที่ยวต่างๆ ซึ่งควรจัดในช่วงฤดูหนาว เพราะอากาศดี เหมาะแก่การปั่นจักรยาน”		
ร้านซ่อมจักรยาน		
“ยังไม่เห็นร้านที่ให้บริการซ่อมจักรยานเลย ซึ่งถ้ามีคนมาปั่นจักรยานเยอะๆ แล้ว ระหว่างปั่นไปเกิดปัญหา จะทำอย่างไร ดังนั้น ถ้าจะพัฒนาเส้นทางจักรยาน ก็ควร คำนึงถึงจุดนี้ด้วย ต้องมีธุรกิจบริการเข้ามา Support เพื่อให้ครบวงจรและจะเป็นการ อำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว”		

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มายืมจักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
ปรับปรุงศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในเรื่องของพนักงาน การยืมจักรยาน บรรยากาศ และเอกสารการท่องเที่ยว		
	<p>“ตอนจะไปยืมจักรยานนะ รอนาน ไม่มีใครอยู่เลย แล้วก็ไม่มีระบบเลย อย่างจิ้งคนก็เอาจักรยานไปขี่กันเฉยๆ ได้เลย สภาพจักรยานก็ดูไม่ค่อยดีเท่าไรร์ คือ แค่อุปกรณ์ได้ก็แล้วกันนะ ถ้าปั่นไกลๆ อาจจะไม่สะดวก พนักงานที่อยู่ประจำก็ยังคงเป็นเด็กๆ อยู่เลย ก็ไม่เห็นแนะนำอะไรเลย ไม่น่าจะรู้อะไรมาก บอกว่าจะมายืมจักรยาน เขาก็บอกให้เซ็นชื่อแล้วเอาไปได้เลย น่าจะต้องปรับปรุงในส่วนนี้ด้วยนะ ถ้าจะมีการพัฒนาเส้นทางการปั่นจักรยาน</p>	

ตารางที่ 4.4

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ต่อ)

นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมนำจักรยาน มาเองเพื่อปั่นท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวที่มาขี่จักรยานที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวใน ที่อื่นๆ แต่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล
	อย่างจริงจัง ต้องเตรียมพร้อมรับมือกับ นักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มมากขึ้น”	
	“อยากให้พัฒนาศูนย์บริการ นักท่องเที่ยวให้ดีกว่านี้ เอกสารการ ท่องเที่ยวไม่ค่อยอัปเดตเลย อย่างเนี่ย ปั่นจักรยานมาเหนื่อยๆ อากาศร้อนๆ ก็ อยากมานั่งพักดื่มน้ำเย็นๆ หน่อย ก็ไม่ มีอะไรเลย แม้กระทั่งที่นั่งเล่นสำหรับ นักท่องเที่ยวก็ยังมีเลย”	

4.4 สรุปผลการวิจัยที่ได้จากการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction)

จากการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ของกลุ่มนักท่องเที่ยว และจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้นำมาตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) สรุปได้ดังต่อไปนี้

4.4.1 พฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ของนักท่องเที่ยว

สาเหตุของการมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแลนั้น ได้แก่ การเดินทางสะดวก เนื่องจากเมืองลับแลอยู่ไม่ไกลจากบ้าน สามารถมาเที่ยวภายใน 1 วัน มาทำธุระหาเพื่อน ก็เลยมาเที่ยวด้วย และเคยได้ยินเรื่องราวของเมืองลับแลมานานแล้ว ก็เลยอยากมาเที่ยว ส่วนช่วงที่นักท่องเที่ยวจะมาเที่ยวเป็นประจำ คือ ช่วงเทศกาลผลไม้ (ทุเรียน-กลางสาด) จะมาซื้อผลไม้กัน การรับทราบข้อมูลการท่องเที่ยวของอำเภอลับแล จะมีพฤติกรรมในการค้นหาข้อมูลเองจากอินเทอร์เน็ต มีการอ่านรีวิวจากคนที่เคยมาท่องเที่ยวบ้าง แล้วส่วนใหญ่จะทราบข้อมูลงานเทศกาลที่จัดเป็นประจำอยู่แล้วว่าจะมีในช่วงเดือนใด เพราะมาเที่ยวเป็นประจำทุกปี ในเรื่องของที่พักภายในอำเภอลับแลนั้น นักท่องเที่ยวยังไม่ค่อยนิยมพักในอำเภอลับแล เนื่องจากส่วนใหญ่มาเที่ยวแค่วันเดียว นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวทุกคนจะกลับมาเที่ยวในอำเภอลับแลอย่างแน่นอน เนื่องจากขึ้นชอบบรรยากาศ วิวสวยเป็นทุ่งนา ภูเขา ผลไม้อาหารก็อร่อย ราคาไม่แพง และชอบมาทำบุญเป็นประจำทุกปี

4.4.2 ความต้องการและความสนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยว

จากการนำเสนอเส้นทางจักรยานท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแลให้กับนักท่องเที่ยวแล้ว ต่างมีความสนใจเป็นอย่างมาก ถ้าผ่านสถานที่ท่องเที่ยวที่ดี มีวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม ก็จะทำให้ นักท่องเที่ยวยิ่งชอบ เป็นการท่องเที่ยวแบบสบายๆ ไม่ต้องเร่งรีบ น่าจะมีความสุข ถ้าได้ไปปั่นจักรยานกันเป็นกลุ่ม เมื่อถามความคิดเห็นต่อเส้นทางจักรยาน พบว่า เส้นทางมีความเหมาะสม ด้วยระยะทางประมาณ 10 กิโลเมตร ผ่านทั้งวัด ร้านค้า พืชพันธ์ต่างๆ ซึ่งมีความน่าสนใจ และน่าจะปั่นได้ทุกเพศทุกวัย ภายใน 1 วัน แต่ทั้งนี้ ก็มีความคิดเห็นอยากให้มีเส้นทางจักรยานหลายๆ เส้นทาง เป็นตัวเลือกให้กับนักท่องเที่ยว แล้วแต่ความชอบ ระยะเวลา และพลกำลังของแต่ละคน ซึ่งในการปั่นจักรยานนั้น สิ่งสำคัญคือ ความปลอดภัย สภาพถนนบางช่วงขรุขระ เป็นทางโค้ง และแคบ ต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ ในส่วนของความคิดเห็นต่อสถานที่

ท่องเที่ยวต่างๆ นั้น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต่างชื่นชอบพิพิธภัณฑสถานเมืองลับแลว่า เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเมืองลับแล ร้านอาหารต่างๆ มีความเป็นเอกลักษณ์ อร่อย และราคาไม่แพง วัดต่างๆ ก็มีความเป็นเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันไปในแต่ละวัด แต่คนส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยรู้จัก และขาดการดูแลพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สุดท้ายความคิดเห็นอื่นๆ ต่อการท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแลนั้น นักท่องเที่ยวอยากให้มีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้ ภาครัฐต้องเข้ามาสนับสนุนการทำเส้นทางการปั่นจักรยาน ปรับปรุงป้ายบอกทาง แผนที่ต่างๆ เนื่องจากข้อมูลไม่ชัดเจน และป้ายมีตัวอักษรเล็กเกิน มองไม่ค่อยเห็น ปรับปรุงศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในเรื่องของพนักงานและบรรยากาศให้ดูดีกว่านี้ พร้อมกันเสนอแนะอยากให้มีการจัดทริปปั่นจักรยานในช่วงฤดูหนาว

4.4.3 ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ปัจจุบันจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีสถานที่ท่องเที่ยวใหม่ และความต้องการเที่ยวชมแหล่ง-หลินลับแล จากการส่งเสริมของภาครัฐพบว่า ในปี 2559 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจะมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในอำเภอลับแลกับแคมเปญ “24 เมือง เรื่องราว เขาเล่าว่า” โดยการใช้ตำนานเมืองลับแล เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว ดังนั้น ในอนาคตเมืองลับแลก็จะเป็นที่รู้จักมากขึ้น ซึ่งอำเภอลับแลมีสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว ได้แก่ วัฒนธรรม 8 วิถี และวิถีชีวิตของชาวสวนผลไม้ ในอนาคตจะมีเส้นทางการปั่นจักรยานอีก 5 เส้นทาง ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาระดมทุนและสำรวจเส้นทาง เนื่องจากเมืองลับแลมีสถานที่ท่องเที่ยวหลายรูปแบบ เช่น วัด พิพิธภัณฑสถาน หมู่บ้าน สวนผลไม้ และสถาปัตยกรรมอันเก่าแก่ นอกจากนี้ ภาครัฐมียุทธศาสตร์อนุรักษ์วัฒนธรรม และโครงการสร้างบ้านแปลงเมืองลับแล หนึ่งในยุทธศาสตร์ดังกล่าว คือ การส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในเมืองลับแล

4.4.4 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ถึงแม้ว่าภาครัฐจะมีการรณรงค์ให้มีการปั่นจักรยาน แต่กลับไม่ได้รับความนิยมมากนัก เนื่องจากอากาศที่ค่อนข้างร้อน เป็นอุปสรรคที่สำคัญทำให้นักท่องเที่ยวไม่ชอบปั่นจักรยานท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่ตั้งใจมาปั่นจักรยานจริงๆ จึงน้อยมาก นอกจากนี้ การจะพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนได้นั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ซึ่งภาครัฐยังไม่เข้าใจในการบริการนักท่องเที่ยว จึงทำให้ดำเนินการล่าช้า เมืองลับแลไม่ได้ถูกวางผังเมืองเพื่อรองรับกับการเป็นเมืองท่องเที่ยวอย่างเต็มรูปแบบ และผู้นำก็มีส่วนสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นผู้วางนโยบายและสนับสนุนงบประมาณ ที่ผ่านมาผู้นำจะเป็นผู้ควบคุมการท่องเที่ยวว่าจะให้เป็นไปในทิศทางใด

ซึ่งอาจจะไปเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชน รวมถึงการก่อสร้างสิ่งต่างๆ ขึ้นมาใหม่ ที่อาจจะเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติได้ ส่งผลให้การท่องเที่ยวไม่เกิดความยั่งยืน

นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวที่เคยมาปั่นจักรยานภายในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ และศึกษาจากนิยามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ใน 3 ประเด็นหลัก สามารถสรุปได้ดังนี้

ความมีคุณภาพ (Quality) หมายถึง เส้นทางในการปั่นจักรยานท่องเที่ยว จะต้องผ่านสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นสถานที่ศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของอำเภอลับแล เช่น วัดโบราณสถาน โบราณวัตถุ แหล่งชมทัศนียภาพ พืชพรรณ สัตว์ป่า รวมทั้งแหล่งธุรกิจต่างๆ ได้แก่ ร้านอาหาร และร้านขายของฝากที่ระลึก เส้นทางมีหลากหลายเส้นทางให้เลือกตามความชอบของนักท่องเที่ยว โดยแต่ละเส้นทางควรเป็นเส้นทางในลักษณะวงจรบรรจบ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความเพลิดเพลินตลอดเส้นทาง และเป็นการสร้างประสบการณ์ที่ดีให้นักท่องเที่ยว รวมถึงการพัฒนาศูนย์ให้บริการนักท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน มีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้มากขึ้น มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ โดยการสอดแทรกแนวคิดและวิธีปฏิบัติในการพัฒนาแบบอย่างยั่งยืน ปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีในด้านการให้บริการและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่คนในชุมชน เพื่อยกระดับการบริการด้านการท่องเที่ยว อันจะนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ

ความต่อเนื่อง (Continuity) เมื่อนักท่องเที่ยวได้มาท่องเที่ยวจะต้องเกิดความประทับใจ ได้รับความรู้ และประสบการณ์ที่ดี ภาครัฐควรมีการรวบรวมข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม เพื่อให้เข้าใจในสภาพพื้นที่ปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น หลังจากมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเต็มรูปแบบ เช่น ข้อมูลทางสังคม ความรู้ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชน รวมถึงมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการกำหนดให้เป็นเมืองท่องเที่ยว ประสานงาน ติดตาม ประเมินผล และประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและทำให้นักท่องเที่ยวมีการมาท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง แต่ทั้งนี้ ภาครัฐและชุมชนต้องร่วมกันสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อให้สถานที่ท่องเที่ยวคงอยู่สภาพเดิมให้มากที่สุด

ความสมดุล (Balance) เมื่อการท่องเที่ยวเติบโตขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนท้องถิ่นจะต้องมีความร่วมมือกัน ในส่วนของภาครัฐจะต้องเป็นผู้สนับสนุนชุมชนท้องถิ่นให้ดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยว พร้อมทั้งการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อนำมากำหนดเป็นนโยบายในการจัดการท่องเที่ยว ภาคเอกชนต้องมีการปรับปรุงคุณภาพสินค้าและบริการ โดยอยู่บนพื้นฐานของการมีผลกำไรอย่างเป็นธรรม และในส่วนของชุมชนต้องมีการปรับตัวให้พร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการที่จะบริการแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งเมื่อมี

การท่องเที่ยวก็จะมี การใช้จ่ายใช้สอยมากขึ้น เกิดธุรกิจใหม่ๆ ชุมชนท้องถิ่นก็จะมีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

บทที่ 5

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ได้ดำเนินการศึกษาปัจจัยทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยสามารถอภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะต่างๆ โดยจะแบ่งหัวข้อออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- 5.1 อภิปรายผล
- 5.2 ข้อเสนอแนะ
- 5.3 ข้อจำกัดของงานวิจัย
- 5.4 การวิจัยต่อเนื่อง

5.1 อภิปรายผล

ในประเด็นพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวในอำเภอลับแลเพียง 1 วัน เนื่องจากเที่ยววันเดียวก็ครบแล้ว เมืองลับแลไม่ได้มีสถานที่ท่องเที่ยวจำนวนมากนัก ทำให้ไม่นิยมพักค้างคืนในอำเภอลับแล ซึ่งตรงกับการศึกษางานวิจัยหลายๆ เรื่อง ทั้งงานวิจัยเรื่องพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (อาทิตย์ แซ่อย่าง, 2553) พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ทัศนศึกษา บ่อน้ำพุร้อนรักษะวาริน อำเภอเมือง จังหวัดระนอง (สุนิษา เพ็ญทรัพย์ และปวีณรัตน์ แสงสิริโรจน์, 2555) และงานวิจัยเรื่องพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยศึกษากรณีตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร (วรรมณ จันทดิษฐ์, 2552) ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวโดยรถส่วนตัว เพื่อต้องการมาพักผ่อน และมีระยะเวลาในการท่องเที่ยว 1 วัน ดังนั้น จึงนำเสนอเส้นทางการบินจักรยานระยะทาง 10 กิโลเมตร เป็นเส้นทางที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจและมีความหลากหลาย สามารถท่องเที่ยวได้ภายใน 1 วัน ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเลือกแวะตามจุดได้ตามความต้องการ ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่มี และพละกำลังของตนเอง

ความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จากผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวทุกคนมีความสนใจ มีความต้องการให้มีเส้นทางที่หลากหลาย และพัฒนาเส้นทางให้มีความปลอดภัย โดยมองว่าอำเภอลับแลมีความเหมาะสมด้วยการมีทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ ดังนั้น ควรจะเป็นการพัฒนาสิ่งที่มีอยู่ ซึ่งจะทำให้

การท่องเที่ยวเกิดความยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์: กรณีศึกษา บ้านวังน้ำมอก จังหวัดหนองคาย (อิทธิพล โกมล, 2553) ที่ได้ศึกษาพบว่า รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เกิดจากการรวมกลุ่มโฮมสเตย์ โดยอาศัยจุดขายในเรื่องของทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ ในส่วนสิ่งที่นักท่องเที่ยวอยากให้มีการปรับปรุง ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้ การพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว และศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้ดีกว่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาตลาดน้ำตลิ่งชัน (สำรวจ เมฆวรรุฒิ, 2550) ที่ได้ศึกษาพบว่า ภาครัฐต้องเข้ามาจัดการในเรื่องสาธารณูปโภค การประชาสัมพันธ์ การจัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และการของบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว

ปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริม คือ การที่มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่น่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นวัด พิพิธภัณฑสถาน และหมู่บ้านต่างๆ รวมถึงเมืองลับแลเป็นเมืองที่มีวัฒนธรรม 8 วิถี ที่เป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากที่อื่น และภาครัฐส่งเสริมการปั่นจักรยานในเมืองลับแลเป็นอย่างมาก ทำให้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยว สามารถกระทำได้ในเมืองลับแล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การจัดการเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวยั่งยืนในเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร (พนกฤษฎ อุดมกิตติ, 2556) ที่ศึกษาพบว่า พื้นที่เขตตลิ่งชันมีทรัพยากรวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทั้งวัด ตลาดน้ำ พิพิธภัณฑสถาน และชุมชนต่างๆ จึงมีความเหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นเส้นทางจักรยานท่องเที่ยวได้ ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ได้แก่ ภูมิอากาศของเมืองไทยที่อากาศร้อน ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ชอบปั่นจักรยาน และการที่เมืองลับแลไม่ได้ถูกวางผังเมืองเพื่อรองรับกับการเป็นเมืองท่องเที่ยวอย่างเต็มรูปแบบ ดังนั้น ถ้ามีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น อาจจะทำลายสภาพแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมโดยไม่รู้ตัวได้ ส่งผลกระทบต่อชุมชนเป็นอย่างมาก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษากลยุทธ์การตลาด เพื่อนำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะทางธุรกิจ

จากผลการศึกษาดังกล่าว สามารถนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนการตลาดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยมีกลยุทธ์ในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

5.2.1.1 กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)

สำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนั้น ผลิตภัณฑ์ หมายถึง ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรมต่างๆ ดังนั้น ผลิตภัณฑ์ คือ เส้นทางการบิน จักรยาน จากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว ซึ่งที่ต้องการคือ เส้นทางการบินจักรยานที่มีความหลากหลาย ซึ่งได้นำเสนอไปเพียงเส้นทางเดียว คือ เส้นทางปั่นชอกแซก เลาะลับแล ระยะทางประมาณ 10 กิโลเมตร ผ่านสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ได้แก่ วัด พิพิธภัณฑสถาน ร้านอาหาร ร้านขายของฝาก และหมู่บ้านต่างๆ เป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่จะทำให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับธรรมชาติและวิถีชีวิตของคนลับแล ดังนั้น ต้องมีการพัฒนาดูแลเส้นทางการบินจักรยานอย่างต่อเนื่อง ในเรื่องถนน ป้ายบอกทางต่างๆ ต้องชัดเจน จุดจอดรถจักรยาน สิ่งสำคัญที่สุด คือ ต้องมีความปลอดภัย เพื่อให้เมืองลับแลกลายเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างแท้จริง แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นการทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และไม่กระทบกับวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนลับแล อันจะก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

5.2.1.2 กลยุทธ์ด้านราคา (Price)

ธุรกิจที่เกิดขึ้นมาใหม่ ไม่ควรตั้งราคาที่สูงเกินไป เพราะโดยธรรมชาติของเมืองลับแลได้ขึ้นชื่อว่า เป็นเมืองที่ค่าครองชีพไม่สูง จะเห็นได้จากราคาอาหารต่างๆ ที่ยังราคาถูกกว่าสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ดังนั้น เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามามากขึ้น ธุรกิจต้องไม่ฉวยโอกาสขึ้นราคา ต้องสร้างความเป็นเอกลักษณ์ด้วยราคาที่สามารรถเข้าถึงได้ทุกคน ซึ่งในส่วนของบริการขี่จักรยานที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวนั้น ปัจจุบันไม่มีการคิดราคาแต่อย่างใด แต่ในอนาคตถ้ามีการเพิ่มจำนวนจักรยานที่หลากหลายนมากขึ้น มีการจัดทริปการบินจักรยาน หรือมีไกด์นำเที่ยว ก็สามารถคิดราคาได้ แต่ทั้งนี้ ต้องอยู่ในความพอดี ไม่แพงเกินไป แล้วนักท่องเที่ยวก็จะเกิดความประทับใจ และอยากที่จะกลับมาท่องเที่ยวอีก เพราะรู้สึกว่าเป็นการท่องเที่ยวที่คุ้มค่า ไม่ต้องใช้เงินมากมาย แต่ก็ได้สัมผัสกับบรรยากาศธรรมชาติและ การพักผ่อนอย่างแท้จริง

5.2.1.3 กลยุทธ์ด้านการจัดจำหน่าย (Place)

ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นจุดที่ให้นักท่องเที่ยวขี่จักรยาน และเป็นจุดแรกที่นักท่องเที่ยวจะแวะมาหาข้อมูลการท่องเที่ยวก่อน ดังนั้น ต้องพัฒนาให้ดีกว่านี้ มีบรรยากาศที่ดี มีที่นั่งรับแขกมากกว่านี้ อยากให้ติดเครื่องปรับอากาศ เพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พอเข้าไปก็อยากจะไปนั่งพักผ่อนบ้าง ปั่นจักรยานมาเสร็จก็อยากมานั่งพัก มีบริการน้ำดื่มฟรี มีสื่อแนะนำเสนอข้อมูลการท่องเที่ยวให้มากกว่านี้ ให้มีความน่าสนใจ เพราะตอนนี้พอเข้าไปก็ไม่ค่อยมีอะไร อยากให้เป็นจุดศูนย์กลางนักท่องเที่ยว

5.2.1.4 กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion)

จากการที่นักท่องเที่ยวยังไม่ค่อยทราบข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแลนั้น เพื่อให้กิจกรรมการปั่นจักรยานท่องเที่ยวเป็นที่นิยม และทำให้เมืองลับแลเป็นที่รู้จักมากขึ้นในฐานะของการเป็นเมืองแห่งจักรยาน ดังนั้น จึงควรมีการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมการตลาด ดังต่อไปนี้

- การจัดทำแผ่นพับให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปั่นจักรยาน รวมถึงแผนที่เส้นทางการปั่นจักรยานให้มีความชัดเจน และมีรายละเอียดให้ครบถ้วน เพื่อที่นักท่องเที่ยวจะสามารถวางแผนการท่องเที่ยวได้

- การจัดทำเว็บไซต์เส้นทางการปั่นจักรยานท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของอำเภอลับแล เพื่อเผยแพร่ข้อมูล มีรูปภาพสามมิติ และเป็นช่องทางการติดต่อระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าหน้าที่ที่ดูแลเรื่องของการท่องเที่ยว

- การโปรโมทการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามเส้นทางการปั่นจักรยานภายในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ว่ามีความเป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากที่อื่นอย่างไรบ้าง ด้วยสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจต่างๆ เช่น วัด พิพิธภัณฑสถาน และอาหารพื้นเมือง มีกิจกรรมที่น่าสนใจ เช่น ฝึกทำข้าวแคบ ข้าวพันผัก เรียนรู้การทอผ้าแบบชาวลับแล เป็นต้น

- การจัดการแข่งขันปั่นจักรยานประจำปีในช่วงฤดูหนาว พร้อมกับมีรางวัลต่างๆ เช่น เงินสด ตัวเครื่องปั่นไป-กลับ ที่พักโฮมสเตย์ เป็นต้น

- โครงการการปั่นจักรยานท่องเที่ยว โดยการจัดทำคู่มือทริปการปั่นจักรยาน เพื่อให้นักท่องเที่ยวปั่นไปตามสถานที่ที่กำหนด เมื่อบินไปถึงที่จะต้องนำคู่มือนั้นไปประทับตราในแต่ละจุด แล้วเมื่อประทับตราครบทุกจุดแล้ว สามารถนำมาแลกรับของที่ระลึกจากที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวฯ จะจัดกิจกรรมนี้ทุกปี ในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่บรรยากาศดีที่สุด เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวอยากมาเที่ยวทุกปี

5.2.1.5 กลยุทธ์ด้านพนักงาน (People)

เพิ่มบุคลากรทางการท่องเที่ยวโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เนื่องจากปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่เพียงคนเดียว ทำหน้าที่ทุกอย่าง ทั้งประจำศูนย์ให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว และเป็นไกด์นำเที่ยวด้วย และมีนักศึกษาฝึกงานที่สับเปลี่ยนหมุนเวียนกันมา ให้บริการเฉพาะในเวลาราชการ ส่วนวันหยุด เสาร์-อาทิตย์ บางทีก็ไม่มีเจ้าหน้าที่อยู่ ทำให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามาติดต่อไม่ได้รับความสะดวกสบาย แล้วถ้ามีนักท่องเที่ยวเข้ามามากขึ้น ก็จะไม่สามารถให้บริการได้ทั่วถึง อาจจะต้องรอนานได้ จึงควรมีเจ้าหน้าที่ประจำ โดยเฉพาะช่วง

วันหยุดต่างๆ ซึ่งจะเป็นช่วงที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ก็ควรมีความรู้เรื่องการท่องเที่ยวภายในอำเภอเป็นอย่างดี และสามารถแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ได้

นอกจากนี้ ควรมีทีมงานที่ดูแลเรื่องของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามเส้นทางการปั่นจักรยานโดยเฉพาะ ประกอบไปด้วย เจ้าหน้าที่รับลงทะเบียน ไกด์จักรยานนำเที่ยว (สำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเป็นหมู่คณะและต้องการให้มีไกด์นำเที่ยว ซึ่งต้องติดต่อล่วงหน้า) เจ้าหน้าที่ดูแลจักรยานให้อยู่ในสภาพดีตลอด และเจ้าหน้าที่ดูแลเว็บไซต์

5.2.1.6 กลยุทธ์ด้านกระบวนการให้บริการ (Process)

กระบวนการที่นักท่องเที่ยวจะมานั่งจักรยานท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแลนั้น เนื่องจากนักปั่นจักรยานจะมี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่นำจักรยานมาเอง ก็จะไม่ค่อยมาติดต่อกับศูนย์บริการนักท่องเที่ยว จะมีพฤติกรรมที่ปั่นจักรยานกันไปเองตามเส้นทาง แต่ก็จะมีบางส่วนที่อาจจะมาติดต่อสอบถามข้อมูลเส้นทางการปั่นจักรยานบ้าง สิ่งที่เราควรพัฒนาคือ กระบวนการให้ยืมจักรยาน ต้องมีความเป็นระเบียบและมีขั้นตอนให้ชัดเจนมากกว่านี้ เพราะจากการสังเกตและจากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว พบว่า บางทีก็ให้นักท่องเที่ยวมาจักรยานไปได้ เพียงแค่เขียนชื่อลงในสมุดยืม บางทีก็ต้องแลกบัตรประชาชน ดังนั้น ก็ต้องมีระเบียบปฏิบัติให้ชัดเจน และสามารถนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ให้เป็นประโยชน์ เพื่อป้องกันจักรยานสูญหายด้วย โดยมีขั้นตอนการให้บริการยืมจักรยานดังต่อไปนี้

- นักท่องเที่ยวที่สนใจจะยืมจักรยาน เลือกจักรยานที่ต้องการ แล้วนำ Barcode ของจักรยานไปให้กับเจ้าหน้าที่ที่จุดลงทะเบียนยืมจักรยาน
- เจ้าหน้าที่จะขอบัตรประชาชนจากนักท่องเที่ยวเก็บไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งจะคืนให้เมื่อนักท่องเที่ยวนำจักรยานมาคืน พร้อมสแกน Barcode จักรยาน เพื่อเป็นการเก็บข้อมูลว่ามีนักท่องเที่ยวชื่ออะไร ยืมจักรยานคันไหนไปใช้ และเวลาที่ยืมจักรยาน
- เจ้าหน้าที่แจ้งเวลาส่งคืนจักรยานกับนักท่องเที่ยว คือ ต้องไม่เกินเวลา 18.00 น. ของแต่ละวัน (ไม่มีการยืมจักรยานข้ามวัน) พร้อมกับให้คู่มือการปั่นจักรยานให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งจะเป็นแผนที่เส้นทางการปั่นจักรยานภายในอำเภอลับแล พร้อมกับแนะนำเส้นทางอย่างคร่าวๆ

สิ่งต่างๆ เหล่านี้ จะทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบาย และเกิดความประทับใจตั้งแต่แรก เพราะในส่วนนี้จะเป็นจุดแรกที่นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสก่อนการไปท่องเที่ยว

5.2.1.7 กลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Evidence)

จากการนำเสนอเส้นทางการบินจักรยานนั้น ซึ่งปัจจุบันมีบริการสำหรับนักท่องเที่ยวให้สามารถขี่จักรยานได้ฟรีที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของตำบลศรีพนมมาศ อำเภอลับแล แต่ทั้งนี้การจะพัฒนาเส้นทางการบินจักรยานได้นั้น ต้องประกอบไปด้วย สภาพจักรยาน ต้องอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการ และควรมีจักรยานที่หลากหลาย ประเภทและขนาด เพื่อให้เหมาะกับคนทุกเพศทุกวัย สามารถที่จะมาปั่นจักรยานกันได้ เช่น จักรยานสำหรับผู้ชาย จักรยานสำหรับผู้หญิง และจักรยานขนาดเล็กสำหรับเด็ก เพราะปัจจุบันสภาพจักรยานไม่ค่อยสมบูรณ์ และมีจักรยานอยู่ประเภทเดียว ซึ่งอาจจะไม่เหมาะกับนักท่องเที่ยวบางคน ดังนั้น จึงมองว่าเป็นโอกาสทางธุรกิจ ภาคเอกชนสามารถที่จะมาลงทุนด้านจักรยานได้ มีร้านที่ให้เช่าจักรยานสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการมาปั่นจักรยานที่นี่ และในการที่จะพัฒนาอำเภอลับแลให้เป็นเมืองแห่งจักรยานนั้น ภาครัฐต้องมีบริการเสริมเข้ามาสนับสนุน จากการสัมภาษณ์พบว่า นักท่องเที่ยวบางส่วนที่ปั่นจักรยานท่องเที่ยวระยะทางไกลๆ อาจเกิดปัญหาในระหว่างทางได้ จึงควรมีจุดบริการซ่อมจักรยานที่สามารถทำได้ด้วยตนเองอย่างง่ายๆ เช่น การเติมลมยาง ตามจุดแวะพัก หรือสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

นอกจากนี้ จากความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ต้องการมีพื้นที่นั่งพักผ่อน จึงเสนอธุรกิจ Bike cafe ขึ้นมา สำหรับคนที่ชื่นชอบการบินจักรยาน เป็นร้านบรรยากาศแบบสบายๆ เป็นกันเอง มีพื้นที่ให้นั่งเล่น มีบริการเครื่องดื่มและขนม และเป็นแหล่งรวบรวมสินค้าเกี่ยวกับการปั่นจักรยาน ไม่ว่าจะเป็นหมวกกันน็อค ถุงมือ อุปกรณ์ตกแต่งจักรยาน เป็นต้น ซึ่งจะเป็นแหล่งพบปะพูดคุยของชาวนักปั่นจักรยาน สร้างเป็นชุมชนขึ้นมาใหม่ เป็นจุดที่นักปั่นจักรยานไม่ควรพลาด จะก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพมากขึ้น เป็นการสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว และสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นกับคนในท้องถิ่น

จากกลยุทธ์ที่กล่าวมาทั้งหมดภายใต้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อันได้แก่ คุณภาพ ความสมดุล และความต่อเนื่อง สามารถสรุปได้ดังนี้

ความมีคุณภาพ (Quality) ประกอบไปด้วย

- เส้นทางการบินจักรยานที่ผ่านสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย โดยเป็นเส้นทางในลักษณะวงจรบรรจบ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เกิดความเพลิดเพลินตลอดเส้นทาง และเป็นการสร้างประสบการณ์ที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยว
- การมีเส้นทางการบินจักรยานที่หลากหลายเส้นทาง เพื่อเป็นทางเลือกให้นักท่องเที่ยวที่มีเวลาน้อย หรือความชอบที่แตกต่างกันไป

- การตั้งราคาของร้านค้าต่างๆ ต้องไม่สูงเกินไป เพื่อให้พนักงานท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ

- การพัฒนาศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นจุดศูนย์กลางแก่นักท่องเที่ยว

- การเพิ่มบุคลากรที่ดูแลเรื่องของการปั่นจักรยานท่องเที่ยวโดยเฉพาะ เพื่อให้เกิดคุณภาพการให้บริการที่ดีแก่นักท่องเที่ยว

- การพัฒนากระบวนการให้ยืมจักรยานของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบาย และจะได้เป็นการเก็บข้อมูลของผู้ที่มาขี่จักรยาน

ความต่อเนื่อง (Continuity) ประกอบไปด้วย

- การพัฒนาดูแลเส้นทางการปั่นจักรยานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เมืองลับแลกลายเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างแท้จริง และให้นักท่องเที่ยวเกิดการมาเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

- เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามามากขึ้น ธุรกิจต้องไม่ฉวยโอกาสขึ้นราคา ต้องสร้างความเป็นเอกลักษณ์ด้วยราคาที่เข้าถึงได้ทุกคน

- การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้บริการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวภายในอำเภอลับแล และให้ตระหนักถึงการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการบริการที่ดีอย่างต่อเนื่อง

- การดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมการตลาด เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบข้อมูลและเกิดการมาเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดการแข่งขันปั่นจักรยาน

- ภาครัฐต้องมีการรวบรวมข้อมูล กำหนดนโยบายที่ชัดเจนเพื่อให้เป็นเมืองท่องเที่ยว มีการประสานงาน ติดตาม ประเมินผล และประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

ความสมดุล (Balance) ประกอบไปด้วย

- เส้นทางการปั่นจักรยานนั้นต้องไม่เป็นการทำลายธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และกระทบกับวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนลับแล อันจะก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

- ภาครัฐต้องดำเนินการจริงจัง ในการดูแลสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ปรับปรุงสภาพแวดล้อม จัดสรรงบประมาณ และให้การสนับสนุนกิจกรรมของคนในท้องถิ่น

- การดำเนินการปั่นจักรยานท่องเที่ยว จะเป็นโอกาสให้เกิดธุรกิจขึ้นมาใหม่ ซึ่งจะเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ ให้เกิดขึ้นกับคนในท้องถิ่น

- การพัฒนาพื้นที่ปูสิ่งที่มีอยู่ในชุมชน นำมาเป็นจุดขายในเรื่องของการท่องเที่ยว

- การจัดอบรมให้ความรู้กับคนในชุมชนเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อให้คนในชุมชนเกิดความเข้าใจ จะได้เกิดการจัดการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง สมดุลระหว่างทุกฝ่าย ซึ่งจะนำไปสู่ความยั่งยืน

5.2.2 ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

จากการศึกษาปัจจัยทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ พร้อมกับการนำเสนอกลยุทธ์ทางการตลาดท่องเที่ยว (7P's) เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนั้น มีความแตกต่างจากงานวิจัยอื่นๆ ในแง่ของวิธีการศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่จะศึกษาเพียงแค่พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวโดยการใช้แบบสอบถาม แต่ในส่วนของนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนั้น จะมีวิธีการศึกษาที่มากกว่า กล่าวคือ ใช้ทั้งวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสอบถาม นอกจากนี้บางงานวิจัยยังใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมด้วย ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความครบถ้วนทุกแง่มุมมากกว่า และใช้เวลาในการศึกษามากกว่า ดังนั้น ถ้าต้องการจะศึกษาข้อมูลในเชิงลึกมากขึ้น จะต้องมีการลงพื้นที่สำรวจ มีการศึกษาศักยภาพทรัพยากรวัฒนธรรมที่เหมาะสมสำหรับการนำมาพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวในเส้นทางการบินจักรยาน รวมถึงสามารถนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ซึ่งจะทำให้ได้กลยุทธ์สำหรับการวางแผนการท่องเที่ยวมากขึ้น

5.2.3 ข้อเสนอแนะทางสังคม

ข้อเสนอแนะทางสังคมต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวภายในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนนั้น สามารถสรุปได้ดังนี้

- ชุมชนควรมีการเตรียมความพร้อมทั้งในด้านสถานที่ กิจกรรมการท่องเที่ยว บุคลากร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ตามกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดของธุรกิจบริการ (7P's) แต่ยังคงต้องยึดถือวิถีชีวิตแบบเดิม ซึ่งจะเป็นเสน่ห์ของเมืองลับแลที่จะทำให้มีความแตกต่างจากเมืองท่องเที่ยวอื่นๆ

- ส่งเสริมให้คนในชุมชนมีความชำนาญในการผลิตสินค้าต่างๆ เช่น อาหาร และงานหัตถกรรมต่างๆ ซึ่งสินค้าเหล่านี้เป็นเอกลักษณ์ของเมืองลับแล เพื่อเป็นการพัฒนาสินค้าให้มีมาตรฐานมากขึ้นและมีความหลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวให้ประสบความสำเร็จและนำไปสู่ความยั่งยืนได้นั้น จะต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนที่

เป็นเจ้าของพื้นที่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นกลไกการขับเคลื่อนที่สำคัญที่จะทำให้ การท่องเที่ยวเกิดความยั่งยืน

5.3 ข้อจำกัดของงานวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดอยู่ที่ขอบเขตการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ และงานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งภายในอำเภอลับแลนั้นมีการท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิต การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เป็นต้น ข้อมูลที่ได้จึงไม่ได้เป็นตัวแทนของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้ทั้งหมด

5.4 การวิจัยต่อเนื่อง

งานวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาปัจจัยทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีการปั่นจักรยานท่องเที่ยวภายในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดังนั้น ผู้ที่สนใจจะทำการศึกษาต่อ สามารถทำการศึกษาได้ในรูปแบบงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาการจัดกลุ่มตามพฤติกรรมและความต้องการเชิงลึก โดยใช้ Factor Analysis จะทำให้สามารถแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวและสอบถามความต้องการที่จะมาท่องเที่ยวที่ลับแล เพื่อจะทำให้เกิดการทำการตลาดอย่างยั่งยืนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืนตามธรรมชาติ พร้อมกับการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เนื่องจากภายในอำเภอลับแลนั้น มีการท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิต การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งแต่ละตำบลก็จะมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงความต้องการและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่นๆ ของอำเภอลับแลให้เกิดรูปแบบที่ยั่งยืนตามแต่ละลักษณะรูปแบบการท่องเที่ยว

จากงานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวิจัยต่อเนื่องสู่การท่องเที่ยวในภูมิภาคอื่น และธุรกิจอื่นๆ ที่มีความคล้ายคลึง

รายการอ้างอิง

หนังสือและบทความในหนังสือ

- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). *การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- ศรีเพ็ญ ทรัพย์มนชัย, มนวิภา ผดุงสิทธิ์, และนภดล ร่มโพธิ์. (2557). *การวิจัยทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ฟิลิกส์เซ็นเตอร์.
- ชัยสมพล ชาวประเสริฐ. (2546). *การตลาดบริการ (Services Marketing)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ ซีเอ็ดยูเคชั่น.

บทความวารสาร

- ธีราภรณ์ นกแก้ว. (2555). การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์: กรณีศึกษาตลาดน้ำวัดไทร กรุงเทพมหานคร. *วารสารวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*, 8(1), 49-59.
- ชลตรงค์ ทองสง. (2557). แนวคิดการพัฒนา Slow Tourism ในประเทศไทย. *วารสารวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 12(2), 1-12.

วิทยานิพนธ์

- วรรณมน จันทิษฐ์. (2552). *พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยศึกษากรณีตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร*. (การศึกษาเฉพาะบุคคลปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, คณะบริหารธุรกิจ.
- พนกฤษ อุดมกิตติ. (2556). *การจัดการเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวยั่งยืนในพื้นที่เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะศิลปศาสตร์, สาขาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม.
- ศรินทร์ทิพย์ คาวาโนเบะ. (2554). *แรงจูงใจและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทย กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดน่าน*. (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, คณะบริหารธุรกิจ.
- สำรวย เมฆารวุฒิ. (2556). *การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : กรณีศึกษาตลาดน้ำตลิ่งชัน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, คณะศิลปศาสตร์.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจธุรกิจ (2558). 28 ล้านคนสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ปี 2558 จะเป็นจริงได้หรือไม่. สืบค้นจาก cebf.utcc.ac.th/upload/analysis_file/file_183d07y2015.pdf.
- กรมการท่องเที่ยว. (2558). ระบบฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว. สืบค้นจาก <http://61.19.236.136:8090/dotr/>.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2558). ฐานข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงการตลาด. สืบค้นจาก http://marketingdatabase.tat.or.th/ewt_w3c/ewt_news.php?nid=1621.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2558). ประเภทการท่องเที่ยว. สืบค้นจาก osthailand.nic.go.th/masterplan_area/userfiles/files/Tourism.pdf.
- Tourism of World. (กันยายน 2555). รูปแบบการท่องเที่ยว. สืบค้นจาก <https://tourismatbuu.wordpress.com>.
- อุตรดิตถ์ 24 ชั่วโมง. (10 กันยายน 2558). ททท.เลือกเมืองลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็น 1 ใน 24 เมือง “เขาเล่าว่า”. สืบค้นจาก <http://www.ut24hrs.com/980>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด. สืบค้นจาก <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=96>.
- ระพีพร ศรีจำปา. (21 กรกฎาคม 2553). นวัตกรรมกลยุทธ์การตลาดเพื่อความยั่งยืน: กลยุทธ์การตลาด 4Ss. สืบค้นจาก <http://dlibrary.spu.ac.th:8080/dspace/handle/123456789/4031>.
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. (2556). การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือเชิงนิเวศ (Ecotourism). สืบค้นจาก http://www.dnp.go.th/parkreserve/Np/Html/Tour/Eco_Tour.html.
- วิเลิศ ภูริวัชร. (2558). Human Insight ไม่ใช่แค่ Consumer Insight. สืบค้นจาก <http://www.spahakuhodo.com/index.php/portal/knowledge/8/133>.
- ชวัลนุช อุทยาน. (2553). พฤติกรรมนักท่องเที่ยว. สืบค้นจาก <https://touristbehaviour.wordpress.com/1/>.
- อุษาวดี พูลพิพัฒน์ผล. (2545). ลักษณะของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. สืบค้นจาก http://www.sara-dd.com/index.php?option=com_content&view=article&id=219:sustainable-tourism&catid=25:the-project&Itemid=72.

ไปแล้วหลงลับแล! 10 ข้อชวนรู้ก่อนเที่ยวอุตรดิตถ์ เมืองซิคซิกในหุบเขา. (28 พฤษภาคม 2558).

ไทยรัฐออนไลน์. สืบค้นจาก <http://www.thairath.co.th/content/501018>.

“ประเพณีอัฐมีบูชา” ตื่นตาพิริถวายพระเพลิงพระบรมศพพระพุทธเจ้า ที่ จ.อุตรดิตถ์.

(22 พฤษภาคม 2558). ผู้จัดการออนไลน์. สืบค้นจาก <http://www.manager.co.th/Travel/ViewNews.aspx?NewsID=9580000058234>.

อาทิตย์ แซ่ย่าง. (2553). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. (แบบฝึกหัดการวิจัยปัญหาเศรษฐกิจปัจจุบัน). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะเศรษฐศาสตร์. สืบค้นจาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>.

สุนิษา เพ็ญทรัพย์ และปวันรัตน์ แสงสิริโรจน์. (2555). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ กรณีศึกษา บ่อน้ำพุร้อนรักษะวาริน อำเภอเมืองจังหวัดระนอง. (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. สืบค้นจาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>.

อิทธิพล โกมล. (2553). รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์: กรณีศึกษา บ้านวังน้ำมอก จังหวัดหนองคาย. (ทุนอุดหนุนการวิจัย). กระทรวงวัฒนธรรม, สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. สืบค้นจาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>.

จรินทร์ อาสาทรงธรรม. (2553). การจัดการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำอย่างยั่งยืน. (บทความวิจัย). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. สืบค้นจาก http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/jan_mar_11/pdf/aw29.pdf.

สุมิตร สุวรรณ. (2558). การออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ. สืบค้นจาก http://rlc.nrct.go.th/ewt_dl.php?nid=900.

สัมภาษณ์

เจษฎา ศรีติสุด. นายกเทศมนตรีตำบลศรีพนมมาศ อำเภอลับแล. (10 ตุลาคม 2558). สัมภาษณ์
ปุ่นยงษ์ ทองชั้น. ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนตำบลแม่พูล อำเภอลับแล.

(10 ตุลาคม 2558). สัมภาษณ์

สุกุมารณ์ น้อยศรี. พนักงานการท่องเที่ยวเทศบาลตำบลศรีพนมมาศ อำเภอลับแล.

(10 ตุลาคม 2558). สัมภาษณ์

Books

Kotler, P. (1997). *Marketing Management* (9th ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

ภาคผนวก

วัดดอนสัก มีวิหารที่มีบานประตูไม้สักสลักลายสถาปัตยกรรมท้องถิ่น เป็นรูปหงส์และรูปนกก้านขดไขว้ ลายเทพพนม ยักษ์รูปสัตว์หิมพานต์ แทรกอยู่ในลวดลายกนกต่างๆ

วัดทองลับแล วัดเก่าแก่ของชาวลับแล ภายในโบสถ์สามารถชมภาพหัวกลับจากช่องเล็ก ๆ ของโบสถ์ที่ให้แสงส่องผ่านเข้ามา จึงเกิดภาพสะท้อนหัวกลับของศาลาการเปรียญฝั่งตรงข้ามบานหน้าต่างมายังฝาผนังภายในโบสถ์ เกิดความเป็นอัศจรรย์ที่พบด้วยความบังเอิญ

ศูนย์ปฏิบัติการม่อนอารักษ์ สถานที่ขุดพบวัตถุโบราณต่างๆ ของใช้ในชีวิตประจำวัน หรือใช้ในพิธีกรรม แสดงถึงความรุ่งเรืองทางวัฒนธรรมและอารยธรรมของคนที่นี่

วัดเจติยคีรีวิหาร เจติยแห่งแรกของอำเภอลับแลที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ สร้างในสมัยเจ้าฟ้าฮ่ามกุมาร เมื่อปี พ.ศ.1519

ร้านม่อนลับแล ร้านอาหารท่ามกลางธรรมชาติ ภายในมีพิพิธภัณฑ์เรือนทอผ้า เป็นที่รวบรวมผ้าทอพื้นเมืองลับแล จำหน่ายสินค้าหัตถกรรมพื้นเมือง ผ้าทอพื้นเมือง อาหารและของฝากอื่นๆ ของเมืองลับแล

ม่อนจำศีล เป็นที่บำเพ็ญศีลภาวนาของเจ้าฟ้าฮ่ามกุมาร เจ้าผู้ครองเมืองลับแลองค์แรก เมื่อปี พ.ศ.1513 และเป็นที่ตั้งพลับพลารับเสด็จ ร.5

อุโมงค์ลิลาวดี 100 ปี อยู่ทางเข้าวัดม่อนปรางค์ เป็นต้นลิลาวดีอายุกว่าร้อยปี ขึ้นเป็นซุ้มโค้งสวยงาม ให้ร่มเงา และความร่มรื่น

สถานที่บรรจุอัฐิพระศรีพนมมาศ พระศรีพนมมาศเป็นนายอำเภอก่อนแรกของอำเภอลับแล ในสมัยรัชกาลที่ 5 ท่านเป็นปูชนียบุคคลที่ได้สร้างความเจริญให้แก่อำเภอลับแลมากมาย ซึ่งชาวลับแลให้ความเคารพนับถือท่านมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ร้านก๋วยเตี๋ยวรักไอติม ร้านก๋วยเตี๋ยวหมูรสดั้งเดิมของคนลับแล มีเมนูให้เลือกมากมาย มีขนมหวานและไอศกรีมกะทิสารพัดเครื่อง ราคาไม่แพง

โรงตากหอม อำเภอลับแลปลูกหอมกันปีละ 2 ครั้ง คือ หอมแห้ง ในเดือนมีนาคม – เมษายน และ หอมฝน ในเดือนกันยายน – ตุลาคม ชาวบ้านจึงทำโรงตากหอมขนาดใหญ่เพื่อรองรับผลผลิตที่เก็บเกี่ยว เป็นที่แปลกตาจากหมู่บ้านอื่นๆ

ร้านป่าหวาง หมี่พัน หมี่พันเป็นอาหารขึ้นชื่อของลับแล ซึ่งนำแผ่นข้าวแคบมาทำให้นุ่ม ใช้เส้นหมี่ขาวลวกคลุกเคล้ากับเครื่องปรุง ใส่ลงบนแผ่นข้าวแคบแล้วม้วนเป็นแท่ง

อนุสาวรีย์พระศรีพนมมาศ อยู่ตรงสามแยกตลาดสดศรีพนมมาศ พระศรีพนมมาศเป็นนายอำเภอฟื้นฟูเมืองลับแล สร้างโรงเรียนแห่งแรก สร้างลำเหมืองส่งน้ำและฝายน้ำล้น ทำให้ชาวลับแลนับถือ และได้สร้างอนุสาวรีย์ขึ้นมา เพื่อประกาศเกียรติคุณให้คนรุ่นหลังได้ทราบ

สักสยามมินทร์ หน้าที่ว่าการอำเภอลับแล เป็นต้นสักที่รัชกาลที่ 5 ทรงปลูกเมื่อคราวเสด็จประพาสลับแล เมื่อปี พ.ศ.2444

หมู่บ้านฝักดอง บ้านหนอง ผู้คนที่นี่ดำรงชีพด้วยการดองฝักมากกว่า 40 ปี ซึ่งฝักดองที่นี่เป็นที่ถูกใจของคนลับแลและนักท่องเที่ยว เป็นสินค้าส่งออกไปยังตลาดต่างๆ ทั่วประเทศ

พิพิธภัณฑน์ผ้าจก 200 ปี ตั้งอยู่ที่ถนนศรีดอนไชย เป็นสถานที่จัดแสดงผ้าชิ้นตีนจกลับแล ที่มีอายุเท่าแก่หลายร้อยปี เก็บรวบรวมผ้าจกยุคแรก และข้าวของเครื่องใช้สมัยโบราณ

พิพิธภัณฑน์เมืองลับแล เป็นศูนย์กลางการเผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของเมืองลับแล ภายในพิพิธภัณฑน์ประกอบไปด้วย ลานกิจกรรม อาหารพิพิธภัณฑน์บ้านพระศรีพนมมาศ อาคารเรือนลับแลในอดีต อาคารจำหน่ายสินค้า และอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ภาพที่ ก.3 ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ภาคผนวก ข

โครงร่างคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก

โครงร่างคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

คำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการปั่นจักรยานท่องเที่ยว

1.1 ประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยวกี่ปี เดินทางไปเที่ยวไหนมาบ้าง ส่วนใหญ่ปั่นจักรยานในช่วงเวลาใดบ้าง บ่อยแค่ไหน ไปกับใคร จำนวนผู้เข้าร่วมปั่นจักรยานและเวลาในการปั่นจักรยานในแต่ละครั้ง

1.2 สำหรับคุณ การปั่นจักรยานท่องเที่ยวให้อะไรกับคุณบ้าง ทำไมถึงชื่นชอบการปั่นจักรยานท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

2.1 ทำไมถึงเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล เดินทางมาอย่างไร เดินทางมากับใครบ้าง จำนวนกี่คน และค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการท่องเที่ยว

2.2 คุณเคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล ในช่วงเดือนใดบ้าง และจำนวนกี่ครั้ง

2.3 คุณรู้จักและทราบข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแลมาจากแหล่งใดบ้าง

2.4 คุณเคยพักค้างคืนในอำเภอลับแลหรือไม่

- ถ้าเคย พักแบบใด ก็คืน ค่าใช้จ่ายประมาณเท่าไรมีความประทับใจหรือไม่

- ถ้าไม่เคย เพราะเหตุใด

- ในอนาคตคุณสนใจการพักในรูปแบบโฮมสเตย์หรือไม่ เพราะเหตุใด

2.5 คุณเคยมาท่องเที่ยวยังสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอลับแลที่ใดบ้าง และประทับใจสถานที่ท่องเที่ยวที่ใดมากที่สุด เพราะเหตุใด

2.6 คุณคิดว่าจะกลับมาเที่ยวในเขตอำเภอลับแลอีกหรือไม่ เพราะเหตุใด

ส่วนที่ 3 ความต้องการและความสนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

3.1 คุณมีความสนใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวหรือไม่อย่างไร

3.2 เส้นทางการบินจักรยานท่องเที่ยวที่ได้นำเสนอไป คุณมีความคิดเห็นอย่างไร มีความพึงพอใจกับเส้นทางนี้หรือไม่

3.3 คุณเคยไปท่องเที่ยวยังสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ตามเส้นทางการบินจักรยานที่ได้นำเสนอ มีความพึงพอใจหรือไม่ เช่น วัดต่างๆ ร้านค้า ร้านอาหาร พิพิธภัณฑ์ และอยากให้มีอะไรเพิ่มเติม

3.4 ระยะทางและระยะเวลาที่เหมาะสมกับการบินจักรยานท่องเที่ยวในเขตอำเภอ ลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ควรเป็นอย่างไร

3.5 ความต้องการและข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อการบินจักรยานท่องเที่ยวในเขตอำเภอ ลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (เช่น สถานที่ท่องเที่ยว บุคลากรทางการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก การประชาสัมพันธ์และการโฆษณา เป็นต้น)

ส่วนที่ 4 ข้อมูลส่วนตัว

4.1 เพศ อายุ และที่อยู่ปัจจุบัน

โครงร่างคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยวในเขตอำเภอ ลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเขตอำเภอ ลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

คำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอ ลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละปีเป็นอย่างไรบ้าง เพิ่มขึ้นหรือลดลงหรือไม่ ภายในระยะเวลา 5 ปี

1.2 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตอำเภอ ลับแลอย่างไรบ้าง

1.3 ในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา การท่องเที่ยวในเขตอำเภอ ลับแล มีการพัฒนาไปในทิศทางหรือรูปแบบใดบ้าง

1.4 แนวโน้มการท่องเที่ยวในอนาคตจะเป็นอย่างไร

1.5 สถานการณ์ที่พักในอำเภอ ลับแลเป็นอย่างไรบ้าง มีกี่รูปแบบ สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้มากน้อยเพียงใด

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในเขตอำเภอ ลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

2.1 ท่านคิดว่า อะไรเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวอยากที่จะมาท่องเที่ยวยังอำเภอ ลับแล

2.2 มีกิจกรรมอะไรบ้างที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอ ลับแล

2.3 กิจกรรมการปั่นจักรยานเริ่มมาตั้งแต่ปีใด ผลตอบรับจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างไรบ้าง และส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจภายในอำเภอกลับแลอย่างไรบ้าง

2.4 การปั่นจักรยานท่องเที่ยวภายในอำเภอกลับแลสามารถพัฒนาให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนได้หรือไม่ มีปัจจัยอะไรบ้างที่ช่วยส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อกิจกรรมดังกล่าวอย่างไร

2.5 ถ้าในอนาคตมีนักท่องเที่ยวปั่นจักรยานเพิ่มมากขึ้น ทางหน่วยงานมีมาตรการอะไรบ้างในการรองรับนักท่องเที่ยวที่อาจจะเพิ่มมากขึ้น (สำหรับตามภาครัฐ)

2.6 งบประมาณสำหรับการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว (สำหรับตามภาครัฐ)

ส่วนที่ 4 ข้อมูลส่วนตัว

4.1 ชื่อ - นามสกุล

4.2 ตำแหน่ง สถานที่ทำงาน

ภาคผนวก ค บทสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึก

บทสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

กลุ่มที่ 1: นักท่องเที่ยวที่นำจักรยานมาปั่นท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล

นักท่องเที่ยวคนที่ 1: เพศชาย อายุ 60 ปี ที่อยู่ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการปั่นจักรยานท่องเที่ยว

มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยว 2 ปี หลังจากขี่จักรยานคันใหม่ ส่วนใหญ่จะปั่นจักรยานในเมือง และได้ปั่นจักรยานมาที่อำเภอลับแลประมาณ 3 ครั้งแล้ว เพราะทราบข่าวว่าอำเภอลับแลมีเส้นทางจักรยาน ส่วนใหญ่จะปั่นเวลาเช้าและตอนเย็น ปั่นจักรยานเป็นประจำเกือบทุกวัน ปั่นคนเดียว ใช้เวลาประมาณ 40 นาที - 1 ชั่วโมง

การปั่นจักรยานถือว่าการออกกำลังกายที่ดี ได้ชื่นชมบรรยากาศดีๆ ยิ่งปั่นจักรยานยามเช้า รถก็ยังไม่ค่อยแออัด และอากาศดี

พฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

สาเหตุที่เลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล เนื่องจากอยู่ไม่ไกลจากบ้าน ถนนหนทางดี เดินทางสะดวก อาหารอร่อยและราคาถูก มาซื้อทุเรียนที่ตลาดกลางผลไม้ห้วยด่าง ถ้าขับรถมาใช้เวลาประมาณ 15 นาที เดินทางมากับครอบครัว ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวแต่ละครั้งก็จะเป็นค่าอาหารและเลือกซื้อผลไม้ต่างๆ ไม่เกิน 500 บาท ต่อครั้ง

เดินทางมาเที่ยวในอำเภอลับแลเป็นประจำเกือบทุกเดือน ไม่ว่าจะเป็นการมาเที่ยววัดทำบุญ มาทานอาหารอร่อยๆ และเที่ยวงานเทศกาลทุเรียน-กลางสาดเป็นประจำทุกปี

นี้ขนาดอยู่ในเมืองนะ ยังไม่ค่อยทราบข่าวในลับแลเลย ว่าจะมีจัดงานกิจกรรมอะไรบ้าง ส่วนใหญ่ก็จะเห็นมีป้ายโฆษณาบ้างตามถนน อย่างจะมีจัดงานเทศกาลผลไม้เมื่อไหร่ ก็เห็นจากป้ายบางที่เปิดวิทยุก็ได้ยินข่าวบ้าง แต่ก็ไม่ค่อยเยอะนะ อย่างเส้นทางจักรยานก็เพิ่งทราบไม่นานมานี้แหละ พอได้ขับรถมาเห็นคนปั่นกัน ก็เลยรู้ว่าเดี๋ยวนี้มีจักรยานให้ยืมขี่ด้วย

ไม่เคยพักค้างคืนในอำเภอลับแล ก็บ้านอยู่ในเมือง จะพักทำไม มาเที่ยวซักชั่วโมง สองชั่วโมงก็กลับแล้ว ถ้าถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโฮมสเตย์ คิดว่า คนทั่วไปยังไม่ค่อยรู้จักที่พักแบบ

โฮมสเตย์ว่าลักษณะเป็นแบบไหน ต้องมีการให้ความรู้และประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้แล้วก็คนยังติดชอบความสะดวกสบาย ก็เลยไม่อยากพักแบบโฮมสเตย์ ซึ่งในลับแลยังไม่ค่อยมีแบบโรงแรม ที่พักดี ๆ มีแต่แบบโฮมสเตย์ คนก็เลยไม่ค่อยมาพัก

ในอนาคตก็อาจจะยังมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแลอีกเรื่อยๆ เพราะมาเที่ยวเป็นประจำอยู่แล้ว ก็อาจจะลองปั่นจักรยานไปยังสถานที่ เส้นทางใหม่ๆ ที่ยังไม่เคยไป ซึ่งชอบบรรยากาศเมืองลับแลเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะช่วงเวลาเช้า อากาศดีแล้วก็ชอบมาหาของกินอร่อยๆ พวกกล้วยเตี๋ยวราคาไม่แพง

ความต้องการและความสนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการท่องเที่ยวที่ได้ไหว้พระตามวัดต่างๆ ทานอาหารพื้นเมือง และสัมผัสวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นนั้นๆ มีความสนใจการปั่นจักรยานท่องเที่ยว การปั่นจักรยานถือว่าเป็นการออกกำลังกายที่ดี สามารถปั่นมาจากบ้านได้เลยนะ ได้เที่ยวพร้อมกับออกกำลังกายไปด้วย แล้วก็ถ้ามีเส้นทางดีๆ มีวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม อากาศไม่ร้อน ก็เลยชอบ

พึงพอใจกับเส้นทางจักรยานที่นำเสนอมานะ ถ้าทำได้ก็ดี อยากให้เมืองลับแลเป็นเมืองท่องเที่ยวบ้าง เศรษฐกิจจะได้บูม เท่าที่ดูเส้นทางน่าจะประมาณ 10 กิโลเมตร ปั่นกันไปเรื่อยๆ ก็น่าจะใช้เวลาซัก 3 ชั่วโมง ก็กำลังดี ไม่มากหรือน้อยเกินไปจริงๆ ถ้าคนปั่นเก่งๆ นี่ปั่นไปได้ถึงน้ำตกแม่พูลเลยนะ เพราะเลยจากนี้ไปวิวทิวทัศน์ก็จะเป็นอีกแบบ ธรรมชาติมาก เพราะเคยขับรถไปอยู่ แต่ไม่ได้ไปนานแล้ว ไม่รู้เป็นยังไงบ้าง เส้นทางผ่านวัดเยอะดี ถนนข้าวแคบ ร้านค้าต่างๆ นักท่องเที่ยวน่าจะชอบกันนะ เป็นเส้นทางที่จะได้เรียนรู้เรื่องราวของเมืองลับแลด้วยอย่างที่ท่องเที่ยวบางที่ก็เพิ่งเคยได้ยินนะ ดีๆ สนับสนุน แล้วก็อยากให้มีหลายๆ เส้นทาง เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เลือกปั่นกัน ต่อไปก็อยากให้มีเส้นทางปั่นจักรยานจากในเมือง ปั่นจักรยานไหว้พระ 9 วัด อะไรอย่างนี้นะ เริ่มจากในเมืองก็มีวัดท่าถนน แล้วก็ผ่านในเมืองไปทางทุ่งยังมีวัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง ไปอีกก็วัดพระแท่นศิลาอาสน์ ปั่นไปเรื่อยๆ ถนนเส้นทางก็กว้างดีนะ น่าจะปั่นกันได้ แต่อาจจะไกลไปหน่อย ต้องเหมาะกับคนที่ปั่นจักรยานเก่งๆ หน่อย ถ้าเส้นทางนั้นน่าจะประมาณ 20 กิโลเมตรได้

สถานที่ท่องเที่ยวที่เคยไปนะ อย่างเช่น พิพิธภัณฑ์เมืองลับแล ที่เพิ่งเปิดใหม่ ก็ทำดีนะ เป็นศูนย์การเรียนรู้ของลับแลด้วย เคยไปวัดม่อนอารักษ์แต่นานมาแล้ว วัดตั้งอยู่บนภูเขา ถ้าขึ้นไปข้างบนนะจะเห็นวิวสวยมาก พุดแล้วก็อยากปั่นจักรยานไปนะ ร้านของกินต่างๆ ก็ไปมาหมดแล้ว ทั้งม่อนลับแล ร้านกล้วยเตี๋ยวรักไอดีม ก็เป็นจุดเด่นของเมืองลับแลนะ ที่นี้ราคาอาหารไม่แพงโดยรวมแล้วเส้นทางก็โอเคนะ ทำได้ แต่ภาครัฐต้องโปรโมทเยอะๆ รมรungskให้มาปั่นจักรยานท่องเที่ยวกันนะ

ความต้องการและข้อเสนอแนะอื่นๆ ได้แก่

1. ควรมีการวางแผนการท่องเที่ยวระยะยาว และประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าให้มากกว่านี้ คนจะได้วางแผนมาเที่ยวได้ เพราะขนาดอยู่ในเมืองยังไม่ค่อยได้ยินข่าวจัดงานท่องเที่ยวในอำเภอลับแลเลย
2. ปรับปรุงป้ายบริการนักท่องเที่ยวต้องเห็นชัดเจนและมีมากกว่านี้
3. เส้นทางจักรยานควรมีรถไม่เยอะ อยากให้มีจัดกิจกรรมปั่นจักรยานเป็นทริปพร้อมมีไกด์แนะนำเส้นทางและสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ
4. ปรับปรุงห้องน้ำตามแหล่งท่องเที่ยว เช่น ตามวัด น้ำตกแม่พูล ห้องน้ำไม่สะอาดเลย ขาดการดูแล ขยะก็เยอะ แล้วก็เส้นทางบางช่วงเป็นหลุมเป็นบ่อ ปั่นจักรยานไปต้องระมัดระวัง

กลุ่มที่ 1: นักท่องเที่ยวที่นำจักรยานมาปั่นท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล

นักท่องเที่ยวคนที่ 2: เพศชาย อายุ 35 ปี ที่อยู่ กทม.

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการปั่นจักรยานท่องเที่ยว

ประสบการณ์การปั่นจักรยานมากกว่า 5 ปี ไปมาหลายที่มาก แต่ละที่ที่ได้ไปปั่นจักรยานก็จะมีความประทับใจที่แตกต่างกันไป ส่วนใหญ่จะปั่นได้ทั้งวันขึ้นอยู่กับพลังกำลังของตนเอง และเส้นทางที่จะไปเที่ยว

ชื่นชอบการปั่นจักรยานมาก เมื่อมีโอกาสก็จะหาเวลามาท่องเที่ยวและนำจักรยานมาปั่นด้วย ชอบไปปั่นจักรยานตามต่างจังหวัด เพราะจะได้ชื่นชมบรรยากาศสวยๆ แปลกใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม สนุกทุกครั้งที่ได้ปั่นจักรยานเวลาไปท่องเที่ยวก็เหมือนกับได้ผ่อนคลายไปด้วย หลีกหนีความวุ่นวายจากเมืองหลวงไปได้

พฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

เพิ่งเคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแลเป็นครั้งแรก เลือกมาท่องเที่ยวอำเภอลับแล เพราะอยากมาพักผ่อนเปลี่ยนบรรยากาศและเคยได้ยินมาว่า เมืองลับแลเป็นเมืองแห่งจักรยาน ก็เลยอยากเอาจักรยานมาปั่นที่นี่ เดินทางมาคนเดียวนั่งรถทัวร์มา เอาจักรยานมาปั่นเองค่าใช้จ่ายประมาณ 5,000 บาท นอนพัก 3 คืน แบ่งเป็นค่าโดยสารรถทัวร์ ค่าที่พัก และค่าอาหาร ก่อนมาเที่ยวก็หาข้อมูลหลายที่อยู่ คือ อยากเอาจักรยานมาปั่นด้วย ก็ search หาในอินเทอร์เน็ตไปเรื่อยๆ จนเห็นเมืองลับแลจาก Facebook ILikeLablae ดูน่าสนใจดี ยังไม่เคยมา จึงตัดสินใจมาเที่ยวที่นี่ ส่วนโฆษณา

ตามที่วิียงไม่เคยเห็นนะ แต่ในอินเทอร์เน็ตก็มีข้อมูลเยอะอยู่ คนที่ทำรีวิไว้เกี่ยวกับการมาปั่นจักรยานที่นั่นนะ

พักที่ ณ ลับแลรีสอร์ท ก็หาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ตอน search หาโรงแรมก็ดูอยู่หลายที่ แต่ดูแล้วที่นี้น่าจะดูดีที่สุดแล้ว และก็หาไม่ยาก เข้ามาลับลาก็เจอเลย ก็เลยเลือกพักที่นี่ ราคาคืนละ 600 บาท เป็นโรงแรมเล็กๆ มีแค่ 5 ห้องเอง สภาพห้องก็โอเคนะ ไม่ได้มีอะไรเป็นพิเศษ เหมือนโรงแรมทั่วๆ ไป ราคาอาจจะสูงไปนะสำหรับต่างจังหวัด ซึ่งไม่ได้มีอะไรมา ราคาซักประมาณ 400 – 500 บาท น่าจะโอเค แล้วก็โรงแรมมันอยู่ติดกับถนนใหญ่ พอดอนกลางคืน จะนอนก็ได้ยินเสียงรถวิ่งตลอด นอนไม่ค่อยหลับเลย

ประทับใจการมาท่องเที่ยวในครั้งนี้เพราะบรรยากาศสวย ปั่นจักรยานสนุก คือไม่เคยปั่นจักรยานท่ามกลางทุ่งนา เห็นวิวภูเขา ได้ปั่นไปน้ำตก ได้เห็นอะไรแปลกๆ ใหม่ๆ ในอนาคตก็จะกลับมาท่องเที่ยวอีก แต่อาจจะพักในตัวเมือง แล้วปั่นจักรยานไปเที่ยวยังเส้นทางใหม่ๆ เพราะปั่นจักรยานไปเที่ยวทั่วลับลแล้ว ส่วนที่พักในอำเภอลับลก็มีให้เลือกน้อยเมื่อเทียบกับในเมือง ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกและราคาก็มีให้เลือกหลายระดับมากกว่า

ความต้องการและความสนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับล จังหวัดอุดรธานี

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการท่องเที่ยวยังสถานที่โบราณเก่าแก่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และได้เรียนรู้วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นนั้นๆ มีความสนใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการปั่นจักรยานในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญๆ เพราะโดยส่วนตัวชื่นชอบการปั่นจักรยานมาก เพราะได้เรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ทุกครั้งที่ได้ออกไปปั่น ถ้ามีที่เที่ยวใหม่ๆ ก็อยากจะมาปั่นจักรยานที่ลับลอีกเพราะการที่ได้ไปปั่นจักรยานตามทีต่างๆ ที่แปลกใหม่ด้วย ยิ่งชอบและสนใจ

เส้นทางจักรยานที่ตึ้นขึ้น ขึ้นอยู่กับบรรยากาศสองข้างทาง มีจุดให้แวะเที่ยว พักผ่อนทานอาหาร แล้วก็กิจกรรมอื่นๆ ให้ทำ จริงๆ ถ้าเป็นไปได้ก็อยากให้ทำเป็น bike lane นะ จะดีมากและก็ปลอดภัยสำหรับผู้ขี่จักรยาน ดั้งนั้น เส้นทางจักรยานที่น่าเสนอนั้น เเท่าที่ฟังก็ดูครบถ้วนนะ อย่างวันนี้ที่ไปปั่นมารอบเมืองลับลแล้ว ก็เห็นว่าทำได้นะเส้นทางจักรยาน ดูเส้นทางรถก็ไม่ค่อยเยอะ เเท่าไหร่ ชาวบ้านก็เห็นมีปั่นกันบ้าง บรรยากาศดีแบบชาวบ้าน ดู slow life ดี วิวทิวทัศน์สวย ติดอยู่อย่างเดียว อากาศร้อนไปหน่อย คนก็เลยอาจจะไปนิยมปั่นกัน ก็เป็นระยะทางที่เหมาะสมกับการเที่ยว 1 วัน

อย่างวันนี้ก็ไปปั่นจักรยานมา ปั่นตั้งแต่เช้าๆ อากาศยังดีอยู่ ออกไปหาของกินแถวตลาด ได้ไหว้อนุสาวรีย์พระศรีพนมมาศ ไม่ได้มี plan หรืออะไรนะ ปั่นไปเรื่อยๆ อยากรู้อะไรก็แวะ ดูตามป้าย

เอา ซึ่งป้ายสถานที่ท่องเที่ยวไม่ค่อยเห็นมีเลย ก็ปั่นตามถนนสายหลักๆ ผ่านม่อนลับแลไป แต่ไม่ได้แวะนะ ตอนไปถึงมันยังไม่เปิดนะ วิถีชีวิตตรงนั้นสวยดี มีทุ่งนา แล้วก็ไปน้ำตกแม่พูล ก็ดูคนครึกครื้นดี มีของขายแต่ไม่มาก น่าจะมีร้านอาหารดีๆ ตรงนั้นนะ ส่วนใหญ่เห็นมีแต่คนเอาไปกินกันเอง นั่งปิกนิกกัน ขากลับก็เลยปั่นมาอีกเส้นทางหนึ่ง ก็ไม่ค่อยได้แวะไหนแล้ว มาประตุมืองลับแล เที่ยวชมพิพิธภัณฑ์ลับแลเป็นที่สุดท้าย พิพิธภัณฑ์นี้ทำดีนะ ได้รู้ประวัติศาสตร์เมืองลับแล ตำนานเรื่องราวต่างๆ ของเมืองลับแล ก็ได้ยั่วพุงนี้ว่าจะลองไปปั่นอีก เห็นเค้าว่ามีวัดที่น่าสนใจว่าจะไปเที่ยวดู

ข้อเสนอแนะก็อย่างที่บอก ถ้าทำเลนจักรยานได้ก็จะดี มีความปลอดภัยมากขึ้น เพราะบางช่วงที่ปั่นถนนขรุขระ ถนนแคบ และต้องปั่นขึ้นเนินด้วย ก็อาจจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ โดยเฉพาะกับคนที่ปั่นจักรยานไม่เก่ง แล้วในลับแล ยังไม่เห็นร้านที่ให้บริการซ่อมจักรยานเลย ซึ่งถ้ามีคนมาปั่นจักรยานเยอะๆ แล้วระหว่างปั่นไปเกิดปัญหา จะทำอย่างไร ดังนั้น ถ้าจะพัฒนาเส้นทางจักรยาน ก็ควรคำนึงถึงจุดนี้ด้วย ต้องมีธุรกิจบริการเข้ามา Support เพื่อให้ครบวงจรและจะเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวด้วย

การท่องเที่ยวอำเภอลับแล อยากให้มีความเป็นธรรมชาติอย่างนี้ตลอดไป ผู้คนยังมีวิถีชีวิตที่ดั้งเดิมที่เป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากที่อื่นๆ เพราะโดยส่วนตัวคิดว่า การจะทำให้เกิดความยั่งยืน ต้องไม่มองเป็นธุรกิจมากเกินไป เห็นแหล่งท่องเที่ยวหลายๆ ที่พอมีนายทุนจากต่างที่เข้าไป ก็ไปสร้างความเจริญ เกิดการเปลี่ยนแปลงมากเกินไป มุ่งแต่จะหากำไรมากเกินไป ทำให้คนในท้องถิ่นก็อยู่ไม่ได้ วิถีชีวิตที่เคยเป็นอยู่อย่างไร ก็ต้องเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น การจะพัฒนาการท่องเที่ยวภายในลับแลก็ควรเน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ นำสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของเมืองลับแลมาเป็นจุดขายในเรื่องของการท่องเที่ยว โดยไม่ต้องไปเปลี่ยนแปลงอะไรมาก จะทำให้เกิดความยั่งยืนได้มากกว่า

กลุ่มที่ 2: นักท่องเที่ยวที่ยิมจักรยานที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตำบลศรีพนมมาศ
นักท่องเที่ยวคนที่ 3: เพศชาย อายุ 38 ปี ที่อยู่ จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการปั่นจักรยานท่องเที่ยว

ประสบการณ์การปั่นจักรยานท่องเที่ยว 3 ปี เคยไปปั่นที่ จ.เชียงใหม่ ขึ้นดอยสุเทพกับกลุ่มปั่นจักรยานที่เชียงใหม่ของธนาคารกสิกรไทย ช่วงเวลาเช้า จำนวนผู้เข้าร่วม 30 คน บางครั้งก็ปั่นคนเดียวรอบเมืองเชียงใหม่ระยะทางไม่เกิน 20 กิโลเมตร

ชอบไปปั่นกันเป็นกลุ่มเวลามีจัดทริปที่ไหนของที่เชียงใหม่ ก็จะไปปั่นกับเขา ทำให้ได้รู้จักกับเพื่อนมากขึ้น เป็นเพื่อนที่มีไลฟ์สไตล์เดียวกัน คุยกันถูกคอดี สนุก ก็เลยชอบไปปั่นจักรยาน

นอกจากนี้ ได้รู้จักแบ่งปันและมีความเมตตาต่อกัน เข้าใจความรู้สึกของผู้ซึ่งจักรยานด้วยกัน เป็นการใช้ชีวิตที่สบายๆ ไม่เครียด มีความสุขในการได้ปั่นจักรยาน

พฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

เลือกมาท่องเที่ยวอำเภอลับแลเพราะเคยมาแล้วหลายครั้ง ชอบธรรมชาติที่นี่ อาหารถูก อร่อยมาก ว่างๆ ก็จะชวนครอบครัวกันมาไหว้พระทำบุญ แล้วก็พอดีเพื่อนอยู่อุตรดิตถ์ด้วย ก็เลยมาเที่ยวด้วย แล้วก็แวะเยี่ยมเขาด้วยส่วนใหญ่เดินทางมากับครอบครัว 4 คน ค่าใช้จ่ายประมาณ 4,000 บาท นอนพัก 1 คืน ซื้อของฝากจากลับแลด้วย (เฉลี่ย 1,000 บาท/คน)

เคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแลในช่วงเทศกาลผลไม้ทุเรียน-กลางสาด มาเป็นประจำทุกปี ประมาณ 3 ครั้ง/ปี

การมาปั่นจักรยานในครั้งนี้ ก็ทราบข้อมูลมาจากเพื่อนที่เป็นคนอุตรดิตถ์ พอดีมีเพื่อนอยู่ที่นี่นะ เวลาว่างท่องเที่ยวอะไร เขาก็จะชวนพี่มาเที่ยว อย่างมาคราวนี้ที่พี่มาปั่นจักรยานกัน ก็เพราะเพื่อนบอกมา เขาเห็นพี่กับครอบครัวชอบปั่นจักรยานกันนะ พี่ก็เลยพาครอบครัวมาเที่ยว

ไม่เคยพักค้างคืนในอำเภอลับแล แต่พักค้างคืนในตัวเมือง เพราะลับแลยังไม่ค่อยมีที่พักที่ดีๆ ถ้าเป็นรูปแบบโฮมสเตย์ อยากรู้ที่ดูดีหน่อย สะอาด มีมาตรฐาน มีบรรยากาศที่ดี ดิถีริมแม่น้ำ หรืออยู่ในสวน ก็น่าสนใจนะ จะได้ชมบรรยากาศธรรมชาติตอนกลางคืนด้วย น่าจะสวยไปอีกแบบ

ในอนาคตก็จะกลับมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแลอีก เพราะชอบมาชิมผลไม้อร่อย อาหารอร่อยชอบมาซื้อทุเรียน แล้วก็ชอบข้าวพันผัก อร่อยดี หากินได้ที่นี้ที่เดียว แถมราคาก็ยังถูกด้วย อาหารจานละ 10 บาท 20 บาท ก็ยังหากินได้จากที่นี่”

ความต้องการและความสนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีลักษณะเที่ยวแล้วได้ทำบุญด้วย ทานอาหารพื้นบ้าน ได้เรียนรู้เกี่ยวกับหัตถกรรมพื้นบ้าน ประวัติของอำเภอลับแล การปั่นจักรยานท่องเที่ยวเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ กำลังได้รับความนิยม และโดยส่วนตัวก็ชอบ สนใจนะกับการปั่นจักรยานท่องเที่ยว เพราะไม่ต้องเร่งรีบมาก จะได้เห็นมุมมองที่แปลกใหม่ไปจากเดิม ก็จะมีกลุ่มที่ไปปั่นจักรยานด้วยกันบ่อยๆ เวลาที่มีทริปจะไปไหน ถ้าว่างเราก็จะไปด้วย คือมันนอกจากจะได้เรื่องของสุขภาพแล้ว ยังได้เจอกลุ่มเพื่อน พูดคุยทำกิจกรรมกัน สนุกดีนะ ชอบ

ความคิดเห็นต่อเส้นทางการปั่นจักรยานเป็นเส้นทางที่ที่น่าสนใจนะ จุดแวะเที่ยวเยอะดี ก็เลือกได้ ถ้ามีเวลา มีกำลังมาก ก็สามารถปั่นได้ทั้งวัน หรือถ้าอยากปั่นไปใกล้ๆ แถวๆ นี้ก็มีที่เที่ยว ที่

กินอยู่นะ ความน่าสนใจดูแล้วเส้นทางมันผ่านเข้าไปชุมชนต่างๆ ก็น่าจะสัมผัสกับวิถีชีวิตของลับแล อย่างแท้จริง แต่บ้านเมืองที่นี่ก็ดูแปลกไม่เหมือนที่อื่นแล้ว ปั่นไปชมวิวไป ไม่ต้องเร่งรีบ แบบมาใช้ชีวิตแบบ Slow Life บ้าง ก็ดีนะ

สถานที่ท่องเที่ยวที่เคยไปมา มาเที่ยวครั้งนี้ได้ปั่นไปตามถนนข้าวแคบ ก็มีความเป็นเอกลักษณ์ที่ชาวบ้านทำข้าวแคบกัน แล้วก็เอามาขายหน้าบ้านเลย ก่อนหน้านี้ไปแวะม่อนลับแลมาประทับใจกับบรรยากาศ เป็นร้านอาหารของฝากและพิพิธภัณฑสถาน รวมไว้อยู่ที่เดียวกัน เล็กๆ น่ารักดี แล้วก็เคยไปกินก๋วยเตี๋ยวรักไอดิม เพื่อนแนะนำมา อาหารที่นี่ราคาถูกดี ค่าครองชีพยังต่ำ ผู้คนที่นั่นก็ใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย ทำมาหากินกันง่ายๆ ที่บ้านของตัวเองดี ไม่ต้องไปไหนไกลเลย ผู้คนก็เลย อธิยาศัยดี เคยไปถามทางขอความช่วยเหลือ เขาก็ช่วยดีนะ ดูพวกเขามีความสุขกับชีวิตกันดี

ก็ควรมีหลายๆ เส้นทางให้นักท่องเที่ยวได้เลือก สำหรับคนที่มีเวลามาก ปั่นได้ไกลหน่อย ก็อาจจะปั่นไปได้ถึงน้ำตกแม่พูลเลยก็ได้ แต่ถ้าสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไป ระยะทางไม่ต้องไกลมาก ชัก 5 - 10 กิโลเมตร น่าจะกำลังพอดี ปั่นไปเที่ยวกันแบบไม่ต้องเร่งรีบ เน้นการมาเที่ยวอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้ได้ประสบการณ์ต่างๆ อย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะอื่นๆ เส้นทางจักรยานควรมีป้ายบอกทางเป็นระยะๆ ต้องทำแผนที่ให้ชัดเจน พร้อมกับมีข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวและร้านค้าต่างๆ เช่น เวลาเปิด-ปิด ตั้งอยู่ตรงไหน มีอะไรบ้าง เพื่อเป็นข้อมูลให้กับนักท่องเที่ยวจะได้วางแผนการปั่นจักรยานได้ ต้องระมัดระวังในการปั่นจักรยานในทางโค้ง ทางแคบ ซึ่งค่อนข้างมีเยอะ อีกเรื่องคือ ที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวขณะ ตอนจะไป ยืมจักรยานนะ รอนาน ไม่มีใครอยู่เลย แล้วก็ดูไม่มีระบบเลย อย่างจิ้งก็เอาจักรยานไปขี่กันเฉยๆ ได้เลย สภาพจักรยานก็ดูไม่ค่อยดีเท่าไร คือ แค่อัปได้ก็แล้วกันนะ ถ้าปั่นไกลๆ อาจจะไม่ใช่สะดวก พนักงานที่อยู่ประจำก็ยังคงดูเป็นเด็กๆ อยู่เลย ก็ไม่เห็นแนะนำอะไรเลย ไม่น่าจะรู้อะไรมาก บอกว่าจะมายืมจักรยาน เขาก็บอกให้เซ็นชื่อแล้วเอาไปได้เลย น่าจะต้องปรับปรุงในส่วนนี้ด้วยนะ ถ้าจะมีการพัฒนาเส้นทางจักรยานอย่างจริงจัง ต้องเตรียมพร้อมรับมือกับนักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มมากขึ้น

กลุ่มที่ 2: นักท่องเที่ยวที่ยืมจักรยานที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตำบลศรีพนมมาศ
นักท่องเที่ยวคนที่ 4: เพศหญิง อายุ 28 ปี ที่อยู่ จังหวัดพิษณุโลก

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการปั่นจักรยานท่องเที่ยว

ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยว มาที่นี่เป็นครั้งแรก

พฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

เพิ่งเคยมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแลเป็นครั้งแรก ก่อนหน้านี้เคยมาเที่ยวภูสอยดาว แล้วก็ได้ยินเรื่องราวของเมืองลับแลมานานแล้วว่าเป็นเมืองที่มีแต่ผู้หญิง และเมืองที่ห้ามพูดโกหก ก็เลยอยากมาเห็นเมืองลับแลของจริงว่าเป็นอย่างไร แล้วพอตีวันนี้ว่างๆ ก็เลยชวนเพื่อนมาเที่ยวกัน เดินทางมากับเพื่อนอีก 4 คน นั่งรถไฟฟรีมาจากพิษณุโลก ค่าใช้จ่ายก็จะเป็นค่ารถจากในเมืองเข้ามาลับแล ค่าอาหาร และซื้อของฝาก น่าจะไม่เกินคนละ 500 บาท

มีการหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เห็นในเว็บ pantip ที่มีคนมาปั่นจักรยานกัน ส่วนที่เที่ยวอื่นๆ ก็ยังไม่ค่อยรู้จัก ไม่ค่อยประชาสัมพันธ์หรือเปล่า หรือเราไม่รู้เองก็ไม่รู้ซี

ไม่ได้พักค้างคืนในอำเภอลับแล เนื่องจากมาเที่ยวครั้งนี้น้อย ตั้งใจมาปั่นจักรยานเที่ยวเล่น เย็นก็จะกลับแล้ว ก็เลยยังไม่อยากค้างคืน แต่ก็สนใจการพักโฮมสเตย์ น่าจะบรรยากาศดี ว่างโอกาสหน้าจะมาเที่ยวอีก ถ้าราคาไม่เกิน 500 บาท น่าจะกำลังดี

สถานที่ท่องเที่ยวที่ได้มาท่องเที่ยวในอำเภอลับแลในครั้งนี้ตามเส้นทางจักรยาน เริ่มจากประตูเมืองลับแล แวะทานอาหารกลางวันที่มีอนลับแล เที่ยวน้ำตกแม่พูล ขากลับผ่านอนุสาวรีย์เจ้าฟ้าฮ่ามกุมาร วัดทองลับแล ชมบรรยากาศทุ่งนาและภูเขา

ประทับใจการมาท่องเที่ยวในครั้งนี้ เพราะเป็นเส้นทางปั่นจักรยานที่ปั่นง่าย มีแผนที่และป้ายบอกทางตลอดเส้นทาง ได้ชมบรรยากาศวิวทิวทัศน์สวยๆ ของภูเขา ทุ่งนา ชมบ้านเรือนเก่าๆ ได้ทานอาหารอร่อยๆ ที่สำคัญคือ เป็นการมาท่องเที่ยวที่ไม่ต้องใช้จ่ายเงินมากมายเลย แต่ได้บรรยากาศสุดๆ อิ่มเอมใจมาก แต่อากาศร้อนไปหน่อย ถ้าในอนาคตจะมาอีกครั้ง คงจะมาปั่นจักรยานอีก แต่คงต้องเป็นช่วงอากาศเย็นๆ น้อย บรรยากาศน่าจะดีกว่านี้ และก็รู้สึกว่ายังมีอีกหลายที่ที่ยังไม่ได้ไปเที่ยว เช่น อยากไปเห็นสวนทุเรียน อยากไปดูเขาชนส่งผลไม้กัน

ความต้องการและความสนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีลักษณะน่าเที่ยว แล้วได้ศึกษาวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้นๆ ศึกษาความเป็นอยู่ และสนใจการท่องเที่ยวโดยการปั่นจักรยานด้วยเพราะเป็นการออกกำลังกาย การได้มาปั่นจักรยานกับเพื่อนๆ ปั่นกันหลายๆ คน น่าจะสนุกดีลับแลก็มีที่เที่ยวเยอะนะ เป็นเมืองประวัติศาสตร์แล้วก็มีวัดสวยๆ เยอะ

เส้นทางปั่นจักรยานที่น่าเสนอ ก็ดูน่าสนใจนะ เพราะดูแล้วมีเส้นทางให้แวะเที่ยวหลายจุด ชอบแบบชมบรรยากาศเมืองลับแล ได้แวะกินอาหารอร่อยๆ ชมธรรมชาติทุ่งนา อยากมาสัมผัสกับวิถีชีวิตของคนลับแลจริงๆ เที่ยวภายในวันเดียวก็น่าจะได้ครบทุกที่ อย่างวันนี้ก็ปั่นไปถึง

น้ำตกแม่พูลมาเลย ไม่คิดว่าจะไปถึง ก็ปั่นไปเรื่อยๆ กับเพื่อน เพลินดี เหนื่อยก็แวะพักไปเรื่อย ปั่นได้สบายๆ เลย แต่อยากให้ม่มีร้านกาแฟ หรือจุดพักจักรยานระหว่างทาง แบบว่ามีจุดให้เติมลม หรือมีร้านซ่อมจักรยานอยู่ในเส้นทางจักรยาน เพราะว่าวันนี้ที่ปั่นไป จักรยานก็ไม่ค่อยดีแต่ก็ยังพอปั่นไปได้ ก็เลยคิดว่าถ้าระหว่างทางเกิดอุบัติเหตุอะไรขึ้นมา แล้วปั่นจักรยานมาจะทำกันอย่างไร

สถานที่ท่องเที่ยวที่ได้ไปมา ประทับใจทุกที่ เพราะมาเป็นครั้งแรก น้ำตกแม่พูลก็ดูเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของคนในชุมชนดี เห็นเด็กๆ มาเล่นน้ำกันเยอะ มีมาแบบปิกนิกกันก็เยอะได้ลองกินอาหารแปลกๆ อย่างข้าวพันผัก ก็แปลกๆ ดินะ ไม่เคยกินมาก่อน เขาบอกว่ามีข้าวแคบอีก แต่ไม่กล้ากิน ชอบพิพิธภัณฑ์เมืองลับแล ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของเมืองลับแลดี มีจัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้สมัยก่อน ชอบบรรยากาศดี มาแล้วได้ความรู้เยอะดี แต่ก็ควรหากิจกรรมอะไรมาเรื่อยๆ นะ ตรงสนามหญ้าน่าจะเหมาะทำกิจกรรมต่างๆ ได้ ไม่งั้นคนก็จะเบื่อ เพราะเคยมาแล้ว ให้มาอีกก็ไม่มีอะไรแปลกใหม่นะ

ข้อเสนอแนะ บรรยากาศที่นี่ดี รวยล้นไปด้วยภูเขา อาหารอร่อย ราคาไม่แพง ควรรักษาระดับมาตรฐานและความเป็นเอกลักษณ์แบบนี้ไว้ คนขายต้องมีความซื่อสัตย์ เช่นเรื่อง ราคาที่พัก ค่าอาหาร ของฝาก ไม่ใช่ว่าพอนักท่องเที่ยวเยอะก็ขยับขึ้นราคาตาม อยากให้คงแบบนี้ไว้ให้มากที่สุด เพราะมันเป็นเสน่ห์และเอกลักษณ์ของเมืองลับแล แล้วก็อนาคตถ้ามีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวมากขึ้นก็ต้องดูแลในเรื่องของความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวด้วย แล้วก็อยากให้พัฒนาศูนย์บริการนักท่องเที่ยวให้ดีกว่านี้ เอกสารการท่องเที่ยวไม่ค่อยอัปเดตเลย อย่างเนี่ยปั่นจักรยานมาเหนื่อยๆ อากาศร้อนๆ ก็อยากมานั่งพักต็มน้ำเย็นๆ หน่อย ก็ไม่มีอะไรเลย แม้กระทั่งที่นั่งเล่นสำหรับนักท่องเที่ยวก็ยังมีเลย

กลุ่มที่ 3: นักท่องเที่ยวที่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล

นักท่องเที่ยวคนที่ 5: เพศชาย อายุ 42 ปี ที่อยู่ จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการปั่นจักรยานท่องเที่ยว

มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยว 2 ปี เคยไปปั่นจักรยานท่องเที่ยวที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โดยเป็นการจัดกิจกรรมของบริษัทโตโยต้าสำหรับลูกค้าเป็นหมู่คณะ เป็นการปั่นจักรยานชมเมืองเก่าและของดีในจังหวัดสุโขทัย และมีกิจกรรมการเล่นเกมส์ตามฐานต่างๆ ระยะเวลาในการปั่นจักรยานในครั้งนั้นประมาณ 3 ชั่วโมง ในช่วงบ่าย และเคยไปปั่นจักรยานท่องเที่ยวตามชายหาดบางแสน จ.ชลบุรี โดยเป็นการไปท่องเที่ยวกับครอบครัว 4 คน เป็นการปั่นจักรยานในเวลาเย็น เพื่อออกกำลังกาย ชมวิวดทะเล อากาศดีมาก ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง

การปั่นจักรยานท่องเที่ยวทำให้เรามีความสุข เพลิดเพลินกับการชมวิทิวทัศน์สองข้างทาง เป็นการออกกำลังกายทำให้เราแข็งแรง สุขภาพจิตดี ไม่ต้องเร่งรีบ อยากพักผ่อนไหนก็พักได้ ทำให้ได้เห็นสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ เป็นช่วงเวลาของการพักผ่อนของเราอย่างหนึ่ง

พฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

เคยมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแลในช่วงเดือนกรกฎาคม มาเที่ยวงานเทศกาลทุเรียนและผลไม้เมืองลับแล (มหัศจรรย์ทุเรียนหลง-หลินลับแล) เดือนกันยายนมาเที่ยวงานเทศกาลกลางสาด และเดือนกุมภาพันธ์มาเที่ยวงานนมัสการพระแท่นศิลาอาสน์ประจำปี โดยในแต่ละปีจะมาท่องเที่ยวประมาณ 3-4 ครั้ง

สาเหตุที่เลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล พอดีมาธุระ แล้วก็พาลูกมาเที่ยวด้วย จะได้สัมผัสกับธรรมชาติ ได้ไหว้พระทำบุญ ซึ่งก็มาเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว การเดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัว เป็นครอบครัวประมาณ 6 คน ค่าใช้จ่ายประมาณ 3,000 บาท (500 บาทต่อคน)

ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแลมาจากญาติที่อยู่ที่นี่ชวนกันมาเที่ยว แล้วก็เคยเห็นออกรายการโทรทัศน์บ้างนะ เกี่ยวกับทุเรียนหลง-หลินลับแลเห็นคนพูดถึงกันเยอะ

ไม่เคยพักค้างคืนในอำเภอลับแล ส่วนใหญ่จะพักในเมือง เนื่องจากเดินทางสะดวก หาของกินง่าย ในเมืองมีอะไรให้ทำมากกว่า โรงแรมก็สะดวกสบายดีกว่าที่ลับแล ก็เคยได้ยินมาว่าโรงแรมในลับแลราคาคืนละ 500 บาท ก็เคยไปดูอยู่นะ รู้สึกเฉยๆ จำนวนห้องก็น้อย ไม่ได้มีอะไรมาก แล้วก็ เป็นแบบโฮมสเตย์เลย ก็ไม่รู้ว่า เป็นแบบไหน อยากให้มีแบบรีสอร์ทบรรยากาศดีๆ บ้านเป็นหลังๆ วิวสวยๆ มีกิจกรรมให้ทำ สามารถทำอาหารกินกันเองได้ เหมือนกับได้มาพักผ่อนเต็มตัวธรรมชาติจริงๆ

ในอนาคตก็จะกลับมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแลอีกอย่างแน่นอนและจะมาเที่ยวทุกปี เพราะได้มาชิมผลไม้อร่อย อาหารอร่อยและถูก แล้วก็ที่ลับแล วัตเขอะดี แล้วแต่ละวัดก็มีความเป็นเอกลักษณ์ต่างกันไป ชอบบรรยากาศ ชอบท่องเที่ยวทำบุญตามวัดต่างๆ ถ้ามีเวลาว่าง ก็จะพาครอบครัวมาเที่ยวอยู่เรื่อยๆ อยู่แล้ว

ความต้องการและความสนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการท่องเที่ยวที่เที่ยวแล้วได้รับความสุข ไหว้พระทำบุญ เรียนรู้วิถีชีวิตของชาวบ้าน สินค้าพื้นบ้าน ทราบประวัติของวัด หมู่บ้าน อาหารการกิน ซึ่งมีความสนใจการปั่นจักรยานท่องเที่ยวมาก เพราะสนุกดีและชอบออกกำลังกายด้วย

ความคิดเห็นต่อเส้นทางการปั่นจักรยาน เเท่าที่ฟังก็น่าสนใจดี ผ่านวัดเยอะดี ชอบเที่ยววัด ยังไม่เคยปั่นจักรยานที่นี่ และก็จากที่เคยมาเที่ยวที่นี่หลายๆ ครั้ง ถนนหนทางก็ดูน่าจะปั่นง่ายอยู่ แต่ต้องอาศัยความระมัดระวัง บางที่ช่วงมีงานเทศกาลต่างๆ หรือตอนเย็นๆ รถก็เยอะอยู่ตรงถนนข้าวแคบก็เคยผ่านนะ จะมีร้านขายข้าวแคบอยู่ริมฟุตบาท ก็จะมีรถจอดซื้อกันเยอะ ก็ต้องระมัดระวัง สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ มีหลากหลายรูปแบบ แล้วแต่ที่ชอบแบบไหน เลือกแวะเที่ยวได้ตามชอบ

สถานที่ท่องเที่ยวที่เคยไป อย่างเช่น วัดดอนสัก มีบานประตูไม้สักสวยดี แต่เสียดายวัดอยู่รกไปหน่อย น่าจะมีป้ายข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวไม่ค่อยรู้จักนะ ตอนไปเที่ยวก็ไม่มีใครเลย เสียดายวัดดีๆ แบบนี้ น่าจะทำนุบำรุงให้ดีกว่านี้ ส่วนวัดท้องลับแลก็ดูเป็น Unseen Lablae ดินะ เพิ่งเคยได้ยินเหมือนกัน ยังไม่เคยไปเที่ยว ตรงม่อนอารักษ์เคยขับรถผ่านไปนะ ถ้าปั่นจักรยานไปถึงตรงนั้นก็ค่อนข้างไกลนะ ทางเป็นเนินเขาและโค้งเล็กน้อย เคยไปชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติม่อนลับแล มีร้านอาหารด้วยนะ ประทับใจที่นั่นะ ที่ส่งเสริมภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นแหล่งรวมงานฝีมือของชาวบ้าน แล้วก็บรรยากาศดี ร้านก๋วยเตี๋ยวรักไอดีม ร้านนี้เคยไปกินอร่อยดี ราคาไม่แพงชามละ 25 บาท แล้วก็ยังมีของหวานให้เลือกเยอะ เด็กๆ ชอบทานไอดีมกัน เคยไปกินตอนเที่ยง คนเยอะมาก เป็นร้านฮอตฮิตประจำลับแลก็ได้

ความต้องการและข้อเสนอแนะอื่นๆ ได้แก่ ป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยวไม่ค่อยมีเวลามาเที่ยวที่นี่ อาศัยว่าญาติพามา หรือไปก็เปิด google map มา ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ค่อยรู้จักขับรถหลงได้ เเท่าที่ฟังดูลับแลก็มีที่เที่ยวเยอะนะ แต่คนยังไม่ค่อยรู้จัก ก็อยากให้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้วย อย่างวัดดอนสักที่เคยไปมา ก็ขาดการดูแล ปล่อยให้ดูรกร้างน่ากลัว ไม่น่าไปเที่ยว ทั้งที่ๆ มีสิ่งสวยงามอยู่ภายใน เสียดาย

กลุ่มที่ 3: นักท่องเที่ยวที่ไม่เคยปั่นจักรยานท่องเที่ยวในอำเภอลับแล

นักท่องเที่ยวคนที่ 6: เพศหญิง อายุ 27 ปี ที่อยู่ จังหวัดแพร่

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการปั่นจักรยานท่องเที่ยว

มีประสบการณ์ในการปั่นจักรยานท่องเที่ยว 1 ปี ก่อนหน้านี้ได้ไปปั่นจักรยานกับ ททท. ตามโครงการ “ปั่น เนิบ เนิบ” ที่จังหวัดแพร่และน่าน ก็ปั่นกันเป็นหมู่คณะประมาณ 10 คน ตามแผนที่ท่องเที่ยวเส้นทางจักรยาน ผ่านวัดต่างๆ ร้านค้า และสถานที่ท่องเที่ยว ระยะเวลาในการปั่นจักรยานประมาณ 3 ชั่วโมง ตั้งแต่สายๆ ถึงบ่าย ปั่นไปเที่ยวไป พักทานอาหาร และทำกิจกรรมอื่นๆ ด้วย ปกติก็จะปั่นเที่ยวเล่นเป็นประจำในวันเสาร์-อาทิตย์ ในช่วงเย็นกับกลุ่มเพื่อน

ซึ่งชอบการปั่นจักรยาน ยิ่งปั่นกันหลายๆ คน สนุกดี ปั่นไปเที่ยวไป ได้เห็นวิวทิวทัศน์ มุมมองที่แปลกใหม่ไปจากเดิม ไม่ต้องเร่งรีบ ปั่นไปเรื่อยๆ ยิ่งถ้าอากาศดีๆ ยิ่งชอบ

พฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

สาเหตุที่เลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแล วันนี้เพื่อนชวนมา อยากมากินข้าว พันผักกัน มาซื้อผลไม้ แล้วก็เลยไปวัดทำบุญชะหน้อย ก็เดินทางสะดวกดี ไม่ไกลจากบ้าน ขับรถใช้เวลาประมาณชั่วโมงครึ่ง ก็แวะเที่ยวไปเรื่อยๆโดยมาครั้งนี้มากับเพื่อนอีก 3 คน ขับรถกันมา

มาท่องเที่ยวในอำเภอลับแลเป็นประจำทุกปี จะมาทำบุญกับครอบครัว และมาช่วงที่ทุเรียนออก ชอบมาซื้อทุเรียน

ไม่ค่อยทราบข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแลมากนัก เคยเห็นตามป้ายโฆษณาเวลาที่มีจัดงานอะไรก็ตาม ที่ศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยวของแพร์ ก็มีโปสเตอร์บ้าง เพราะส่วนใหญ่มาเที่ยวเรื่อยๆ อยู่แล้ว ถ้างานที่จัดเป็นประจำ เราก็จะรู้ล่วงหน้าว่ามีงานอะไรบ้าง

ไม่เคยพักค้างคืนในอำเภอลับแล เพราะสามารถเดินทางกลับไปกลับได้ จะมาเที่ยวแค่วันเดียวก็เดินทางกลับแล้วมันไม่ได้มีอะไรให้เที่ยวมากนัก มาถึงสายๆ กินข้าวเสร็จ เที่ยวจนเที่ยงนี้ บ่ายๆ ก็กลับแล้วเคยได้ยินนะ โสมสแตย์ แต่ก็ยังไม่เคยเห็นว่าเป็นอย่างไร และไม่เคยพักแบบโฮมสแตย์ด้วย ถ้าที่พักดี ราคาไม่แพงมาก ก็น่าสนใจ แล้วมีกิจกรรมอะไรให้ทำ มีที่เที่ยวนอื่นๆ ก็อยากจะมาลองพักดูนะ

ในอนาคตก็จะกลับมาท่องเที่ยวในอำเภอลับแลอีก เพราะมาเที่ยวทำบุญทุกปีกับครอบครัวอยู่แล้ว และชอบมาซื้อทุเรียนหลง-หลินลับแล

ความต้องการและความสนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยการปั่นจักรยานท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการท่องเที่ยวชมวัด ชมวิถีชีวิตชุมชนต่างๆ พร้อมกับได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยวนั้นสนใจการปั่นจักรยานท่องเที่ยวมาก เพราะชอบปั่นจักรยานอยู่แล้วเป็นการเที่ยวที่แบบสบายๆ ชิวๆ และได้ออกกำลังกายด้วย

ความคิดเห็นต่อเส้นทางจักรยาน ดูน่าสนใจมาก เป็นเส้นทางที่ระยะทางไม่ไกลเกินไปนัก คิดว่าตัวเองน่าจะปั่นไหว สามารถปั่นเป็นกลุ่มได้ ปั่นได้ทุกเพศ ทุกวัย ดูแล้วน่าจะเส้นทางสบายๆ ชิวๆ มีจุดแวะเที่ยวเยอะดี ทั้งวัด ร้านของกิน ที่พักภัณฑต่างๆ แบบว่าเที่ยวได้ครบรสเลย ฟังแล้วก็อยากจะมาปั่นนะ เดี่ยวจะไปชวนเพื่อนๆ มาปั่นที่นี่

สถานที่ท่องเที่ยวที่เคยไป อย่างถนนข้าวแคบ ชอบไปซื้อข้าวแคบนะ หากินได้ที่นี้ที่เดียว เดี่ยวนี้มีหลายรสชาติให้เลือก เคยไปวัดม่อนปรางค์ ไปทำบุญ เพิ่งรู้ว่าตรงนั้นมีอุโมงค์ลีลาวดี เห็นเป็น ต้นไม้ใหญ่ดูร่มรื่นดี แต่ไม่รู้ว่าเป็นต้นลีลาวดีไม่เคยเห็นมันออกดอก ก็น่าจะมีป้ายติดไว้ละ ถ้าจะทำเป็น จุดท่องเที่ยว ก็ควรไปโรมทช่วงไหนที่ดอกบานให้คนมาถ่ายรูปน่าจะสวยงาม เหมือนกับดอกพญาเสือโคร่งแถวบดอยนะ แล้วก็ร้านม่อนลับแล อาหารอร่อย มีของฝากพวกผ้าทอพื้นเมือง ร้านบรรยากาศดีมองไปเห็นทุ่งนาและภูเขารายล้อม ชอบไปกินอาหารกันที่นั่น

ความต้องการและข้อเสนอแนะอื่นๆ ได้แก่ เรื่องของป้ายบอกทางยังไม่ค่อยชัดเจน ตัวเล็กเกินไป คือ ถ้าขับรถมาเร็วๆ มองไม่เห็น บางป้ายก็มีต้นไม้บังแต่อาศัยว่ามาบ่อยก็เลยรู้ว่าอยู่ตรงไหน ในส่วนของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างวัด ก็ไม่มีป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวเลย ถ้าจะเป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมก็ควรจะต้องมีสิ่งเหล่านี้ด้วยให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ บางวัดก็ไม่สะอาดเลย ควรดูแลรักษาความสะอาดด้วย อยากให้แต่ละจุดที่ท่องเที่ยวมีกิจกรรมทำมากกว่านี้ นอกเหนือจากการไปเที่ยวชมเพียงอย่างเดียว อย่างเช่น ได้เรียนรู้การทำข้าวแคบ ข้าวพันผัก

บทสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

เจ้าหน้าที่ของรัฐคนที่ 1 ชื่อ-นามสกุล: นายเจษฎา ศรีดิษฐ์

ตำแหน่ง: นายกเทศมนตรีตำบลศรีพนมมาศอำเภอลับแล

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

การท่องเที่ยวในลับแลเพิ่งจะมาบูมในช่วง 1 - 2 ปีนี้ (ตั้งแต่พิพิธภัณฑสถานเมืองลับแลสร้างเสร็จ) เพราะพอสร้างเสร็จ หลากๆ หน่วยงานเข้ามาจับงานนี้กันหมดเลย มันมีเหตุแรงจูงใจที่ทำให้ ออกทีวีได้ตลอดเวลา กลายเป็นสิ่งที่เสริมแรงกัน ทีนี้ทุกช่องมาถ่ายทำหมด ทำให้เกิดยานการค้า ธุรกิจหลายส่วน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมครัวเรือนเติบโตไปด้วยดี คนไม่ต้องหนีไปไหน อยู่ที่บ้านก็ขายของได้ เด็กรุ่นใหม่ก็มีมาเปิดร้านกาแฟมากขึ้น ซึ่งก็เป็นคนลับแลทั้งหมด ซึ่งแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวที่อื่นๆ ที่มีักจะเป็นนักธุรกิจจากที่อื่นไปลงทุน ทำให้เกิดปัญหาคนภายในทุกข นักท่องเที่ยวสนุก แต่ที่นี้จะเน้นให้เป็นคนลับแล มีการสอนสั่งให้องค์ความรู้ มันจึงน่าจะเกิดความยั่งยืนมากกว่า ในส่วนของเทศบาลจะใช้วิธีการบริหารจัดการดูแลในเรื่อง 1. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 2. การแก้ปัญหาให้รวดเร็ว จะทำแบบราชการไม่ได้ เช่น ไฟดับ จะรอให้เซ็นต่อนุมัติหลายๆ วันไม่ได้ พอ

เป็นเมืองท่องเที่ยวแล้วต้องทันที และการรองรับในส่วนของอาเซียนด้วย ตั้งรับให้ดี ๆ มีการนำวัฒนธรรมของเราให้มันแข็งแกร่งกว่าที่อื่นๆ

การท่องเที่ยวในอำเภอลับแล ถ้าเทียบกับสมัยก่อน ตอนนี้นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับเมืองลับแลมากขึ้น เนื่องจากกว่าเมืองลับแลเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญของการพัฒนาจังหวัด เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม เมื่อ 5 ปีที่แล้ว ดั้งนั้น หลายๆ อย่างก็เกิดขึ้น ซึ่งแต่ละท้องถิ่นก็ร่วมมือกันทำในหลายส่วน ในส่วนของทางเหนือ อย่างอำเภอลับแลก็มีผลไม้ที่มีชื่อเสียงอย่างทุเรียนหลงลับแล หลินลับแล ซึ่งในส่วนของตำบลศรีพนมมาศ ก็หยิบตำนานของเมืองแม่หม้ายมาขาย และในปี 2559 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจะมีแคมเปญใหม่ขึ้นมา ซึ่งต่อเนื่องมาจากของปี 2558 ในแคมเปญ “12 เมืองต้องห้ามพลาด” ในปีหน้าก็จะเป็นแคมเปญ “24 เมือง เรื่องราวเขาเล่าว่า” ดังนั้นเมืองลับแลจะใช้คอนเซ็ปต์ของ “เมืองห้ามพูดโกหก เมืองแห่งสัจจะวาจา” เข้าไปอยู่ในแคมเปญของททท. ในปี 2559 ประกอบกับเทศบาลตำบลศรีพนมมาศมีการส่งเสริมในเรื่องของอาชีพ มีการตั้งกลุ่มข้าวแคบ ข้าวพันผัก เรื่องของอาหารเยอะเยอะไปหมด ซึ่งเป็นความโดดเด่นทางด้านวัฒนธรรมของเมืองลับแลที่มีมานานแล้ว เป็นเมืองของอาหาร

แนวโน้มการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่เป็นการเรียนรู้ภูมิปัญญาของชาวบ้าน เช่น การทำผักกาดดอง การทอผ้า ซึ่งที่ลับแลมีมาก ซึ่งทัวร์ส่วนใหญ่ชอบมาท่องเที่ยวแบบนี้ การได้เรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เช่น ไปเที่ยวที่ตำบลหัวดง นักท่องเที่ยวก็อยากจะชิมทุเรียนหลงลับแล ชาวบ้านก็จัดทุเรียนไว้ให้ พอไปถึงก็ได้กิน ซึ่งถือว่าเป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ไม่ใช่การไปดูของเก่าเพียงอย่างเดียว ไปดูแหล่งการประกอบอาชีพว่าเป็นอย่างไร นักท่องเที่ยวก็จะได้รับทั้งความสนุกและความรู้ด้วย รวมถึงการมีเส้นทางจักรยาน คนปั่นจักรยานท่องเที่ยวก็ไปดูข้าวพันผักทำอย่างไร การฝึกทำข้าวแคบ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชอบรูปแบบนี้

ที่พักโฮมสเตย์มีหลากหลายรูปแบบ ต่อไปถ้ามีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ต้องมีการเตรียมตัวในเรื่องของที่พัก ปัจจุบันที่พักรองรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 200 คน มีทั้งรูปแบบรีสอร์ท กึ่งโฮมสเตย์ คอนเซ็ปต์โฮมสเตย์คือ กินนอนอยู่บ้านเขา แต่ไม่มีอาหารให้ เพราะมาที่นั่นตอนเช้าก็ต้องไปดูบรรยากาศ ตลาดสดเป็นอย่างไร ชื่อของ ไปดูอาหารท้องถิ่น ไม่ต้องไปทำกินเอง โดยส่วนใหญ่จะนำบ้านที่ไม่มีคนอยู่มาทำเป็นโฮมสเตย์แบบขึ้นมาใหม่ พวกบ้านเก่าๆ โบราณ ทำจัดเป็นห้องๆ นอนได้หลายคน มีแอร์ ห้องน้ำในตัว ค่าใช้จ่ายคิดเป็นรายหัวประมาณ 150 บ. แต่ถ้าเป็นรีสอร์ท คิดเป็นห้องห้องละ 500 - 700บ. มีอาหารเช้าให้ (กาแฟ)

ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ในเขตอำเภอ
ลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

เมืองลับแลมีจุดเด่นวัฒนธรรม 8 วิถี ได้แก่ วัฒนธรรมด้านที่อยู่อาศัย ภาษา อาชีพ การแต่งกาย อาหาร ศิลปะท้องถิ่น ประเพณี และความเชื่อ ทั้งหมดนี้เป็นวิถีการดำเนินชีวิตของคนลับแลสามารถนำมาขายได้ คือ คนลับแลมีหลายเชื้อชาติมาผสมกัน ประกอบด้วยเชียงแสน ล้านช้าง (ลาว) และเชื้อสายจีน คนไทยกลาง เพราะฉะนั้น 8 วิถี เป็นการผสมผสานระหว่าง 4 เชื้อชาติ กลายเป็นอัตลักษณ์ของชาวลับแล

วัฒนธรรมเรื่องของชนชาติ เกิดจากหลายๆ ชนชาติมารวมตัวกัน ดังนั้นก็เลยเกิดการผสมผสานของวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ของเมืองลับแลเกิดขึ้นในแต่ละด้านๆ ทำจนกลายเป็นว่าวันนี้คนเข้ามาเมืองลับแลมากเป็นพิเศษ จะเห็นได้จาก 1. ผู้ที่เข้ามาอยู่ในกลุ่มสตรีชาวแคบประมาณ 200 กว่าราย ปัจจุบันมีส่งขายทั่วไป ไม่ว่าจะต่างจังหวัด มีวางขายข้างทางที่เขารับไปขายอีกมากมาย แอปไม่พอขาย 2. ร้านอาหารเกิดขึ้นจำนวนมาก ซึ่งเรามีถนนสายอาหารเยอะมาก ทุกวันขายดีหมด โดยเฉพาะช่วงเสาร์-อาทิตย์ และเทศกาล เกิดรถติดในเมืองลับแล ซึ่งไม่เคยมีมาก่อน ประกอบกับเทศบาลตำบลศรีพนมมาศก็ได้สร้างพิพิธภัณฑ์เมืองลับแลที่ชุ่มประตูเมือง กลายเป็นจุดไฮไลท์ เกิดเป็นย่านธุรกิจขึ้นมาใหม่ ทำให้ตอนนี้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยอะพอสมควร

กิจกรรมการปั่นจักรยานท่องเที่ยว มีมาประมาณ 3 ปี จุดเริ่มต้นมาจากการสร้างยุทธศาสตร์อนุรักษ์วัฒนธรรม เพราะเมืองลับแลเป็นแหล่งอารยธรรมเก่า ซึ่งจริงๆ การขี่จักรยานในเมืองลับแลมีมานานกว่า 20 ปีแล้ว เรียกว่า “โครงการสร้างบ้านแปลงเมืองลับแล” เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ต้องเริ่มจากสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในด้านการศึกษา สร้างอาชีพให้กับชุมชน ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี ก่อนที่จะให้คนข้างนอกเข้ามา ต้องสร้างรากเหง้าให้กับคนรุ่นหลัง ให้รู้ที่มาที่ไปของตัวเอง ผลตอบรับจากการมีเส้นทางจักรยาน คือ ประชาชนทั่วไปยังไม่ค่อยกระตือรือร้นนักท่องเที่ยวยังจำกัดอยู่ในวงแคบจะเป็นกลุ่มคนที่ชอบความสนุกสนานและผจญภัย ซึ่งจะมีกลุ่มนักปั่นจากในเมืองเข้ามาอำเภอลับแลช่วงเช้า-เย็นทุกวัน ทำให้ร้านค้าเกิดขึ้นมาก ร้านกาแฟเปิดตั้งแต่ตี 5 เพื่อรองรับนักปั่นจักรยาน นักท่องเที่ยวบางกลุ่มก็จะขับรถยนต์แล้วเอาจักรยานใส่รถมาปั่นเอง บางกลุ่มก็มาเอาจักรยานที่ทางเราจัดไว้ให้ขี่ท่องเที่ยว ใช้แค่บัตรประชาชนแล้วติดต่อที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวได้เลยฟรี ซึ่งจะมีแผนที่เส้นทางจักรยานให้ นักท่องเที่ยวก็จะปั่นกันเอง ในอนาคตก็จะมีการพัฒนาเส้นทางจักรยาน กำลังศึกษาเส้นทางใหม่ๆ ระหว่างในเมืองมายังลับแล เป็นเส้นทางใหญ่ประมาณ 20 กิโลเมตร นอกจากนี้ ยังมีงบประมาณสำหรับเส้นทางจักรยานภายในชุมชนอีก ซึ่งมองว่าตำบลศรีพนมมาศมีความเหมาะสมที่สุด มีการออกทีวี เป็นเมืองแห่งจักรยาน จึงได้งบประมาณมา 4.5 ล้านบาท น่าจะเสร็จในอีก 4-5 เดือนข้างหน้า

อุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองลับแล คือ ความร่วมมือของภาครัฐต่อชุมชน เพราะข้าราชการยังไม่เข้าใจในการบริการสาธารณะในเรื่องของการท่องเที่ยว ยังยึดติดความเป็นราชการสูง เป็นปัญหาที่สำคัญ เช่น เกิดเหตุการณ์ไฟดับ ต้องรอนานกว่าจะมาแก้ไข

เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาเยอะมากขึ้น เกิดเงินสะพัดเพิ่มขึ้นจากเดิมเป็นอย่างมาก หลายเท่าตัวจาก 2-3 ปีที่แล้ว จำนวนนักท่องเที่ยวมากกว่าวันละ 100 คน เพราะนอกจากจะมาเป็นกรุ๊ปทัวร์แล้วยังมาในรูปแบบครอบครัว โดยเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุด แต่คนส่วนใหญ่มาเที่ยว ไม่ค่อยได้มาพักค้างคืน กลุ่มที่มาพักส่วนใหญ่จะมาเป็นคณะ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาเที่ยวแค่วันเดียว แต่ปีหน้าน่าจะดีขึ้น จากการที่ ททท. เข้ามาจับงานนี้ เราคือ 1 ในหลายๆ พันเมืองที่เขาเลือกมาเหลือแค่ 24 เมือง กลายเป็น 24 เรื่องราว เขาเล่าว่า แล้วของเราน่าจะเป็นระดับต้นๆ ของ 24 เมือง โครงการนี้เริ่มปี 2559 ตอนนั้นเริ่มมีผู้สื่อข่าวเข้ามาทำข่าวแล้วมาจากกรุงเทพฯ มาอนที่ลับแล มาชิมลางก่อน อย่างตอนนี้ก็ทยอยออกทีวีทีละครั้งชั่วโมง ปลายปีนี้ก็จะมีแถลงข่าวที่กรุงเทพฯ ด้วย เพราะฉะนั้นเมืองลับแลตั้งแน่นอน รับรองใครก็ต้องมา

เจ้าหน้าที่ของรัฐคนที่ 2 ชื่อ-นามสกุล: นางปณนุช ทองซัน

ตำแหน่ง: ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การท่องเที่ยว อบต.แม่พูล (รับผิดชอบการท่องเที่ยวในตำบลแม่พูล)

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

จำนวนนักท่องเที่ยวมีมากขึ้นกว่าแต่ก่อน เพิ่มขึ้น 30-50% เฉลี่ยวันละ 20 คน เดือนละ 600 คน ประมาณ 7,200 คน ต่อปี เป็นจำนวนนักท่องเที่ยวเฉพาะในตำบลแม่พูล แต่ถ้าเป็นตำบลศรีพนมมาศจะเยอะกว่า ถ้าเทียบสัดส่วน นักท่องเที่ยวจะมาเที่ยวในตำบลศรีพนมมาศประมาณ 80% อีก 20% เป็นนักท่องเที่ยวในตำบลแม่พูล ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวมาเที่ยวตำบลศรีพนมมาศแล้ว ก็อาจจะมาเที่ยวตำบลแม่พูลต่อ

เทศกาลประเพณีของเมืองลับแล ได้แก่ ทุกวันเสาร์จะมีถนนวันวาน จัดโดยเทศบาลตำบลศรีพนมมาศ สามารถมาเดินเล่นช้อปปิ้งได้ เทศกาลงานวัดพระแท่นศิลาอาสน์จัด 7 วัน นักท่องเที่ยวก็จะเยอะ เทศกาลอัฐมีบูชา คือ การเผาเพลิงพระศพพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นประเพณีที่มีแห่งเดียวในโลก เทศกาลมหัศจรรย์หลง-หลินลับแล เทศกาลแห่น้ำขึ้นโลง ของตำบลฝายหลวง เป็นประเพณีเก่าแก่ตั้งแต่สมัยเชียงแสน ซึ่งช่วงเทศกาลเหล่านี้นักท่องเที่ยวก็จะเยอะเป็นพิเศษ ที่พักโฮมสเตย์ต่างๆ เต็ม

การท่องเที่ยวของตำบลแม่พูลมีแบบผจญภัย คือ มีทริปเที่ยวบนดอย ต้องใช้รถออฟโรดวนรอบภูเขา 25 กิโลเมตร ซึ่งการจะท่องเที่ยวแบบนี้ต้องติดต่อที่ อบต.แม่พูล เท่านั้น เพราะไม่

สามารถให้ขึ้นเองได้ ข้างบนมันเป็นสวน ถ้าคนขึ้นไปเยอะอาจจะทำให้เกิดปัญหาตามมา เช่น ไปก่อไฟบนดอย โดนข่มขืน ถ้ามากัน 2-3 คน แล้วอยากทำตัวเป็นชาวสวน ทางเราก็จะส่งไปให้ชาวสวนดูแล มีกิจกรรมสอนทำยรมอเตอร์ไซด์ชาวสวนวนรอบภูเขาาราคา 400 บาท ถ้าเป็นรถออฟโรดวนรอบภูเขาคิดราคา 1,500 บาท

แคมเปญการท่องเที่ยวของ ททท. ในปี 2559 ได้บรรจุเมืองลับแลเป็นหนึ่งใน 24 เมืองของโครงการ “เขาเล่าว่า” กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายคือ กลุ่มผู้สูงอายุที่เกษียณ มีเงินและมีเวลา กลุ่มคนที่แต่งงานแต่ยังไม่มียู และกลุ่ม Gen Y ที่ทำงานมีกำลังซื้อ ถ้าเป็นการท่องเที่ยวในอดีตของเมืองลับแล นักท่องเที่ยวจะเป็นกลุ่มคนที่ท้องถิ่นภายในจังหวัด ทำให้ในอนาคตเมืองลับแลจะดั่งเป็นเหมือนเมืองปายและเชียงใหม่ เกิดเป็นกระแสการท่องเที่ยวแบบ slow life ใช้เวลานานเมืองลับแล เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว โครงการนี้เป็นโครงการแรก ในอดีตยังไม่เคยมีมาท่องเที่ยวเมืองลับแล การทำการตลาดของ ททท. คือ พอที่หนึ่งบูม ก็ต้องไปหาแหล่งที่เที่ยวใหม่ เมืองลับแลเปรียบเสมือนสินค้าของเขา ก็ต้องหาเรื่องมาทำการตลาด พอหมดโครงการเขาก็ไปแหล่งที่ใหม่ไปเรื่อยๆ คนที่เป็นเจ้าของพื้นที่ต้องฉลาดอยู่ วิถีชีวิตของเรา คือ มีรายได้จากการขายผลไม้เป็นสิ่งที่ยั่งยืนเป็นหลักแล้ว การท่องเที่ยวเป็นอาชีพเสริม ไม่ใช่อาชีพหลัก จะเน้นเรื่องการพัฒนาผลไม้ให้มีคุณภาพดีเพื่อส่งออกมากกว่า คือ จะเน้นเรื่องการเกษตรมากกว่า

เนื่องจากอำเภอลับแลอยู่ใกล้กับอำเภอเมือง ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่ค่อยมานอนที่ลับแล มาเที่ยวแบบเดียว ก็กลับไปนอนในเมือง เว้นแต่นักท่องเที่ยวที่ต้องการมาพักโฮมสเตย์จริงๆ ไม่อยากพักโรงแรมทั่วไป อยากมาสัมผัสชีวิตชาวสวน ซึ่งแนวโน้มมีมากขึ้น เพราะจากกระแส Slow life แล้วโฮมสเตย์แบบที่ได้นอนกับชาวบ้านจริงๆ มันไม่ค่อยมี จะมีแค่ในตำบลแม่พูล คนต้องการดื่มด่ำกับบรรยากาศ นักท่องเที่ยวที่มาพักโฮมสเตย์มีทุกประเภททั้งขับรถมาเองและเหมารถมา สิ้นเดือนนี้ก็จะมียูกลุ่มนักศึกษา 20 คน อยากมาชมบรรยากาศโฮมสเตย์และทำกิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวต้องตั้งใจมาเที่ยวที่นี่ ช่วงเสาร์-อาทิตย์ ที่พักมักเต็ม เพราะมีอยู่แค่ 5 หลัง รองรับนักท่องเที่ยวได้สูงสุดวันละ 100 คน โฮมสเตย์อยู่เส้นทางไปน้ำตกแม่พูล

นักท่องเที่ยวมาจากแคมเปญของ ททท. ก็เยอะ โฮมสเตย์ของที่นี่ค่อนข้างเต็ม เพราะตำบลแม่พูลทำมาก่อน มีเว็บไซต์ พอเวลาคนค้นหาข้อมูลใน google ก็จะเจอเว็บไซต์ของเราก่อน คนที่จะมาเปิดโฮมสเตย์ แค่มียูไม่ต้องมีอะไรมาก สะอาด มีใจบริการ เกรดของนักท่องเที่ยวก็มีส่วนจะถูกคัดกรองด้วยราคา บางที่โฮมสเตย์พร้อมแพ็คเกจทัวร์คิดราคาคนละ 1,000 บาท มีอาหาร มีกิจกรรมต่างๆ จะทำหรือไม่ก็ตาม คิดราคาเดียวกันหมด เป็นการคัดลูกค้าไปในตัว ถ้าจะทำแพ็คเกจแบบนี้เจ้าของบ้านจะต้องพร้อม มีรถมอเตอร์ไซด์พร้อมที่จะไป กลายเป็นโฮมสเตย์อีกระดับหนึ่ง มีคน

คิดอยากจะทำสปาในลับแล เพราะถุยามเมืองลับแลเป็นถุขมึน แล้วเมืองลับแลเป็นเมืองเกี่ยวกับผู้หญิง ควรมึะไรที่เกี่ยวกับขมึน จึงคิดเป็นธุรกิจสปา แต่ก็ยังไม่มีใครทำ

ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

การท่องเที่ยวในตำบลแม่พูลเป็นการท่องเที่ยวไม่ปรุงแต่ง เราหยวิถีชีวิตที่เป็นของเขาเลยให้นักท่องเที่ยวได้ดู แะการขนผลไม้ด้วยรถมอเตอร์ไซด์ ก็ดูเป็นเรื่องแปลก นักท่องเที่ยวก็ชอบแล้ว การขนส่งผลไม้ด้วยรถดสลิงข้ามภูเขา จะขนเยอะช่วงหน้าทุเรียน จะมีป้ายแสดงบอกว่า จุดขนส่งผลไม้ด้วยรถดสลิง บนดอยก็จะมีจุดชมวิวิห้วยเรือ จุดชมวิวิจ้ไก่แก้ว ซึ่งจุดชมวิวิเหล่านี้จะมองเห็นวิ 3 จังหวัด ได้แก่ สุโขทัย อุตรดิตถ์ และแพร่

ตำบลแม่พูลมีเส้นทางจักรยานบนภูเขา ถูกจัดว่าเป็นเส้นทางจักรยานที่โหดที่สุดในประเทศไทย พวกเขาแรงต้องมาพิสูจน์ ตอนนี้เริ่มมีทริปปั่นจักรยานเป็นหมู่คณะ เช่น ทริปห้วยเรือ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มานั้นจะมีกลุ่มของแต่ละจังหวัด เช่น กลุ่มจักรยานอุตรดิตถ์ ถ้าเป็นกลุ่มจากจังหวัดอื่น เขาก็จะติดต่อผ่านมายังกลุ่มจักรยานอุตรดิตถ์ เขามีเครือข่ายกันอยู่ในกลุ่มนักปั่นจักรยานของแต่ละจังหวัด จากนั้นเขาก็จะขอความอนุเคราะห์จาก อบต.แม่พูล ให้มีจุดบริการน้ำ เส้นทางส่วนใหญ่บนเขาประมาณ 10 กิโลเมตร แล้วก็มึปั่นตามพื้นราบ ทริปปั่นจักรยานมีมาประมาณ 2-3 ปี จุดเริ่มต้นมาจากกลุ่มคนปั่นจักรยานกลุ่มเล็กๆ รวมตัวกัน มานั่นเที่ยวเล่นกัน แล้วเจอเส้นทางสวยๆ เจอร้านอาหารต่างๆ ก็ถ่ายรูปลง Facebook แชร์กันต่อไปเรื่อยๆ ยิ่งร้านที่อยู่ในซอกหลืบ ยิ่งขายดี เพราะคนชอบอะไรแปลกๆ

กลุ่มนักปั่นจักรยานท่องเที่ยวจะมี 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่เอาจักรยานมาปั่นกันเอง และกลุ่มที่มาขี่จักรยานจะมีที่เทศบาลตำบลศรีพนมมาศ และตามโฮมสเตย์ต่างๆ ก็จะมีจักรยานประจำบ้านของตนเอง โดยโฮมสเตย์ส่วนใหญ่จะอยู่เส้นทางที่ไปน้ำตกแม่พูล ก็จะมีปั่นจักรยานไปเที่ยวน้ำตกแม่พูลตอนเช้าและตอนเย็น ระยะทางไม่กี่ไกล เวลาที่นักท่องเที่ยวมาปั่นจักรยานกันเป็นกลุ่ม จะมีการจัดทริปปั่นมา เช่น ทริปไปห้วยเรือ ก็ต้องสั่งอาหารขึ้นไป จะเคลื่อนย้ายกันก็ลำบาก ทริปไปน้ำตกแม่พูล ร้านค้าก็จะขายดี ขึ้นอยู่กับว่าจะกำหนดจุดหมายที่ใด ดังนั้น เจ้าของธุรกิจก็ต้องทำอะไรรองรับนักท่องเที่ยวเหล่านี้ ขึ้นอยู่กับว่าอยากได้กลุ่มลูกค้าแบบไหน มีนักท่องเที่ยวมาปั่นจักรยานกันตลอดทุกวัน (เช้า-เย็น) โดยเฉพาะเสาร์-อาทิตย์ ทริปปั่นจักรยานยิ่งเยอะ เวลาจะมาปั่นจักรยานที่ตำบลแม่พูล ก็จะมีการส่ง line แจ้งมา ขออนุญาตเข้าพื้นที่ เพื่อที่เราจะได้อำนวยความสะดวกให้เขา จำนวนนักท่องเที่ยวที่มานั่นปั่นจักรยานวันละประมาณ 10 - 20 คน บูมมา 1 - 2 ปีแล้ว เพราะเมืองลับแลค่อนข้างเงียบและบรรยากาศเย็นสบาย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เริ่มการปั่นมาจากประตูเมืองเข้า

มายังตำบลแม่พูล กลุ่มนักปั่นจักรยานจะมาปั่นกันหลายคน ก็จะมีหัวหน้าทีมกำหนดเส้นทางว่าจะปั่นไปไหนบ้าง ถ้าเป็นนักท่องเที่ยวยที่ปั่นจักรยานมือใหม่ เขาจะปั่นที่ตำบลศรีพนมมาศ ซึ่งจะมีเส้นทางและแผนที่ให้ แต่ถ้ามาปั่นที่นี่ ต้องเป็นนักท่องเที่ยวยที่ปั่นจักรยานมืออาชีพ เพราะเส้นทางค่อนข้างโหด และมีการปั่นจักรยานขึ้นดอยพ้อขึ้นไปบนดอย เหมือนกับอีกอาณาจักรเลย เรามองแค่ภายนอกเหมือนมีแต่ป่า นอกจากสวนผลไม้แล้ว ข้างบนยังมีเลี้ยงหมู ไก่คั้นน้ำ ปลุกผักออร์แกนิก โซล่าเซลล์ และคาราโอเกะ สวยงามทำไว้ดีมาก พอนักท่องเที่ยวยขึ้นไปก็เลยไม่อยากลงมาเลย

นักปั่นจักรยานท่องเที่ยว ถ้าอยากจะทำค้างคืนสามารถนอนบนดอยได้ มีที่พักพร้อมสามารถติดต่อผ่าน อบต.แม่พูล และชาวสวน แต่ละสวนก็มีวิถีแตกต่างกันไป ซึ่งพื้นที่เหล่านี้เป็นพื้นที่ป่าไม้ เขาไม่ให้สร้างเป็นรีสอร์ทสวยงาม แต่ก็มียุคที่พักที่สามารถนอนได้ บางคนก็เอาเตนท์ไปกางนอนเอง ที่พักบนเขา เช่น โฮมสเตย์ดอยม่อนฤๅษี คนละ 200 บาท ต่อคืน (ไม่รวมค่าอาหาร) อาหารมื้อละ 100 บาท มีอาหาร 4 อย่าง และผลไม้ แต่ส่วนใหญ่คนมักหิวขึ้นไปทำอาหารกันเอง

การท่องเที่ยวในตำบลแม่พูล ไม่ใช่แหล่งรายได้หลัก รายได้หลักยังคงมาจากการทำสวนผลไม้ รายได้จากการท่องเที่ยวเป็นรายได้เสริม ในอีกมุมมองหนึ่ง การท่องเที่ยวเหมือนกับการตัดไม้ทำลายป่า เช่น เชียงคาน ปาย พอคนไปเที่ยวกันเยอะ ก็ไปสร้างปัญหาในชุมชนนั้น ต่อไปคนก็ไม่อยากไปเที่ยวอีก ก็ต้องไปหาที่เที่ยวยที่ใหม่ ปัญหาจะเกิดกับคนที่อยู่ในชุมชนนั้น ซึ่งตำบลแม่พูลเป็นการท่องเที่ยวแบบตั้งรับ ไม่ได้เป็นแบบเชิงรุก เพราะพอนักท่องเที่ยวยเข้ามาเยอะ มันเกิดปัญหาตามมา เช่น ความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว ก็ต้องมีคนมาดูแลอย่างจริงจัง การท่องเที่ยวจึงยังไม่ใช่เป้าหมายหลัก ส่วนปัญหาอุบัติเหตุก็มีบ้างจากพวกจักรยาน เราก็มีบริการให้ มีศูนย์เรนทรหน่วยกู้ภัย ซึ่งค่อนข้างรวดเร็ว เวลาเกิดอุบัติเหตุก็จะส่งไปยังโรงพยาบาลลับแล

เมืองลับแล ไม่ได้ถูกวางผังเมืองมาเพื่อรองรับกับการเป็นเมืองท่องเที่ยว ว่าบริเวณไหนควรเป็นแหล่งท่องเที่ยว บริเวณไหนเป็นแหล่งชุมชน ไม่มีการวางแผนไว้ นักท่องเที่ยวยก็สะเปะสะปะเข้ามาคนละทิศคนละทาง แต่จริงๆ นักท่องเที่ยวยก็ต้องมีจิตสำนึกในการท่องเที่ยวจริงๆ ประตูที่เปิดสำหรับนักท่องเที่ยวย คือ ตำบลศรีพนมมาศ แต่ตำบลอื่นๆ ยั้งนิ่งๆ อยู่ เป็นการตั้งรับมากกว่า เช่น น้ำตกแม่พูล มีการตั้งป้อมตำรวจขึ้นมา เนื่องจากเกิดปัญหาพวกวัยรุ่นทะเลาะ เวลากินเหล้ากัน เราตั้งขึ้นมาเพื่อระงับเหตุ กิจกรรมการท่องเที่ยวยังไม่เยอะมาก หน้าที่หลัก คือ ดูแลโครงสร้างพื้นฐานปัญหาขยะ เพราะเมื่อนักท่องเที่ยวยมาเยอะ คนงานก็เหนื่อยเก็บ เกิดประชากรแฝง เขาเข้ามาไม่ถึงชั่วโมง แต่สร้างขยะจำนวนมาก อบต. ต้องก็เสียงบประมาณในการเก็บขยะ ส่วนรายได้ที่เกิดขึ้นจากนักท่องเที่ยวย จะเป็นจากการซื้ออาหารบางส่วน แต่ถ้าเป็นช่วงผลไม้ ออก ก็จะมาซื้อผลไม้ ชาวสวนก็จะได้รับรายได้เยอะ

นโยบายของนายกก็จะมีปรับปรุงภูมิทัศน์ เช่น การปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่น สร้างศาลาที่พัก มีจุดถ่ายรูปรูปตามกระแสมือ มีหน่วยงานท่องเที่ยวเชิงเกษตร จะทำแผนที่พร้อม GPS เป็นเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร การของงบประมาณเรื่องของการท่องเที่ยว ถ้าเป็นงบประมาณจาก ททท. ต้องทำเป็นโครงการเสนอเข้าไป เช่น การประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์ งบประมาณไม่เกิน 50,000 บาท ททท. จะเน้นเรื่อง Marketing ถ้าเป็นของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จะเป็นเรื่องของโครงสร้าง เคยได้มาหลักล้าน นายกไปขอได้มาเป็นเส้นทางขึ้นแหล่งท่องเที่ยวดอยโจักไค้เก่าแก่ ได้มา 7.7 ล้านบาท การจะใช้งบประมาณเข้ามาขึ้นอยู่กับโครงการที่เสนอไป และการติดต่อประสานงานที่ดี ต้องเขียนแผนล่วงหน้า งบประมาณราคาไว้ก่อน ก็ต้องรู้ว่าแต่ละหน่วยงานจะให้งบประมาณแบบไหน เตรียมตัวไว้ก่อน พอมีงบมา จะได้ขอได้ทันที คิดโครงการล่วงหน้าหลายปี

เจ้าหน้าที่ของรัฐคนที่ 3 ชื่อ-นามสกุล: คุณสุขุมภรณ์ น้อยศรี

ตำแหน่ง: พนักงานการท่องเที่ยวเทศบาลตำบลศรีพนมมาศ

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ช่วงนี้ (พ.ย. - ธ.ค.) มีกลุ่มนักท่องเที่ยวติดต่อเข้ามาเที่ยวเยอะมาก ทั้งหน่วยงานราชการ ครูงาน นักเรียน กรู๊ปทัวร์ และรายการทีวี มีคนมาปั่นกิจกรรมกันเกือบทุกวัน จำนวนนักท่องเที่ยวเราไม่สามารถเช็คได้ เพราะเราไม่ได้มีการขายบัตรเข้าชม จึงไม่ทราบจำนวนที่แน่ชัด จำนวนนักท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับช่วงเวลา ช่วงที่นักท่องเที่ยวเยอะคือ เดือนมิถุนายน - สิงหาคม เป็นช่วงที่ทุเรียนออก คนก็จะมาชิมทุเรียนหลง-หลินลับแล นอกจากนี้ ก็จะมีช่วงฤดูหนาว ช่วงปิดเทอม ช่วงกลางสาด-ลองกองออก ช่วงเทศกาลประเพณี และช่วงวันหยุดยาว จำนวนนักท่องเที่ยวเยอะสุดประมาณ 5,000 คน ต่อวัน เป็นช่วงที่มีงานเทศกาล ถ้าโดยทั่วไปจำนวนนักท่องเที่ยวประมาณ 3,000 - 4,000 คน ต่อ เดือน วันละ 100 คน บางวันก็น้อยมาก ขึ้นอยู่กับว่าจะมีกรู๊ปทัวร์มาลงมากน้อยเพียงใด อันนี้ยังไม่รวมนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวโดยส่วนตัวอีก ซึ่งเราจะไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน เพราะเขามาเที่ยวกันเองไม่ได้ติดต่อมาทางศูนย์บริการนักท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมากหลายเท่าตัวจากเมื่อก่อน เนื่องจากมีสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น แต่โดยส่วนใหญ่คนจะมาเที่ยวเยอะต้องทำการตลาดในช่วงของตามประเพณี และนำทุเรียนมาเชื่อมโยง ทุกวันเสาร์ก็จะมีถนนวันวาน แต่ถ้าไม่มีกิจกรรมและร้านค้าน้อย คนก็ไม่มาหรอก ดังนั้น คนมาครั้งเดียวก็จะไม่มาแล้ว เหมือนกับพิพิธภัณฑ์ถ้ามาแล้ว ไม่มีอะไรใหม่ๆ คนก็ไม่อยากมาอีก ตอนนี้นักท่องเที่ยวที่มาเป็นกรู๊ปทัวร์เยอะ เป็นบริษัททัวร์ในเครือของ ททท. และบริษัททัวร์ภายนอก มาผูกขาดกับเราเยอะ ซึ่งทางศูนย์บริการนักท่องเที่ยวก็จะจัดบริการครบวงจรให้ เช่น อาหาร ที่พัก ไกด์ รถรางนำเที่ยว เป็นต้น

ในปีหน้าจะมีโครงการสนับสนุนการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ของ ททท. ซึ่งได้เลือกให้เมืองลับแลเป็นหนึ่งใน “24 เมือง เขาเล่าว่า” ก็จะทำให้เมืองลับแลดังและเป็นที่ยุติมากขึ้น

ตอนนี้ลับแลบูมที่สุดในเรื่องของอาหาร พิพิธภัณฑสถานเมืองลับแล การท่องเที่ยวชมทุเรียนกลางสาด ถนนวันวาน และมีกิจกรรมของเด็ก คือ สวนน้ำ ที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก

ที่พักในลับแลไม่ค่อยมี ส่วนใหญ่คนพักในเมืองแล้วมาเที่ยวลับแล ที่พักในลับแลส่วนใหญ่จะเป็นแบบโฮมสเตย์ มีโฮมสเตย์ป่าเปลี่ยนและป่าช่วย อยู่แถวถนนคนเดิน คิตราคาคนละ 150 บาท ซึ่งโฮมสเตย์บางที่ก็จะมีจัดพาไปเที่ยวชมสวนผลไม้ด้วย คิตราคาเพิ่ม

ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

การตลาดที่สามารถทำได้ ได้แก่ อาหาร วัฒนธรรมการกิน วิถีคนลับแล 8 วิถี คือ คนที่มาเที่ยวลับแลส่วนใหญ่ต้องตั้งใจมา เพราะเรื่องของ (1) อาหาร (ข้าวพริกผัก ข้าวแคบ หมี่พัน ลอดช่อง) คนอยากมาชิม นอกจากนั้นชอบมา (2) ซื้อผลไม้ (กลางสาด ลองกอง ทุเรียนหลง-หลินลับแล) ผ่าซิ่นตีนจก ไม้กวาดตองกง และหอมแดง เราต้องรู้จักผู้ประกอบการมีร้านค้าตรงไหนบ้าง (3) สถาปัตยกรรมของที่อยู่อาศัย บ้านโบราณ ในเรื่องของการทำการตลาด

ในอนาคตจะมีเส้นทางจักรยานเพิ่มขึ้นอีก 5 เส้นทาง ตอนนี้อยู่ระหว่างให้อาจารย์และนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์กำลังสำรวจเส้นทาง โดยอาจจะแบ่งเป็นสายวัฒนธรรม สายอาหาร สายไหว้พระ หรืออื่นๆ ทำเป็นภาษาอังกฤษด้วย มีเว็บไซต์ เป็นเส้นทางเฉพาะในลับแล เพราะจักรยานเราขี่ไกลไม่ได้หรือขี่จักรยานขนาดเดียว ไม่ได้มีสำหรับเด็ก ผู้ใหญ่ คนตัวเล็ก คนตัวสูงก็เลยเป็นข้อจำกัดปั่นไกลไม่ได้ ก็เลยทำเส้นทางใกล้ๆ ง่ายๆ ก็พอแล้ว ระยะทางเต็มที่ประมาณ 3 กิโลเมตร ใช้เวลาปั่น 3 ชั่วโมง เราต้องแบ่งกลุ่มเป้าหมาย คนอายุมากๆ ไม่ปั่นแน่นอน ต้องเป็นคนที่ adventure เด็กก็ต้องดูว่าขนาดไหน ส่วนใหญ่ถ้าจะปั่นกันก็ปั่นไปกิน กับดูบ้านร้อยปี ดูวิถีชีวิต ประมาณนี้ ส่วนนักปั่นมืออาชีพเคยจะทำการแข่งขันจักรยาน แต่ตอนนี้เงียบไปแล้ว ไม่รู้จะยังงัยขึ้นอยู่กับนาย ซึ่งนายจะเน้นปั่นง่ายๆ ใช้จักรยานเขี้ยวเหลืองของเรา สถาพรเราไม่อำนวยความสะดวกก็จะเป็นพวกวัยรุ่น คนที่ตั้งใจมาขี่ ซึ่งเราไม่ได้เน้นมากเท่าไร คนที่มาปั่นจักรยานมีมาพักในลับแลบ้าง เพราะที่นี่มีโฮมสเตย์ 2 ที่ คือ ป่าช่วย และป่าเปลี่ยน การจะทำโรงแรม ใช้เงินลงทุนสูง จักรยานเป็นแค่ส่วนหนึ่ง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชอบนั่งรถรางนำเที่ยว คนที่ตั้งใจมาปั่นจักรยานมีน้อยมาก ทำการตลาดได้น้อย เพราะการนั่งรถรางสบายกว่า ก็มีกิจกรรมพาปั่นจักรยานบ้าง เร็วๆ นี้ ก็พาบริษัทในเครือของ ททท. ปั่นจักรยาน

จำนวนจักรยานที่ให้บริการที่ศูนย์บริการฯ มีประมาณ 20 คัน และยังมีจักรยานในเทศบาลอีกหลายร้อยคันสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้จำนวนมาก เพียงพออยู่แล้ว ซึ่งถ้ามาเป็นกรุปทัวร์แล้วจะมายืมจักรยานจำนวนมาก ต้องติดต่อล่วงหน้า เราก็จะจัดทริปให้

ส่วนในเรื่องของงบประมาณในการซ่อมจักรยานเป็นของเทศบาล เขาก็จะมาซ่อมให้ มีอะไหล่ให้ อยู่ในส่วนของกองสาธารณสุข ส่วนการของงบประมาณอื่นๆ ค่อนข้างยากใช้เวลาเป็นปีแล้วมี สตง. มาตรวจ ดังนั้น จะทำอะไรก็ยาก

บทสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

**ผู้ประกอบการคนที่ 1 เจ้าของที่บริการลูกค้า ธุรกิจโฮมสเตย์ พลอย พนา ลับแล
ที่อยู่: ตำบลแม่พูล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์**

ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ

ธุรกิจโฮมสเตย์มีห้องพักทั้งหมด 4 ห้อง แบ่งเป็น ห้องพักขนาดเล็ก 2 ห้อง พักได้ 2 คน ราคาคืนละ 500 บาท ห้องใหญ่ 2 ห้อง พักได้ไม่เกิน 6 คนราคาคืนละ 1,200 – 1,500 บาทมีบริการกาแฟ-โอวัลติน ตอนเช้าฟรีบริการจัดเลี้ยงและคาราโอเกะ ราคา 1,000 – 1,500 บาท ต่อวัน

กิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีให้บริการ ได้แก่ มีจักรยานให้เช่าวันละ 100 บาท มีบริการนำเที่ยวชมสวนผลไม้ และนำเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ภายในอำเภอลับแล (ต้องแจ้งล่วงหน้า)

ธุรกิจเปิดมาได้ 2 ปี มีนักท่องเที่ยวเรื่อยๆ ตลอดทั้งปี โดยนักท่องเที่ยวจะเยอะเป็นพิเศษช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และฤดูหนาว

ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวน่าจะเป็นทุเรียนหลง-หลินลับแล คนตามมากินทุเรียน ก็จะมาเที่ยวชมสวนทุเรียนด้วย ซึ่งสวนทุเรียนที่นี่ไม่เหมือนใคร เป็นสวนที่อยู่บนเขา ใช้รถมอเตอร์ไซด์ในการขนทุเรียนลงมาจากบนเขา ซึ่งนักท่องเที่ยวจะไม่เคยเห็นมาก่อน ก็เลยเป็นเรื่องแปลกสำหรับนักท่องเที่ยว และก็มีน้ำตกแม่พูล ที่นี้อยู่ไม่ไกลจากน้ำตกแม่พูล อากาศดี เป็นธรรมชาติ

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอลับแลก็มีวัดเยอะมีประเพณี วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งน่าจะนำมาเป็นจุดขายได้ แต่ก็ต้องทำร่วมกับชุมชนเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

เริ่มมีนักท่องเที่ยวมาปั่นจักรยานที่นี่ยังประมาณ 2 – 3 ปีที่แล้ว ปั่นไปเที่ยวหน้าตักแม่พูล ส่วนใหญ่จะมากันเป็นกลุ่มจัดทริปกันมา ปั่นมาจากในเมืองมาเที่ยวที่ลับแล ส่วนคนที่มาพักที่นี้ก็ไม่ค่อยมีใครปั่นจักรยาน ส่วนใหญ่จะขับรถกันมา ก็จะขับรถเที่ยวกันซะมากกว่า เพราะปั่นจักรยานอากาศมันร้อน ถ้าจะพัฒนาการท่องเที่ยวในรูปแบบของการปั่นจักรยานท่องเที่ยววนั้น ก็จะมีเส้นทางจักรยานที่ตำบลศรีพนมมาศ แต่ถ้าอากาศร้อนๆ คนก็ไม่นิยมปั่น คงปั่นได้แค่สั้นๆ

ผู้ประกอบการคนที่ 2 เจ้าของที่บริการลูกค้า ธุรกิจโรงแรม ณ ลับแล รีสอร์ท

ที่อยู่: 531 ถนนอินใจมี ตำบลศรีพนมมาศ อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ

รีสอร์ทที่มีที่พักแค่ 5 ห้อง คิณละ 600 บาท (ฟรีกาแฟ)ไม่มีบริการกิจกรรมการท่องเที่ยว รีสอร์ทเปิดมา 3 ปีช่วงเปิดใหม่ๆ ก็เงียบเหงา เพราะการท่องเที่ยวยังไม่บูม พอปีที่ 2 พิพิธภัณฑสถานสร้างเสร็จ คนมาพักเยอะขึ้น แต่ปีนี้นักท่องเที่ยวมาพักน้อยลง จะเยอะช่วงต้นปี นักท่องเที่ยวที่มาพักส่วนใหญ่เป็นกลุ่มครอบครัว ราคาของที่นี่ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับที่อื่นๆ เพราะต้องการคัดกลุ่มคนที่จะมาเข้าพัก โดยส่วนใหญ่ราคาที่พักในลับแลจะไม่เกิน 500 บาท

จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในอำเภอลับแลมีเยอะขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก แต่คนไม่ค่อยมาพักค้างคืนในลับแล โดยเฉพาะปีนี้จำนวนคนมาพักที่รีสอร์ทลดลง 20% จากปีที่แล้ว

ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ตั้งแต่มีพิพิธภัณฑสถานลับแลก็ดูเหมือนนักท่องเที่ยวเยอะขึ้น จะเห็นได้จากจำนวนรถที่สัญจรไปมาเยอะขึ้น จึงน่าจะเป็นจุดดึงดูดให้คนมาเที่ยว เป็นสถานที่ท่องเที่ยวใหม่ และก็มีบริการนั่งรถรางเที่ยวทั้งในเมืองและลับแล ซึ่งก็เห็นวังให้บริการทุกวัน

กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เห็นมีจัดกิจกรรมงานต่างๆ พวกการแสดงตรงบริเวณลานด้านหน้าพิพิธภัณฑสถาน จัดตอนเย็นๆ ถึงกลางคืน ก็เห็นคนไปเที่ยวค่อนข้างเยอะ

การปั่นจักรยานก็มีมานานแล้ว แต่ก่อนเทศบาลจะแจกจักรยานเขียวเหลืองให้ทุกบ้านเพื่อขี่ไปนู่น ไปนี่ แต่ดูเหมือนคนก็ไม่ค่อยขี่ จอดทิ้งไว้จำนวนมาก เร็วๆ นี้ก็เห็นมีเส้นทางจักรยาน ซึ่งทางท่านนายกฯก็เห็นพยายามผลักดันอยู่ มีพวกรายการทีวีมาถ่ายทำโปรโมทเยอะ แต่ก็ไม่รู้จะเป็นนัยบ้าง ที่เห็นพวกขี่จักรยานส่วนใหญ่จะขี่กันมาเองจากในเมือง ออกกำลังกายตอนเช้า-เย็น ส่วนพวกที่มามีจักรยานเขียวเหลือง เขาก็จะขี่กันใกล้ๆ มากกว่าเมืองลับแลก็ไม่ได้มีอะไรให้เที่ยวมาก เที่ยว

แบบเดียว ก็ท่วมหมดแล้ว ถ้าจะพัฒนาต่อไปเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ก็ขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้นำ ถ้าผู้นำดีส่งเสริมดีก็จะทำให้การท่องเที่ยวดี และร่วมกับชุมชนในการพัฒนาร่วมกันถึงจะยั่งยืน ก็ไม่รู้ว่าถ้าเปลี่ยนผู้นำไปจะเป็นอย่างไร เขายังจะสนับสนุนให้มีการปั่นจักรยานอยู่หรือเปล่า

ผู้ประกอบการคนที่ 3 ชื่อ-สกุล: คุณกัญญาวีร์ ศิริกาญจนารักษ์ ผู้จัดการม่อนลับแล
ที่อยู่: 98 หมู่ 6 ตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ

ม่อนลับแลเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตั้งอยู่ในตำบลฝายหลวง เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างตำบลศรีพนมมาศกับตำบลฝายหลวง ประกอบไปด้วยร้านขายของฝาก หัตถกรรมพื้นบ้าน มีพิพิธภัณฑ์ผ้าขึ้นดินจกเมืองลับแล แล้วก็ให้บริการอาหาร-เครื่องดื่มต่างๆ เปิดให้บริการมา 10 กว่าปีแล้ว งานหัตถกรรมต่างๆ ก็จะมาจากกลุ่มชุมชนที่ทำกันอยู่ 5-7 กลุ่ม จะไม่มีการไปกำหนดกฎเกณฑ์ว่าจะต้องทำแบบนั้น แบบนี้ เราจะสร้างสรรค์กันขึ้นมาเอง เพียงแต่เราก็จะบอกแนวทางไป เป็นผ้าทอด้วยมือทั้งหมด แบบดั้งเดิม

จำนวนนักท่องเที่ยวมีมาเรื่อยๆ แต่ช่วงนี้นักท่องเที่ยวน้อย เพราะเราปรับปรุงพื้นที่บางส่วน ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คิดว่า เราปิด แต่จริงๆ ก็ยังเปิดอยู่ นักท่องเที่ยวจะเยอะช่วงทุเรียนหลง-หลินลับแลออก นักท่องเที่ยวแน่นเลย และวันเสาร์-อาทิตย์ พวกวันหยุด

ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

อำเภอลับแลมีความเข้มแข็งอยู่แล้วในเรื่องวัฒนธรรมและประเพณีที่ยังคงแบบดั้งเดิม สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้อยากมาเที่ยวที่นี่ เกิดจากความตั้งใจของเรา เราตั้งใจทำม่อนลับแลขึ้นมา คือมีบ้านที่อยู่ที่จะรับแขกได้ ใช้ประโยชน์ให้นักท่องเที่ยวเข้ามาได้โดยที่ไม่เสียหาย หมายความว่า มีที่นั่งพักผ่อน อ่านหนังสือ ซื่อปิ้ง เหมือนเป็นเชิงวัฒนธรรมจริงๆ ไม่ได้ต้องการเป็นเชิงพาณิชย์มากเกินไป เราก็พยายามสร้างตรงนี้ เป็นต้นแบบ

ในส่วนภาพรวมของลับแล ถ้าเป็นจุดเด่นเรื่องผลไม้ก็จะยกให้ทางตำบลแม่พูล โชนทอผ้า วัฒนธรรม ประเพณี และของเก่าต่างๆ เช่น ประตูเมืองที่เป็นของเก่าโบราณจริง ประตูวัดดอนสัก สวยเป็นอันดับ 3 ของประเทศไทย ก็จะอยู่ที่ตำบลฝายหลวง โชนที่เป็นชุมชนใหม่ที่เป็นคนจีนก็เป็นตำบลศรีพนมมาศ ซึ่งแต่ละตำบลของลับแลก็จะมีจุดเด่นแตกต่างกันไป

การท่องเที่ยวที่นี้จะยึดรูปแบบเดิม คนเฒ่าคนแก่ทำมาอย่างไร ก็ทำแบบนั้น อย่าไปเปลี่ยนของเขา เพียงแต่เราดีไซน์ขึ้นมาใหม่ให้มันดูครึกครื้นขึ้น เปลี่ยนแปลงนิดๆ หน่อยๆ ให้เข้ากับสภาวะปัจจุบัน เวลาเราจัดกิจกรรมในวัด คนไหนเป็นคนแก่ที่สุดในหมู่บ้านที่ให้การยอมรับ ก็เอาคนนั้นขึ้นมาเป็นประธาน มันดูน่ารัก ถ้าเป็นการเมือง ก็ต้องเอานายกหมู่บ้านนี่เป็นประธาน เราให้เกียรติชุมชนมาก เช่น งานประเพณีก้างบูยาตามวัดต่างๆ เป็นประเพณีที่อุทิศส่วนบุญให้กับบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้วจะจัดในวันพระระหว่างเทศกาลเข้าพรรษาที่เราทำร่วมกับ ททท. โปรโมทเป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวของที่นี่ไม่ได้เริ่มจากการเมือง เริ่มจากพวกเราก่อน มันถึงได้แน่น เราพยายามก่อทรงรักษา Shape ของวัฒนธรรมไว้ เพราะถ้าเราผลักให้เขาทำตั้งแต่แรกมันจะเป็นตามกระแส ไม่เกิดความยั่งยืน

สิ่งที่เป็อุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนภายในเมืองลับแล คือเรื่องการเมือง เพราะว่ามีการแข่งขันในพื้นที่เหมือนเป็นการหาเสียงไปในตัว ทำให้เราต้องเดินตามมันถึงจะสนับสนุน แล้วเราจะไปตามใครได้ มันไม่ได้นะ ถ้าไปตามเขาแล้วเขาเปลี่ยนหัว เราก็แยสิ เราเลยทำแบบยึดหลักของเดิมประเพณีเดิม

หน่วยงานภาครัฐควรจะมาคุยกับภาคเอกชน ชุมชน ว่าจะให้สนับสนุนแบบไหน เพราะปัจจุบันถ้าให้งบมา เขาจะกลายเป็นผู้ควบคุม ต้องทำอย่างนั้น อย่างนี้ มันไม่ใช่ในเรื่องของการท่องเที่ยว มันควรจะให้อิสระกับชุมชน จากประสบการณ์ที่เราจัดงานประเพณีบายศรีสู่ขวัญกับชาวบ้านมา 10 กว่าปี มันต้องจัดในช่วงฤดูผลไม้ แต่ภาครัฐเอาไปจัดในช่วงคริสต์มาส หรืออย่างประเพณีก้างบูยาปีนึงทำได้แค่ครั้งเดียว แต่มึงบมาให้ทำสองครั้ง แล้วมันจะยั่งยืนมั๊ย พวกประเพณีมันจะมีวันเดือนปีที่เขาทำกันอยู่แล้ว ภาครัฐควรจะมาโปรโมทในช่วงที่เรามีประเพณีวัฒนธรรม ดังนั้น ก็เลยต้องค่อยๆ เดินอย่างนี้ไปก่อน เราจะไม่ไปอิงอะไรเขามาก แต่ะนิดๆ หน่อยๆ พอ ถ้ามาก็ช่วยๆ กัน นักการเมืองเปรียบเสมือนไม้พลัดใบ เราไม่ยืนต้น เพราะฉะนั้นเราต้องคิดแบบไม่ยืนต้น ถ้าเราไปอิงเขามาก แล้วเกิดเขาเปลี่ยนหัวขึ้นมา เราก็ตายเลย การท่องเที่ยวมันไม่ควรแบ่ง ควรทำเป็นภาพรวม ดังนั้น ค่อยๆ เป็น ค่อยๆ ไป ดีกว่า เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวภัทราพร อาวีชันการ
วันเดือนปีเกิด	7 กันยายน 2531
วุฒิการศึกษา	ปีการศึกษา 2553 บริหารธุรกิจบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่ง	นักวิเคราะห์และวางแผนการตลาด การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
ประสบการณ์ทำงาน	2556-ปัจจุบัน: นักวิเคราะห์และวางแผนการตลาด การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย 2554-2555: เจ้าหน้าที่โครงการ กระทรวงการต่างประเทศ